

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

**PROGRAM MJERA ZAŠTITE I
UPRAVLJANJA MORSKIM OKOLIŠEM I
OBALNIM PODRUČJEM REPUBLIKE
HRVATSKE**

Zagreb, 2017

PREDGOVOR

Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu Program mjera) izrađen je na temelju članaka 55. i 56. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) i Uredbe o izradi i provedbi dokumenta Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17).

Navedenom Uredbom, kojom se u nacionalno zakonodavstvo transponiraju obveze iz DIREKTIVE 2008/56/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (Tekst značajan za EGP) (SL L 164/19 25.6.2008.), Odluke Komisije 2010/477/EU od 1. rujna 2010. o kriterijima i metodološkim standardima za dobro stanje okoliša morskih voda (SL L 232, 2.9.2010.) i Protokola Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 8/2012), uređuju se polazne osnove i mjerila za izradu, razvoj i provedbu Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu: Strategija). Kao dio Strategije odnosno jedan od njenih akcijskih programa, donosi se Program mjera. Sukladno članku 18., Programom mjera se određuju mjere koje je potrebno poduzeti radi postizanja i/ili održavanja dobroga stanja okoliša te mjere koje je potrebno poduzeti radi ostvarivanja ciljeva upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem.

Program mjera izrađen je na temelju izrađenih pripremnih dokumenata Strategije pri čemu su uzeti u obzir elementi obveznog obuhvata Programa mjera iz Priloga V. i Priloga VI. Uredbe, kao i već definirane mjere donesene slijedom primjene posebnih propisa Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH) iz područja vodnog gospodarstva, zaštite prirode, prostornog uređenja, upravljanja pomorskim dobrom, ribarstva i dr.) te međunarodnih sporazuma.

Pri izradi Programa mjera primjereno se vodilo računa o održivom razvoju, te o socijalnim i gospodarskim učincima predviđenih mjera. U tu svrhu **postojeće mjere** pojedinačno su ocijenjene analizom tehničke izvodivosti i učinkovitosti troška (cost-effectiveness analiza), te je predložen skup tehnički izvedivih i zadovoljavajuće učinkovitih mjera čija je zajednička primjena prihvatljiva iz aspekta troška i koristi („*cost-benefit*“).

Za sve **nove mjere** izrađena je procjena učinka mjera („*impact assessment*“) s analizom troškova istih („*cost-benefit*“ analiza).

Obzirom na ciklički karakter revidiranja Strategije odnosno svih dokumenata koji su njeni sastavni dijelovi, svakih šest godina, revizija Programa mjera predviđa se za 2022. godinu dok se početak njegove primjene očekuje po usvajanju Programa mjera od strane Vlade RH.

Sadržaj

PROGRAM MJERA ZAŠTITE I UPRAVLJANJA MORSKIM OKOLIŠEM I OBALNIM PODRUČJEM REPUBLIKE HRVATSKE	i
PREDGOVOR.....	i
Sadržaj.....	ii
UVOD.....	1
<i>Primjena načela integracije</i>	<i>11</i>
<i>Ekonomska i socijalna analiza Programa mjera.....</i>	<i>11</i>
1. Unaprjeđenje operativnog okvira za koordinirano upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem	13
1.1. <i>Mjere za uspostavu sustava za koordinirano, participativno i transparentno dogovaranje i odlučivanje o korištenju obalnih i morskih resursa</i>	<i>13</i>
1.2. <i>Mjere za unaprjeđenje regulatornog okvira i usklađivanje pojmova koji se tiču upravljanja i zaštite morskog okoliša i obalnog područja</i>	<i>28</i>
2. Jačanje kapaciteta za provedbu upravljanja i zaštite morskog okoliša i obalnog područja	37
2.1. <i>Mjere za uspostavu usklađenog sustava praćenja stanja obalnih i morskih ekosustava i procesa</i>	<i>37</i>
2.2. <i>Mjere za učinkovito upravljanje informacijama u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem</i>	<i>46</i>
2.5. <i>Mjere za podizanje učinkovitosti kapaciteta za zaštitu i upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem</i>	<i>73</i>
3. Poboljšanje provedbe instrumenata za postizanje dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja...79	79
3.1. <i>Mjere za usavršavanje postojećih i uvođenje novih instrumenata provedbe prostorno-planskih dokumenata u obalnom području</i>	<i>79</i>
3.5. <i>Mjere za ublažavanje utjecaja marikulture na morski okoliš</i>	<i>98</i>
3.5.1. <i>Uspostaviti redovitu provedbu programa praćenja na područjima uzgajališta</i>	<i>98</i>
3.6. <i>Mjere za smanjivanje rizika unosa stranih i invazivnih stranih vrsta putem pomorskog prometa (balastne vode i brodski obraštaj).....</i>	<i>103</i>
3.7. <i>Mjere za smanjivanje unosa energije u morski okoliš (podvodna buka).....</i>	<i>109</i>
3.9. <i>Mjere osmišljavanja i provođenja metoda i tehnologija prilagodbe na promjene u morskom i obalnom ekosustavu pod utjecajem klimatskih promjena.....</i>	<i>121</i>
PRILOZI.....	133
Prilog 1: Postojeće mjere za unaprjeđenje operativnog okvira za koordinirano upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem.....	133
<i>Postojeće mjere za uspostavu sustava za koordinirano, participativno i transparentno dogovaranje i odlučivanje o korištenju obalnih i morskih resursa</i>	<i>133</i>

<i>Postojeće mjere za unaprjeđenje regulatornog okvira i usklađivanje pojmova koji se tiču upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem</i>	<i>135</i>
Prilog 2: Postojeće mjere za jačanje kapaciteta za provedbu integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem	139
<i>Postojeće mjere za uspostavu usklađenog sustava praćenja stanja obalnih i morskih ekosustava i procesa</i>	<i>139</i>
<i>Postojeće mjere za unaprjeđenje kvalitete prostornog i razvojnog planiranja i procjena utjecaja na okoliš i prirodu u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem</i>	<i>161</i>
<i>Postojeće mjere za podizanje učinkovitosti kapaciteta za upravljanje obalnim područjem i morskim okolišem .</i>	<i>167</i>
<i>Postojeće mjere za usavršavanje postojećih i uvođenje novih instrumenata provedbe prostorno-planskih dokumenata u obalnom području</i>	<i>168</i>
<i>Postojeće mjere za unaprjeđenje upravljanja pomorskim dobrom.....</i>	<i>168</i>
<i>Postojeće mjere za unaprjeđenje sustava upravljanja morskim otpadom</i>	<i>169</i>
<i>Postojeće mjere za smanjivanje utjecaja ribarstva na morski okoliš</i>	<i>170</i>
<i>Postojeće mjere za promicanje marikulture koja pruža visoku razinu zaštite morskog okoliša.....</i>	<i>173</i>
Prilog 4: Zakonska regulativa i reference	177
<i>Popis relevantnih strategija i planova.....</i>	<i>177</i>
<i>Zakoni i provedbeni propisi.....</i>	<i>178</i>
<i>Međunarodni propisi</i>	<i>179</i>
<i>Reference</i>	<i>181</i>
Prilog 5: Popis kratica	182

UVOD

Uredbom o izradi i provedbi dokumenata strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17)(u daljnjem tekstu: Uredba) predviđena je procedura izrade Strategije zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu: Strategija) koja, među ostalim, nalaže i izradu Programa mjera za provedbu Strategije; Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem.

Strategija je dokument koji integrira provedbu dvaju dokumenata koje je Republika Hrvatska obvezna provoditi: DIREKTIVA 2008/56/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (Tekst značajan za EGP) (SL L 164/19 25.6.2008.)(u daljnjem tekstu: ODMS) koja definira pomorsku strategiju kao dokument koji reflektira perspektivu određene morske regije ili subregije i koja kulminira poduzimanjem programa mjera definiranih s ciljem ostvarivanja dobrog stanja morskog okoliša; i Protokol Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjem u Sredozemlju (u daljnjem tekstu: Protokol) kojim se traži izrada nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područjem (IUOP) kao dokumenta koji postavlja ciljeve i utvrđuje obalne ekosustave kojima je potrebno upravljanje, određuje prioritete i mjere koje će se poduzeti za ostvarivanje ciljeva. Dakle, oba dokumenta na kojima se temelji ova integrirana Strategija zahtijevaju izradu Programa mjera kao ključnog elementa za uspjeh njihove provedbe.

Prije donošenja gore spomenute Uredbe, tijekom provedbe ovih dvaju dokumenata nije bio vremenski usklađen, no donošenjem Uredbe Vlada Republike Hrvatske je odlučila da se integrira izrada potrebnih dokumenata te da se izrada Strategije provodi kao jedinstveni postupak. Pritom je važno naglasiti da će dokumenti koji su do donošenja Uredbe bili izrađeni, a to se gotovo isključivo odnosi na provedbu ODMS, biti korišteni u pojedinima fazama izrade Strategije te da će metodološki pristupi korišteni u izradi Programa mjera za potrebe ODMS, odnosno Protokola konvergirati u najvećoj mogućoj mjeri, ali da će se pritom voditi računa da se ne izgubi specifičnost problemskih pitanja koja će se Strategijom rješavati, a koja spadaju u domenu jednog i/ili drugog tematskog područja, odnosno morskog okoliša i obalnog područja.

Uredba propisuje da se Programom mjera određuju mjere koje je potrebno poduzeti radi postizanja i/ili održavanja dobrog stanja okoliša te ostvarivanja ciljeva upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem. Uredba također daje i okvirni sadržaj Programa mjera. Metodološki pristupi definiranja mjera provedbe koje se odnose na zaštitu i upravljanje morskim okolišem te upravljanje obalnim područjem se, u prvom redu, razlikuju po tome što su mjere vezane uz morski okoliš rezultat jednog strogo definiranog postupka kroz ODMS, dok je u slučaju upravljanja obalnim područjem taj postupak nešto fleksibilnije postavljen. Imajući to u vidu, odlučeno je da se u razradi mjera respektira ODMS postupak i za mjere koje se odnose na upravljanje obalnim područjem koje su samo okvirno definirane Protokolom, prije svega vodeći računa o odgovornim institucijama za provedbu Protokola (članak 4. Zakona o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja; Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/12) te obveze njegove primjene (po svim njegovim člancima) uz načelo obveze postizanja rezultata

(*obligation to produce results*), a ne obveze ulaganja maksimalnih napora (*obligation to use best efforts*).

Početkom izrade Programa mjera utvrđen je integrirani postupak koji je, prvo, anticipirao ono što je do tada bilo napravljeno u provedbi ODMS i, drugo, počeo definirati okvire za izradu mjera koje se odnose na upravljanje obalnim područjem. Taj postupak je imao slijedeće faze:

- Participativnim putem su utvrđena problemska područja od posebnog interesa za Strategiju, i to: prostorni razvoj, zaštita i korištenje ekosustava obalnog i morskog područja, sustav upravljanja obalnim područjem te procjena mogućih šteta od podizanja razine mora za Republiku Hrvatsku
- Definirana su polazišta za definiranje strateških prioriteta
- Dogovoreni su strateški prioriteti zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem, i to: unaprijediti operativni okvir za koordinirano upravljanje, jačati kapacitete za provedbu zaštite i integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem, i poboljšati provedbu instrumenata za postizanje dobrog stanja obalnog područja i morskog okoliša.

Strateški prioriteti predstavljaju bitnu stepenicu u postupku izrade Programa mjera. Oni su postavljeni dovoljno široko da omogućе razradu mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i da omogućе ugradnju mjera koje se odnose na integralno upravljanje obalnim područjem.

Svaki strateški prioritet podijeljen je u nekoliko posebnih ciljeva (ukupno 16 ciljeva) koji uključuju ciljeve postizanja dobrog stanja okoliša prema ODMS, a svaki cilj sadrži određeni broj mjera (ukupno 51 mjera). Cjeloviti popis strateških prioriteta, posebnih ciljeva i mjera naveden je u Tablici 1. Za svaku mjeru se razrađuje određeni broj elemenata, a prikazane su na način koji omogućuje lakši pregled.

Tablica 1. Strateški prioriteti, ciljevi i mjere

1. STRATEŠKI PRIORITET: UNAPRJEĐENJE OPERATIVNOG OKVIRA ZA KOORDINIRANO UPRAVLJANJE MORSKIM OKOLIŠEM I OBALNIM PODRUČJEM	
POSEBNI CILJEVI	MJERE
1.1. USPOSTAVA SUSTAVA ZA KOORDINIRANO, PARTICIPATIVNO I TRANSPARENTNO DOGOVARANJE I ODLUČIVANJE O KORIŠTENJU OBALNIH I MORSKIH RESURSA	1.1.1. Uspostaviti stalni koordinacijski mehanizam za učinkovito provođenje Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem*
	1.1.2. Ojačati koordinaciju u izradi normativnih, strateških i planskih dokumenata za upravljanje i zaštitu morskog okoliša i obalnog područja na nacionalnoj i županijskoj razini*
	1.1.3. Ojačati koordinacijsku ulogu sustava prostornog uređenja u postupku izrade prostornih planova te u postupku izrade sektorskih i razvojnih strateških planova/dokumenata*

	1.1.4. Osigurati kvalitetnije uključivanje i pravovremeno reagiranje zainteresirane javnosti u procesima zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem*
	1.1.5. Formulirati prioritetne potrebe za pograničnu i širu međunarodnu suradnju u zaštiti morskog okoliša i upravljanju obalnim područjem u okviru postojećih regionalnih koordinacijskih tijela te EU programa teritorijalne suradnje*
1.2. UNAPRJEĐENJE REGULATORNOG OKVIRA I USKLAĐIVANJE POJMOVA KOJI SE TIČU UPRAVLJANJA I ZAŠTITE MORSKOG OKOLIŠA I OBALNOG PODRUČJA	1.2.1. Integrirati principe integralnog upravljanja u normativni okvir o upravljanju pomorskim dobrom***
	1.2.2. Razraditi dodatne normativne preduvjete za daljnji razvoj prostornog planiranja mora*
	1.2.3. Primijeniti institut prilagodbe (adaptacije) obalnog odmaka u skladu s odredbama Protokola o IUOP-u*
	1.2.4. Uskladiti postojeće i izraditi nove planske i provedbene podzakonske propise nužne za učinkovito upravljanje zaštićenim područjima*
2. STRATEŠKI PRIORITET: JAČANJE KAPACITETA ZA PROVEDBU UPRAVLJANJA I ZAŠTITE MORSKOG OKOLIŠA I OBALNOG PODRUČJA	
POSEBNI CILJEVI	MJERE
2.1. USPOSTAVA USKLAĐENOG SUSTAVA PRAĆENJA STANJA OBALNIH I MORSKIH EKOSUSTAVA I PROCESA	2.1.1. Usklađeno provoditi nacionalni program praćenja u skladu s Okvirnom direktivnom o pomorskoj strategiji s ostalim nacionalnim programima praćenja koja se provode u jadranskim vodama pod suverenitetom Republike Hrvatske**
	2.1.2. Uspostaviti transnacionalni (jadranski) program praćenja stanja morskog okoliša**
	2.1.3. Sistematski pratiti, istraživati i ocjenjivati stanja i procese u prostoru obalnog područja***
2.2. UČINKOVITO UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA U FUNKCIJI INTEGRALNOG UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM I MORSKIM OKOLIŠEM	2.2.1. Dopuniti sadržaje postojećih baza podataka i baza prostornih podataka u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem*
	2.2.2. Unaprijediti interoperabilnost različitih baza podataka*
2.3. IDENTIFICIRANJE I VALORIZIRANJE	2.3.1. Zaštititi morska staništa smanjenjem antropogeno uzrokovane eutrofikacije, onečišćenja i drugih aktivnosti**

PRIORITETNIH PODRUČJA ZA OČUVANJE BIORAZNOLIKOSTI MORSKOG OKOLIŠA I OBALNOG PODRUČJA	2.3.2. Kartirati naselja morskih cvjetnica, koraligena i maerla, razraditi metode za praćenje rasprostranjenosti i provoditi nacionalne programe praćenja stanja njihove očuvanosti prema Direktivi o staništima**
	2.3.3. Zabraniti ribarenje (ribolov povlačnim mrežama kočama, dredžama, obalnim mrežama potegačama ili sličnim mrežama) i druge aktivnosti iznad područja koraligena i u njegovoj blizini**
	2.3.4. Izraditi prostornu analizu i kartirati aktivnosti / pritiske na morski okoliš i obalno područje*
	2.3.5. Identificirati prioritetna područja za zaštitu obnovljivih resursa mora (eng. <i>Marine Managed Area</i> -MMA)**
2.4. UNAPRJEĐENJE KVALITETE PROSTORNOG I RAZVOJNOG PLANIRANJA I PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ I PRIRODU U FUNKCIJI INTEGRALNOG UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM I MORSKIM OKOLIŠEM	2.4.1. Razviti metode i kriterije prostornog i zaštitnog planiranja s naglaskom na polidisciplinarnu pristupe (integralno krajobrazno vrednovanje, analiza ranjivosti i pogodnosti, analiza nosivog kapaciteta obalnih i morskih ekosustava i prostora)*
	2.4.2. Unaprijediti rezultate postupaka strateških procjena utjecaja na okoliš za prostorno-planske dokumente i sektorske PPS vezano uz njihovo korištenje u upravljanju i zaštiti obalnog područja i morskog okoliša*
	2.4.3. Unaprijediti studije utjecaja na okoliš i studije Glavne ocjene u postupku ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu (OPEM), s naglaskom na njihovo korištenje u upravljanju i zaštiti morskog okoliša i obalnog područja*
2.5. PODIZANJE UČINKOVITOSTI KAPACITETA ZA ZAŠTITU I UPRAVLJANJE MORSKIM OKOLIŠEM I OBALNIM PODRUČJEM	2.5.1. Jačati stručne kapacitete koordinacijskog mehanizma za participativno planiranje, međusektorsku suradnju i održivo upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem*
	2.5.2. Jačati stručne kapacitete za upravljanje pomorskim dobrom***
	2.5.3 O snažiti kapacitete za nadzor pomorskog dobra kroz jačanje nadležnih inspeksijskih službi***
3. STRATEŠKI PRIORITET: POBOLJŠANJE PROVEDBE INSTRUMENTATA ZA POSTIZANJE DOBROG STANJA MORSKOG OKOLIŠA I OBALNOG PODRUČJA	
POSEBNI CILJEVI	MJERE
3.1. USAVRŠAVANJE POSTOJEĆIH I UVOĐENJE NOVIH INSTRUMENTATA	3.1.1. Poboľšati kvalitetu buduće izgradnje i izgrađenog okoliša te stvarati distribucijsku pravednosti kroz korištenje instrumenata upravljanja građevinskim zemljištem u naseljima***

PROVEDBE PROSTORNO-PLANSKIH DOKUMENATA U OBALNOM PODRUČJU	3.1.2. Razraditi metodologiju za izradu planova urbane sanacije i urbane preobrazbe kojima se rješavaju dominantni infrastrukturni, ekološki, oblikovni i socioekonomski problemi obalnih naselja***
3.2. UNAPRJEĐENJE UPRAVLJANJA POMORSKIM DOBROM	3.2.1. Utvrditi granice pomorskog dobra na cijelom Jadranu i osigurati njihovo evidentiranje u zemljišnim knjigama***
	3.2.2. Unaprijediti sustav upravljanja i zaštite pomorskog dobra u općoj upotrebi***
3.3. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA MORSKIM OTPADOM	3.3.1. Izraditi nacionalni plan upravljanja morskim otpadom**
	3.3.2. Prikupljati podatke i procijeniti razinu štetnih utjecaja otpada u moru**
	3.3.3. Prikupljati otpad u moru putem ronilačkih akcija i putem kočarenja**
3.4. SMANJIVANJE UTJECAJA RIBARSTVA NA MORSKI OKOLIŠ	3.4.1. Pratiti obnovu živih resursa Jadrana u kritičnim područjima**
3.5. UBLAŽAVANJE UTJECAJA MARIKULTURE NA MORSKI OKOLIŠ	3.5.1. Uspostaviti redovitu provedbu programa praćenja na područjima uzgajališta**
	3.5.2. Promicati istraživanje uzgoja novih autohtonih vrsta**
	3.5.3. Izraditi Pravilnik o reguliranju prijenosa vrsta u uzgoju, uzgojnih alata i uzgojnih kaveza iz jednog područja u drugo područje uzgoja (primjena mjere se ne odnosi na prijenos između hrvatskih uzgajališta)**
3.6. SMANJIVANJE RIZIKA UNOSA STRANIH I INVAZIVNIH STRANIH VRSTA PUTE MORSKOG PROMETA (BALASTNE VODE I BRODSKI OBRAŠTAJ)	3.6.1. Izraditi i provoditi subregionalni - jadranski protokol o primjeni Međunarodne konvencije o upravljanju i nadzoru brodskih balastnih voda i taloga na Jadranskom moru**
	3.6.2. Uspostaviti provedbu redovitog pregleda područja luka (<i>Port Control Survey</i>)**
	3.6.3. Uspostaviti sustav upozorenja, ranog otkrivanja i brzog uklanjanja unesenih invazivnih stranih vrsta**
3.7. SMANJIVANJE UNOSA ENERGIJE U MORSKI OKOLIŠ (PODVODNA BUKA)	3.7.1. Uspostaviti i razviti registar kojim bi se evidentirala, procjenjivala i upravljala prostorna i vremenska raspodjela impulsnih antropogenih izvora buke u frekvencijskom području 10 Hz do 10kHz**

	3.7.2. Putem mjernih postaja, i/ili ako je to moguće, akustičkim modeliranjem, nadzirati trendove razina kontinuirane podvodne buke unutar tercnih pojasa 63 i 125 Hz (srednja frekvencija)**
	3.7.3 Uspostaviti regionalnu suradnju na koordiniranom pristupu Deskriptoru 11 u Jadranskom moru, te jačati znanje i osigurati dijeljenje iskustava o mogućem utjecaju buke na morske organizme u Jadranskom moru**
3.8. ZAŠTITA I OČUVANJE BIORAZNOLIKOSTI	3.8.1. Analizirati rizike slučajnog ulova kornjača, morskih sisavaca, morskih pasa, raža i morskih ptica u različitim ribolovnim alatima**
	3.8.2. Izraditi plan za smanjenje slučajnog ulova zaštićenih vrsta kralježnjaka (morski sisavci, morske ptice, morske kornjače, morski psi, raže) ribolovnim alatima
	3.8.3. Donijeti ribolovne odredbe kojima bi se utjecalo na smanjenje slučajnog ulova**
3.9. OSMIŠLJAVANJE I PROVOĐENJE METODA I TEHNOLOGIJA PRILAGODBE NA PROMJENE U MORSKOM I OBALNOM EKOSUSTAVU POD UTJECAJEM KLIMATSKIH PROMJENA	3.9.1. Provoditi biološko-ribarstvena istraživanja vezana uz iskorištavanje nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih vrsta**
	3.9.2. Provoditi prilagodbe vezane uz promjenu tehnologije ribolova radi izlova nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih vrsta**
	3.9.3. Provoditi prilagodbe vezane uz uvođenje novih autohtonih toploljubnih vrsta u marikulturu i povećanje proizvodnje (uzgoja) toploljubnih vrsta**
	3.9.4. Provoditi prilagodbe vezane uz promjenu tehnologije uzgoja**
	3.9.5. Jačati otpornosti obalnih naselja na pojavu ekstremnih vremenskih i klimatskih hazarda*
	3.9.6. Razvijati prilagodbu obalnog područja na porast razine mora*

Legenda:

* ZAJEDNIČKE – UPRAVLJAČKE MJERE	** MJERE ZA MORSKI OKOLIŠ - ODMS	*** MJERE ZA OBALNO PODRUČJE - PROTOKOL O IUOP
----------------------------------	----------------------------------	--

Metodološki pristup izradi Programa mjera zaštite morskog okoliša prema Okvirnoj direktivi o pomorskoj strategiji

U svrhu postizanja ili održanja dobrog stanja morskog okoliša (DSO) do 2020. godine, obveza zemalja članica EU, prema DIREKTIVI 2008/56/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (Tekst značajan za EGP) (SL L 164/19 25.6.2008.) je izrada Programa mjera (u daljnjem tekstu: PM) u svrhu smanjenja utjecaja ljudskih aktivnosti na morski okoliš.

Svaka država članica za svaku određenu morsku regiju ili podregiju dužna je razviti morsku strategiju za svoje morske vode prema propisanom planu djelovanja kako slijedi:

- do 15. srpnja 2012. godine, dovršetak početne procjene sadašnjega stanja okoliša morskih voda i utjecaja ljudskih djelatnosti na njega
- do 15. srpnja 2012. godine, utvrđivanje dobrog stanja okoliša za morske vode
- do 15. srpnja 2012. godine, određivanje skupa ciljeva u zaštiti okoliša i s njima povezanih pokazatelja
- do 15. srpnja 2014. godine, osim ako nije drugačije propisano odgovarajućim zakonima Zajednice, izrada i primjena programa praćenja za stalnu procjenu te redovito ažuriranje ciljeva
- najkasnije do 2015. godine, razvoj programa mjera za postizanje ili održavanje dobrog stanja okoliša
- najkasnije do 2016. godine, početak primjene programa mjera.

Dosadašnje aktivnosti na izradi dokumenata Strategije u Republici Hrvatskoj odvijale su se na temelju obveza iz ODMS a prenesenih Uredbom o uspostavi okvira za djelovanje Republike Hrvatske u zaštiti morskog okoliša (Narodne novine, broj 136/11), odnosno Uredbom o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine br. 112/14 i 39/17) koja zamjenjuje prethodnu Uredbu, i to kako slijedi:

- **Početna procjena stanja i opterećenja morskog okoliša hrvatskog dijela Jadrana** (članak 8. ODMS, prihvaćena 2012. godine)
- **Skup značajki dobrog stanja okoliša za morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske** (članak 9. ODMS, izrađeno 2014., prihvaćeno u siječnju 2015. godine)
- **Skup ciljeva u zaštiti morskog okoliša i s njima povezanih pokazatelja** (članak 10. ODMS, izrađeno 2014., prihvaćeno u siječnju 2015. godine)
- **Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora** (članak 11. ODMS, prihvaćen 2014. godine).

Svakih šest godina obavljat će se revizija svakog gore navedenog elementa Strategije.

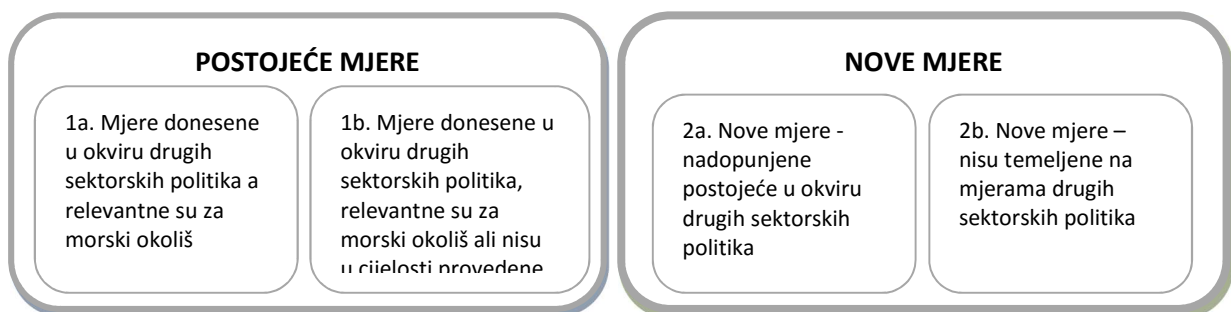
Program mjera je peti element aktivnosti vezanih za obveze proizašle iz ODMS, no kako je to u uvodu navedeno, sada je to dio Programa mjera Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu Strategija) koji se odnosi na konkretne i operativne aktivnosti u svrhu postizanja dobrog stanja morskog okoliša do 2020. godine. Izrada mjera temelji se na pripremnim

dokumentima Strategije: Početnoj procjeni stanja i opterećenja morskog okoliša hrvatskog dijela Jadrana, Skupu značajki dobrog stanja okoliša za morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske i Skupu ciljeva u zaštiti morskog okoliša i s njima povezanih pokazatelja, a uvažavajući Preporuke razvijene u okviru Zajedničke provedbene strategije EU zemalja članica o provedbi Okvirne direktive o pomorskoj strategiji (*Marine Strategy Framework Directive Common Implementation Strategy*, MSFD CIS) za uspostavu i provedbu programa mjera i prateće izvješćivanje / *Recommendations for establishment and implementation of programs of measures and related reporting*, 2015. (vidi Sliku 1.).

Slika 1. Provedba ODMS

Program mjera definira se kao skup mjera za čije provođenje su odgovorne zemlje članice EU. Program mjera uključuje postojeće i nove mjere. **Postojeće mjere** podrazumijevaju mjere donesene u okviru relevantnih sektorskih politika koje potpuno ili dijelom pridonose postizanju dobrog stanja morskog okoliša u okviru Direktive o staništima 92/43/EEZ, Direktive o pticama 79/409/EEZ, Okvirne direktive o vodama 2000/60/EZ ili neke od sektorskih politika kakva je primjerice EU zajednička ribarska politika (EU Common Fisheries Policy, CFP; 1380/2013). **Nove mjere** podrazumijevaju prijedlog mjera neophodnih za postizanje dobrog stanja morskog okoliša do 2020. godine u slučajevima kada postojeće mjere nisu dovoljne. To mogu biti mjere koje nadopunjuju postojeće ili su u cijelosti nove, a mogu sadržavati i preporuke za aktivnosti koje se mogu primijeniti na nacionalnoj, EU ili međunarodnoj razini. Kod izrade PM svrha nije izraditi listu svih željenih aktivnosti u zaštiti morskog okoliša, već definirati one mjere i aktivnosti koje se utvrde kao najrelevantnije za postizanje ciljeva definiranih pripremljenim dokumentima Strategije.

Osnovni principi kod definiranja mjera za realizaciju posebnih ciljeva su:

- moraju biti usko povezane s ciljevima
- moraju biti konkretne
- moraju biti ostvarive u razdoblju do **2020. godine**
- mogu se realizirati i ranije
- budući da se većina ciljeva može prikazati na način koji upućuje na dugoročne aktivnosti onda i mjere mogu biti definirane tako da se u ovom planskom razdoblju ostvari samo jedan dio neke aktivnosti i
- moraju biti vezane na rezultate i zaključke pripremnih dokumenata Strategije.

Pri izradi mjera bilo je potrebno uzeti u obzir značajnu povezanost i međuovisnost aktivnosti predviđenih Okvirnom direktivom o vodama (ODV) i ODMS. ODMS je usmjerena na postizanje dobrog stanja morskih voda u cjelini, a cilj ODV je postizanje dobrog ekološkog i kemijskog stanja voda. Iako definicija dobrog stanja okoliša morskih voda nije sasvim ekvivalentna dobrom ekološkom i kemijskom stanju voda postoje značajna preklapanja, posebice u odnosu na kemijsku kakvoću/obogaćivanja nutrijentima i u odnosu na neke aspekte ekološke kakvoće i hidromorfoloških osobina. U pravilu, Deskriptor 5 (Eutrofikacija) i D8 (Onečišćenje) predstavljaju deskriptore opterećenja s obalnog područja i obuhvaćeni su uglavnom mjerama izrađenim u okviru ODV.

ODMS prepoznaje ta preklapanja s ODV posebice u priobalnim vodama te se izrada novih mjera prema ODMS usmjerava na opterećenja koja nisu pokrivena ODV (Tablica 3). Glavna opterećenja na morski okoliš prema ODMS (PRILOG III Tablica 2) prikazana su u Tablici 2.

Tablica 2. Pregled kategorija i elemenata opterećenja prema ODMS (PRILOG III Tablica 2.)

KATEGORIJA OPTEREĆENJA	ELEMENT OPTEREĆENJA
Fizički gubitci i oštećenja	Urbani prostori svih vrsta Nasipavanja i zamuljenja Promjene na morskom dnu
Unos energije u morski okoliš	Podmorska buka Unos energije (toplinska energija, elektromagnetska polja i svjetlost)
Utjecaj na hidrološke procese	Promjene toplinskog režima i režima slanosti
Morski otpad	Mikroplastika (na plaži i u moru) Kruti otpad na plaži Kruti otpad na površini morske vode Kruti otpad u vodenom stupcu Kruti otpad na morskom dnu Otpatci u morskim organizmima
Onečišćenje opasnim tvarima	Sintetički spojevi Nesintetičke tvari i spojevi Unošenje radionuklida
Iznenadna onečišćenja morskog okoliša	Iznenadna onečišćenja morskog okoliša

Obogaćivanje hranjivim solima i organskim tvarima	Obogaćivanje preko difuznih izvora (poljoprivreda) Obogaćivanje putem točkastih izvora (ispusti otpadnih voda)
Biološke smetnje	Strane i invazivne strane vrste Unošenje mikrobnih patogena Ribarstvo Marikultura

Ključni tipovi mjera dogovoreni na razini Europske komisije (*key type of measures* - KTM) relevantni za morski okoliš, temeljem glavnih opterećenja prepoznatih kroz ODMS, a nastavno na KTM definiranih u okviru ODV, prikazani su u Tablici 3.

Tablica 3. Ključni tipovi mjera prema zahtjevima ODMS

Broj	Mjere relevantne za ODMS
KTM26	Mjere za smanjenje fizičkog gubitka staništa u morskim vodama
KTM27	Mjere za smanjenje fizičkog oštećenja
KTM28	Mjere za smanjenje unosa energije, uključujući podvodnu buku, u morski okoliš
KTM29	Mjere za smanjenje morskog otpada u morskom okolišu
KTM30	Mjere za smanjenje promjena hidroloških procesa
KTM31	Mjere za smanjenje onečišćenja opasnim tvarima
KTM32	Mjere za smanjenje iznenadnih onečišćenja mora
KTM33	Mjere za smanjenje hranjivih soli i organskih tvari u morskom okolišu
KTM34	Mjere za smanjenje i kontrolu unosa stranih vrsta u morski okoliš
KTM35	Mjere za smanjenje bioloških smetnji u morskom okolišu uzrokovanih odstranjivanjem vrsta, uključujući neciljane ulove.
KTM36	Mjere za smanjenje bioloških smetnji, uključujući ugibanje, oštećenja, premještanje prirodnih morskih vrsta, unošenja patogena i genetski modificiranih morskih vrsta (aktivnostima marikulture)
KTM37	Mjere oporavka i očuvanja morskih ekosustava, uključujući staništa i vrste
KTM38	Mjere koje se odnose na zaštićena područja (nisu obuhvaćena drugim mjerama)
KTM39	Mjere prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite od nadiranja mora, ranog uzbunjivanja i obavještanja. Druge mjere (ako za njih postoji potreba)

Izrada programa mjera temeljena je na ekosustavnom pristupu upravljanja ljudskim djelatnostima za svih 11 kvalitativnih deskriptora dobrog stanja okoliša navedenih u Dodatku I ODMS.

Primjena načela integracije

Upravo stoga što stanje morskog okoliša velikim dijelom ovisi o antropogenim pritiscima te o utjecajima koji dolaze s kopna, vrlo brzo je prepoznato da se u izradi mjera za postizanje njegova dobrog stanja treba voditi načelima integracije koja propisuje Protokol, a to su:

- potreba sagledavanja cjelovitog ekosustava u okvirima definicije obalnog područja iz članka 3 Protokola, po kojem obalno područje znači “geomorfološko područje s obje strane obale u kojem se međusobno djelovanje između pomorskih i kopnenih dijelova odvija u obliku složenih ekoloških sustava i sustava resursa koje čine biotske i abiotske komponente koje koegzistiraju i u međusobnom su djelovanju s ljudskim zajednicama i relevantnim društveno-gospodarskim aktivnostima»
- potreba uspostavljanja višeslojnog upravljačkog (*governance*) mehanizma koji će osigurati koordinaciju sektorskih politika i olakšati njihovu provedbu na nižim administrativnim razinama i
- potreba usklađivanja i pravovremenog reguliranja aktivnosti na moru i na kopnu, odnosno preventivnog djelovanja na ono čime se u ekosustavu jedino i može učinkovito upravljati, a to je njegovo korištenje od strane čovjeka.

Ovakav pristup u skladu je, ne samo s Protokolom, nego i sa Ekosustavnim pristupom (*Ecosystem Approach* - EcAp) kojim se, putem Barcelonske konvencije, transponira ODMS na cijelu mediteransku regiju i koji je prepoznao neraskidivu vezu između morskog i obalnog okoliša uvođenjem specifičnih obalnih indikatora. Treba napomenuti da sama ODMS propisuje da se njena provedba vrši u okviru i putem konvencija za regionalna mora Europe, u našem slučaju kroz Konvenciju o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Barcelonska konvencija; Narodne novine, Međunarodni ugovori, br. 12/93 i 17/98). Stoga pristup korišten pri izradi ove Strategije možemo smatrati inovativnim i kao primjer dobre prakse za zemlje članice EU i druge zemlje potpisnice Barcelonske konvencije.

Ekonomska i socijalna analiza Programa mjera

Prema Okvirnoj direktivi o pomorskoj strategiji (članak 13.3.) prilikom izrade Programa mjera potrebno je pažljivo razmotriti društvene i ekonomske utjecaje predviđenih mjera. Naime, mjere bi trebale biti troškovno učinkovite (*cost-effective*) i tehnički izvodljive, a prije uvođenja bilo koje nove mjere trebalo bi provesti i procjenu njene prihvatljivosti, što uključuje analizu troškova i koristi. Prilikom odabira nove bi mjere trebalo rangirati u skladu s njihovim troškovima i doprinosom zadanom cilju, počevši s mjerama koje najviše doprinose cilju uz najniži trošak. Na ovaj ćemo način kombinirajući troškovno najučinkovitije mjere dobiti troškovno najisplativiji

Program mjera, kojim bi se trebao premostiti jaz između trenutnog i dobrog stanja okoliša (MSFD CIS, 2014:21-22).

Iskustva zemalja članica pokazuju da prilikom zadovoljavanja zahtjeva ODMS postoje određene prepreke u pogledu dostupnosti informacija o razini utjecaja, koristi i troškova, kao i ograničene dosadašnje spoznaje o uzročno-posljedičnim vezama i ekološkim procesima, što znatno otežava određivanje ekoloških i društvenih učinaka mjera. Stoga su mnoge zemlje primijenile pragmatični pristup, odnosno procjenu troškova i koristi često su temeljile na pretpostavkama i mišljenjima stručnjaka (Oinonen et al, 2016b:8; 2016a:5). Slijedom toga, danas se preporuča koristiti pragmatičan pristup, u kojem središte pozornosti nije na ekonomskoj analizi već na krajnjem cilju, a to je zaštita morskog okoliša.

Metodološke smjernice UNEP/MAP (2015) su predstavljale polazišnu osnovu prilikom ocjene troškova mjera, kao i dosadašnja iskustva zemalja članica.

Na temelju identificiranih aktivnosti mjera troškovi su analizirani prema sljedećim kategorijama: pregovaranje, istraživanje, provedba i upravljanje. Potrebno je naglasiti, da mjera obično ne sadrži sve navedene kategorije troškova. Pri izračunu su se koristile stručne procjene za određivanje utroška rada, koji je bio izražen danima rada. Informacije o ostalim utrošcima su se također prikupljale na temelju stručne procjene ili na temelju podataka prethodnih projekata. Troškovi po jedinici utroška su procijenjeni na temelju objektivnih pokazatelja, poput podataka iz Državnog zavoda za statistiku i drugih dokumenta popraćenih ekspertnom procjenom. Na temelju prikupljenih podataka o utrošcima i troškovima po jedinici utroška, određeni su ukupni troškovi mjera. Treba naglasiti da je za razliku od financijskih troškova procjena ostalih troškova, koji nisu lako vidljivi i/ili imaju obilježje oportunitetnih troškova, bila otežana, a često i nemoguća.

U Državnom proračunu Ministarstva zaštite okoliša i energetike za Provedbu Programa mjera na proračunskoj poziciji A779046 – Provedba Programa mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem planirana su sredstva za provedbu Programa (za 2017. 3.000.000 kn, a za 2018. i 2019. po 4.000.000 kn). Ostala tijela državne uprave provedbom aktivnosti u okviru područja svojih nadležnosti također participiraju u provedbi aktivnosti Programa mjera. Osigurana i planirana sredstva na njihovim proračunskim pozicijama naznačena su u razradi mjera.

MJERE

1. Unaprjeđenje operativnog okvira za koordinirano upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem

1.1. Mjere za uspostavu sustava za koordinirano, participativno i transparentno dogovaranje i odlučivanje o korištenju obalnih i morskih resursa

1.1.1. Uspostaviti stalni koordinacijski mehanizam za učinkovito provođenje Strategije zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Izmijeniti i dopuniti Uredbu o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) na način da se detaljno definira sastav, nadležnosti, zadaci i međusobni odnosi tijela koordinacijskog mehanizma za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu: koordinacijski mehanizam).</p> <p>Koordinacijski mehanizam sastoji se od slijedećih tijela:</p> <ul style="list-style-type: none">- Povjerenstvo za koordinaciju na razini ministara i/ili državnih dužnosnika (PK)- Stručni nacionalni odbor za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem (NO), uključujući pripadajuća stručna tematska radna tijela/radne grupe- Stručni regionalni (županijski) odbori (ŽO) za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem. <p>Administrativnu i tehničku podršku u radu koordinacijskog mehanizma pružat će postojeća organizacijska jedinica Ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša koja u svom djelokrugu rada ima zaštitu mora i obalnog područja i integralno upravljanje obalnim područjem (u daljnjem tekstu: Administrativna jedinica).</p> <p>Tijela koordinacijskog mehanizma bit će uspostavljena proširenjem sastava, nadležnosti, zadataka i definiranjem međusobnih odnosa tijela nadležnih za provedbu Uredbe. Sastav postojećih tijela proširuje se predstavnicima središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove financija i uprave, te županijskim tijelima koja u svojoj nadležnosti imaju zaštitu okoliša, prirode, pomorstvo, prostorni i održivi razvoj.</p> <p>Članovi NO i ŽO imat će ulogu koordinatora za integralno upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem, odnosno žarišnih točki u svojim matičnim institucijama za koordinaciju provedbe relevantnih odluka NO/ŽO unutar svojih institucija.</p> <p>Sastav, nadležnosti, zadaci i međusobni odnosi tijela koordinacijskog mehanizma regulirat će se Poslovníkom o radu koordinacijskog mehanizma, odnosno poslovnícima o radu pojedinih tijela. Poslovníkom</p>

	<p>će se izraditi opis poslova članova NO/ŽO kao koordinatora za integralno upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem (IUOP).</p>
<p>AKTIVNOSTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo nadležno za koordinaciju i provedbu Strategije (Ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša; u daljnjem tekstu ove mjere: Ministarstvo), pokreće postupak revizije Uredbe, pripremu izmjena i dopuna ili izradu nove Uredbe osnivanjem stručnog povjerenstva za postupak revizije Uredbe, pripremu izmjena i dopuna ili izradu nove Uredbe. - Ministarstvo pokreće međuresorne konzultacije (u okviru rada postojećeg NO i PK) koje se odnose na postupak revizije Uredbe, pripremu izmjena i dopuna ili izradu nove Uredbe. - Ministarstvo pokreće međuresorne konzultacije (u okviru rada postojećeg NO i PK) koje se odnose na sadržaj i obuhvat Poslovnika o radu Koordinacijskog mehanizma te sadržaje i obuhvate Poslovnika pojedinih tijela kao tematske cjeline koje će obuhvatiti izmjene i dopune ili izrada nove Uredbe. Poslovnici o radu definirat će se organizacijska struktura, obveze, kriteriji, način vrednovanja učinkovitosti i doprinosa, međusobni odnosi i sl. Dodatno, Poslovnici o radu definirat će se uloga i obveze članova NO/ŽO kao koordinatora za integralno upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem u pogledu sudjelovanja u radu NO/ŽO, praćenja svih aspekata rada vlastitih organizacija relevantnih za IUOP te redovitog sudjelovanja u aktivnostima informiranja i educiranja o IUOP. - Postupak donošenja izmjena i dopuna ili nove Uredbe od strane Vlade Republike Hrvatske i Poslovnika od strane Ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša. - Imenovanja i/ili potvrđivanje postojećih članova koordinacijskog mehanizma od strane nadležnih tijela. - Jačanje kapaciteta Administrativne jedinice u funkciji omogućavanja rada koordinacijskog mehanizma.
<p>OČEKIVANI REZULTAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljen koordinacijski mehanizam. - Tijela koordinacijskog mehanizma uspostavljena i funkcioniraju prema Poslovniku. - PK ostvaruje svoju ulogu poveznice između izvršne, zakonodavne vlasti i NO, te dodatno omogućuje i osnažuje koordinaciju i suradnju među različitim sektorima relevantnim za pitanja upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem. - Administrativna jedinica kapacitirana za potrebe rada koordinacijskog mehanizma. - Pojačana vidljivost i funkcionalnost integralnog upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem na županijskoj razini kao rezultat rada ŽO i stručnih tematskih radnih tijela/radnih grupa. Omogućena horizontalna (tematska) i vertikalna (upravljачka) integracija. - Nadležna tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te tijela s javnim ovlastima za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem provode zaključke i preporuke NO/ŽO.

OPRAVDANJE ZA MJERU	<ul style="list-style-type: none"> - Postojeća Uredba definira tijela za provedbu Uredbe, međutim nedovoljno detaljno za učinkovitu i pravodobnu provedbu Strategije, odn. za učinkovitu i pravovremenu provedbu Okvirne direktive o pomorskoj strategiji i Protokola (Barcelonske konvencije) o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja. - Postojeća Uredba ne pruža u zadovoljavajućoj mjeri pravnu osnovu za definiranje strukture i sustava suradnje i nadležnosti u okviru koordinacijskog mehanizma. - Postojeća Uredba ne obuhvaća pravni temelj za uspostavu regionalnih tijela koordinacijskog mehanizma bitnih za operativnu integraciju razvojnih, prostornih i okolišnih ciljeva, politika i mjera. - Dosadašnja iskustva provedbe Uredbe ukazuju na manjkavosti u smislu nemogućnosti dostizanja predviđenih rokova koje nameću <i>EU acquis</i> i zahtjevi iz Barcelonske konvencije i pripadajućih Protokola te nedovoljna uključenost u EU i regionalne aktivnosti zajedničke provedbe obveza koje se odnose na zaštitu morskog okoliša i obalnog područja. - Upravljanje morem i obalnim područjem podrazumijeva sveobuhvatan pristup koji se odnosi na usklađenu i, gdje je to moguće, zajedničku provedbu <i>EU acquisa</i> i Barcelonske konvencije u odnosu na postizanje održivog upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem i očuvanje morskih i obalnih ekosustava. U tom je smislu potrebno uspostaviti, operacionalizirati i institucionalizirati platforme zajedničkog rada relevantnih sektorskih politika i suradnju u cilju razmjene informacija i znanja, postizanja dogovora i pripreme stručnih stavova i podloga. - Administrativna jedinica Ministarstva ne raspolaže dostatnim ljudskim resursima koji su potrebni za redovit i učinkovit rad koordinacijskog mehanizma, odnosno izradu i provedbu dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana sa svim ciljevima DSO-a.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	Mjera je vezana sa svim deskriptorima DSO-a.
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalno - 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	2017. – 2019.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.)

	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine, broj 70/15) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) - Strategija upravljanja vodama (Narodne novine, broj 91/08) - Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021., (Narodne novine, broj 66/16) - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17) - Strategija zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011. – 2015. - Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 130/05) - Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (Narodne novine, broj 3/17) - Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014.-2020. (nacrt, 2014.) - Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine (Narodne novine, broj 139/13) - Strategija upravljanja balastnim vodama u Republici Hrvatskoj (nacrt, 2017.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.2, 1.1.3, 2.5.1
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> dovoljna kapacitiranost i interes nadležnih nacionalnih i regionalnih institucija uključenih u rad koordinacijskog mehanizma; odgovarajući značaj dodijeljen tematici mora i obalnog područja unutar Ministarstva. - <i>Rizici:</i> smanjena raspoloživost članova za aktivno sudjelovanje u radu koordinacijskog mehanizma s obzirom na nedovoljnu postojeću kapacitiranost nadležnih tijela relevantnih sektora na nacionalnoj i županijskoj razini; manjak financijskih sredstava potrebnih za rad koordinacijskog mehanizma.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša - Tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležna za poslove: zaštite okoliša, pomorstvo, prostorno uređenje i regionalni razvoj, pružaju stručnu podršku na županijskoj razini u okvirima svojih redovnih i planiranih aktivnosti.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (Tekst značajan za EGP) (SL L 164/19 25.6.2008.) - Direktiva Komisije (EU) 2017/845 od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu okvirnog popisa elemenata koje treba uzeti u obzir pri pripremi

	<p>pomorskih strategija(Tekst značajan za EGP) (SL L 125, 18.5.2017.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odluka Komisije 2010/477/EU od 1. rujna 2010. o kriterijima i metodološkim standardima za dobro stanje okoliša morskih voda (SL L 232, 2.9.2010.) - Odluka Komisije (EU) 2017/848 od 17. svibnja 2017. o utvrđivanju kriterija i metodoloških standarda za dobro stanje okoliša morskih voda, kao i specifikacija standardiziranih metoda za praćenje i procjenu te o stavljanju izvan snage Odluke 2010/477/EU (Tekst značajan za EGP) (SL L 125, 18.5.2017.) - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori broj 8/2012) - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17)
TROŠAK PROVEDBE	<p>Postoje dvije značajne kategorije dodatnih troškova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Troškovi provedbe i upravljanja - Troškovi jačanja kapaciteta Administrativne jedinice za pružanje administrativne i tehničke podrške u radu koordinacijskog mehanizma - Troškovi provođenja - Dodatni troškovi naknada za sudjelovanje na sjednicama NO (300,00 HRK brutto; 7 članova ŽO; 4 sjednice godišnje) =7*4*300,00 HRK= 8.400,00 HRK/godišnje - Troškovi naknada za sudjelovanje na sjednicama ŽO (300,00 HRK bruto; 10 članova; 3 sjednice godišnje) =300,00 HRK*10*3 =9.000,00 HRK/godišnje - Trošak za sudjelovanje radnih grupa (dio proširenog sastava NO; 300,00 HRK dnevica do 5 sjednica godišnje po 10 ljudi) =300,00 HRK*5*10 =15.000,00 HRK/god - UKUPNO Troškovi provođenja: (7*4+10*3,5+5*10)*300,00 HRK =119*300,00 HRK =35.700,00 HRK/god <p>UKUPNI TROŠKOVI: troškovi provedbe i upravljanja + 5 godina*35.700,00 HRK/god.</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Državni proračun, proračuni županija, LIFE Program</p> <p>U Državnom proračunu na poziciji Ministarstva zaštite okoliša i energetike (A576235 – Izrada i provedba dokumenata za poboljšanje upravljanja okolišem) za provedbu aktivnosti navedene mjere u 2017. godini osigurana su sredstva u iznosu 50.000,00 HRK. Isti iznos sredstava planiran je za 2018. i 2019. godinu.</p>
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Izmjene i dopune Uredbe ili nova Uredba. - Poslovnik o radu koordinacijskog mehanizma - Poslovnici o radu tijela koordinacijskog mehanizma - Zapisnici sa sastanaka tijela koordinacijskog mehanizma - Povećan broj djelatnika Administrativne jedinice Ministarstva

1.1.2. Ojačati koordinaciju u izradi normativnih, strateških i planskih dokumenata za upravljanje i zaštitu morskog okoliša i obalnog područja na nacionalnoj i županijskoj razini

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Utvrđiti neusklađenosti u procedurama izrade i u samim strateškim i planskim dokumentima relevantnim za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem. Na temelju analize dokumenata izraditi preporuke za usklađivanje dokumenata i njihovu učinkovitu provedbu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Unutar NO oformiti radno tijelo koje će biti nadležno za analizu postojećih strateških i planskih dokumenata na nacionalnoj i županijskoj razini. Prvi zadatak radnog tijela bit će priprema unificirane metodologije za analizu dokumenata, kao i popis dokumenata koje je potrebno analizirati. - Analizirati sve relevantne zakone i podzakonske akte koji definiraju okvir za izradu strateških i planskih dokumenata (strategije i planovi zaštite okoliša, regionalnog razvoja, prostornog planiranja, poljoprivrede, ribarstva, vodnog gospodarstva, šumarstva, prometa, pomorstva, energetike, industrije, turizma i kulture), s naglaskom na konzultacijski proces. - Analizirati postojeće strateške i planske dokumente, naročito iz sektora zaštite prirode, regionalnog razvoja i prostornog uređenja, s posebnim naglaskom na utvrđivanje neusklađenosti i nedostataka te izraditi preporuke za usuglašavanje tijekom procedura izmjene. - Na temelju analize, formirati preporuke s jasnim smjernicama za postupanje u izmjenama, prilagođene konkretnim nadležnim tijelima. - Ugraditi preporuke u zakonske i podzakonske akte te donijeti potrebne izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih akata.
OČEKIVANI REZULTAT	Nadopunit će se i unaprijediti koordinacijske procedure i mehanizmi koji su već ugrađeni u postupke izrade strateških i planskih dokumenata. Obaveznim uključivanjem NO/ŽO i drugim dodatnim oblicima međusektorske koordinacije u pripremi strateških i planskih dokumenata na svim razinama izbjeći će se kolizija i/ili manjkavosti u planiranju djelatnosti koje imaju utjecaj na obalno područje, a postići će se sinergija razvojnih aktivnosti uz smanjeni negativni učinak na okoliš.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Za ostvarivanje ciljeva Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji - ODMS potreban je jasan i skladan zakonodavni okvir. Takav okvir treba pridonijeti povezanosti raznih politika i poticati ugradnju pitanja okoliša u druge politike, kao što su zajednička ribarska politika, zajednička poljoprivredna politika kao i druge odgovarajuće politike Zajednice. Zakonodavni okvir mora osigurati opći okvir za djelovanje i omogućiti da mjere koje se poduzimaju budu usklađene i dosljedne te da se

	<p>odgovarajuće upotpunjuju s mjerama na temelju drugih zakona Zajednice i međunarodnih sporazuma.</p> <p>Članak 1. stavak 4. ODMS navodi kako se njenom provedbom pridonosi skladu raznih politika, sporazuma kao i zakonskih mjera koje imaju učinak na morski okoliš te se nastoji osigurati da se pitanja okoliša uključe u njih.</p> <p>Utvrđena je potreba za usuglašavanjem niza nacionalnih i regionalnih strategija, te planskih i normativnih akata koji su relevantni za upravljanje obalnim i morskim područjem (u sektorima prostornog i razvojnog planiranja, zaštite okoliša, prirode, ribarstva, vodnog gospodarstva, turizma, prometa, poljoprivrede, eksploatacije mineralnih sirovina i dr.). Strateški i planski dokumenti se u velikom broju slučajeva preklapaju, a često su i u kontradikciji ili pak neusklađeni s dokumentima više razine. Analiza dokumentacije s preporukama tijela nadležnih za eventualne izmjene pretpostavlja znatan opseg posla, koji treba postati ključnim zadatkom koordinacijskog mehanizma za upravljanje obalnim i morskim područjem. Jačanjem konzultacijskog i koordinacijskog procesa u postupcima izrade, doprinijet će se strateškoj i operativnoj usklađenosti ključnih sektora na svim razinama.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana sa svim ciljevima DSO-a.
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Mjera je vezana sa svim deskriptorima DSO-a.
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalno - 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano, s godišnjim planiranjem dokumentacije koju je potrebno analizirati i godišnjim izvješćima o izvršenim analizama i danim preporukama.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine, broj 70/15)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: spremnost resornih ministarstava na suradnju i zadovoljavajući kapaciteti administrativne jedinice Ministarstva da koordinira procesom, te postojanje ljudskih resursa za provedbu analitičkog posla predviđenog ovom mjerom. - <i>Rizik</i>: složenost postupka koji bi izmjena zakonskih rješenja podrazumijevala. Rizik je ublažen uvjetima definiranim u mjeri 1.1.1. ove Strategije.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo koordinira procesom uz stručnu podršku NO-a i ŽO u koji su uključena sva nadležna tijela državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14) - Zakon o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, broj 44/17)
TROŠAK PROVEDBE	<p>Troškovi provedbe i upravljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koordinacija izrade, izrada TORa, te izrada i ugradnja preporuka u zakonske i podzakonske akte je obuhvaćena troškovima Mjere 1.1.1., odnosno u okviru postojećih zadataka NO i ŽO. <p>Troškovi istraživanja (rad eksperta):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ciljana analiza zakonskih i podzakonski akata + preporuke – 25 radnih dana - Analiza strat./planskih dokumenata nac razine + preporuke – 30 radnih dana - Analiza strat./planskih dokumenata žup razine + preporuke – 30*7 radnih dana <p>UKUPNI TROŠKOVI: (25+30+30 dana)*1.500,00 HRK/dan = 127.500,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<ul style="list-style-type: none"> - Državni proračun, proračuni županija, LIFE Program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađena metodologija za analizu relevantnih dokumenata, redoviti godišnji planovi za analizu postojeće strateške i planske dokumentacije donose se do 1. ožujka svake godine, stopostotno izvršenje planova s preporukama nadležnim tijelima ustanovljeno izvješćima koje NO priprema do 31. prosinca svake godine. - Broj sektora u kojima zakonska rješenja obuhvaćaju obavezu konzultiranja NO i/ili ŽO u postupku izrade strateških dokumenata (polazna vrijednost je 0, do 2018. očekuje se da će to biti u minimalno 5 sektora, tj. zakonskih ili podzakonskih akata kojima se regulira strateško planiranje za te sektore).

1.1.3. Ojačati koordinacijsku ulogu sustava prostornog uređenja u postupku izrade prostornih planova te u postupku izrade sektorskih i razvojnih strateških planova/dokumenata

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Unaprijedit će se funkcioniranje postojećih koordinacijskih mehanizama u okviru postupka izrade prostorno-planskih dokumenata na svim razinama, kao i sektorskih programa, planova i strategija (PPS), prije svega kada se oni usuglašavaju s mjerama važećih državnih i regionalnih prostornih planova. Ovom mjerom će se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnažiti funkcija prostorno planskih dokumenata kao integrativnih instrumenata koji obvezuju na koordinaciju svih sektora i razina planiranja prostornog i ukupnog razvoja (uključujući i prostorno planiranje mora)

	<ul style="list-style-type: none"> - razraditi praktični mehanizmi i procedure pravovremene komunikacije i koordinacije u izradi sektorskih strategija (uključujući gospodarske i infrastrukturne) s nacionalnim Zavodom i županijskim zavodima nadležnim za prostorno planiranje i prostorni razvoj - uspostaviti dodatna koordinacija sustava prostornog uređenja i regionalnog razvoja, posebno na županijskoj razini, kroz formuliranje zajedničkih strateških razvojnih tema, ciljeva i rješenja, koji proizlaze iz integralnog, multisektorskog sagledavanja.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Analizirati učinkovitost koordinacijskih mehanizama u sustavu prostornog uređenja (analiza dokumentacije i tipičnih dionika, on-line upitnici, analiza prateće dokumentacije prostornih planova i drugih PPS) - Izraditi prijedlog smjernica za razvoj instrumenata međusektorske koordinacije (uključujući primjere dobre prakse) - Organizirati radionice i stručne rasprave na temu razvoja i primjene instrumenata međusektorske koordinacije - Dati prijedloge za poboljšanje zakonskog i institucionalnog okvira i jačanje kapaciteta.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Efikasnija međusektorska koordinacija, posebno vezano za strateška pitanja - Kvalitetniji i provedivi PPS - Veća efikasnost sustava prostornog uređenja u funkciji međusektorske koordinacije - Bolje razumijevanje koordinacijske uloge i zadataka sustava prostornog uređenja od strane sektora - Uspješnije rješavanje konflikata posebno u korištenju resursa u kopnenim i morskim područjima.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<ul style="list-style-type: none"> - Često nedovoljno aktivno i nepravovremeno (formalno) sudjelovanje sektora u izradi PPS. - Neshvaćanje uloge sustava prostornog uređenja i prostorno planskih dokumenata kao koordinacijskih instrumenata i formalnog okvira za usuglašavanje svih zahvata u prostoru. - Nedovoljno korištenje digitalnih formata i web resursa u funkciji koordinacije. - Za ostvarenje ciljeva ODMS važno je osigurati uključivanje ciljeva očuvanja, mjera gospodarenja kao i aktivnosti praćenja i procjena utvrđenih za mjere prostorne zaštite kao što su posebna područja zaštite, područja posebne zaštite ili zaštićena morska područja.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana sa svim ciljevima DSO-a.
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Mjera je vezana sa svim deskriptorima DSO-a.

VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1., 2.2.1., 2.2.2.
PODRUČJE OBUHVATA	- Nacionalno; - 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.) - Resorni planovi, programi, strategije (PPS) (uključujući regionalni razvoj)
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavke:</i> razumijevanje važnosti međusektorske koordinacije na svim administrativnim razinama te prihvaćanje koordinacijske uloge sustava prostornog uređenja od strane drugih resora/sektora (važan doprinos se očekuje od strane NO/ŽO što bi po vertikali osiguralo veću pažnju, sudjelovanje i angažiranost resora u provođenju ove mjere). - <i>Rizik:</i> otpor pojedinih sektora prema "vodećoj" ulozi prostornog planiranja i uređenja. Ovaj rizik moguće je ukloniti i/ili smanjiti kontinuiranim ukazivanjem na važnost koordinacije u integralnom planiranju.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje uz sudjelovanje drugih resora, ministarstvo nadležno za regionalni razvoj, te NO i ŽO
ZAKONODAVNI OKVIR	- Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13 i 65/17) - EU dokumenti
TROŠAK PROVEDBE	- Troškovi istraživanja – 40 radnih dana tima sastavljenog od dvije osobe (planera i sociologa): 2*40*1.500,00 HRK/dan =120.000,00 HRK - Troškovi organizacije i provedbe radionice – 3 radionice, 20 sudionika, trajanje radionice – 3 dana: (1+0,3+0,3)(8*800,00 HRK + 2.000,00 HRK) + 3*3.000,00 HRK+ 3*20*(0,5*300,00 HRK+100,00 HRK) =37.440,00 HRK - Tijekom radionice obaviti razgovore s 4-5 djelatnika MGIPU za potrebe prve radionice (zanemariv trošak). UKUPNI TROŠKOVI: 157.440,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, LIFE Program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izrađene i prihvaćene smjernice za daljnji razvoj instrumenata međusektorske koordinacije s primjerima dobre prakse.

1.1.4. Osigurati kvalitetnije uključivanje i pravovremeno reagiranje zainteresirane javnosti u procesima zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Poboljšati organizaciju i dostupnost informacija za jednostavnije i učinkovitije sudjelovanje javnosti u procesu donošenja odluka.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Donijeti smjernice za unaprjeđenje pravovremenog, ravnopravnog i kvalitetnog sudjelovanja javnosti u procesu zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem te kontrolirati njihovu provedbu. U smjernice uključiti primjere dobre prakse te dati naputke: <ul style="list-style-type: none"> - da nacrti cjelokupnih akata budu tijekom čitavog trajanja javnih rasprava objavljeni na službenim mrežnim stranicama nadležnih tijela te na zahtjev dostupni i u tiskanom formatu; - da se omogući javnosti uvid u cjelovitu dokumentaciju i arhivu strateških procjena utjecaja na okoliš, procjena utjecaja zahvata na okoliš i ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, posebice vezano za dugotrajne i kontroverzne slučajeve. - Promovirati smjernice s ciljem edukacije javnosti o potrebi praćenja odnosno sudjelovanja u postupcima izrade akata. - Unaprijediti strukturu, sadržaj i preglednost internetskih stranica nadležnih državnih i županijskih tijela, kako bi javnost mogla što jednostavnije i brže doći do svih potrebnih informacija o javnim uvidima i procedurama procjene utjecaja, dokumentacije i zaključaka savjetovanja. - Po mogućnosti, raditi na unaprjeđenju mrežne aplikacije e-Savjetovanje, prije svega kroz uključivanje savjetovanja o dokumentima županijske i lokalne razine.
OČEKIVANI REZULTAT	Poboljšana javna dostupnost informacija nužnih za pravovremeno i kvalitetno informiranje javnosti te uključivanje zainteresiranih dionika u procese upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem. Posredno, ostvarit će se bolja međusektorska usklađenost u procesima izrade normativnih, strateških i planskih dokumenata relevantnih za upravljanje obalnim i morskim područjem.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Kako bi se osiguralo aktivno uključivanje šire javnosti pri oblikovanju, primjeni i ažuriranju morskih strategija, ODMS predviđa odgovarajuće obavješćivanje javnosti o raznim elementima morskih strategija ili njihovih odgovarajućih ažuriranih verzija, a na zahtjev i o odgovarajućim informacijama koje se koriste pri razvoju morskih strategija, u skladu sa zakonima Zajednice o pristupu javnosti informacijama o okolišu.</p> <p>Iako se, razvojem zakonodavnog okvira i interneta, posljednjih godina unaprijedila dostupnost informacija, u mnogim slučajevima još uvijek je otežana dostupnost cjelovitoj dokumentaciji i arhivi strateških procjena utjecaja planova, programa i strategija na okoliš. Nedostatna je i vidljivost informacija na mrežnim stranicama. Ovo se posebice odnosi na županijske i lokalne razine te planove gospodarenja i procjene utjecaja na okoliš. Zabilježeni su i slučajevi kršenja odredbi Arhuške konvencije na nacionalnoj razini.</p>

VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	- Nacionalno; - 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	- Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17) - Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. - 2012.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1., 2.4.2., 3.6.3., 3.8.1.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<i>Pretpostavke:</i> Educiranost nadležnih institucija o pravnim obvezama i dobroj praksi informiranja i uključivanja javnosti u procedure donošenja odluka i procjene utjecaja na okoliš. <i>Rizik:</i> nedovoljni stručni i tehnički kapaciteti za provedbu ove mjere.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	NO i ŽO koordinira, a provode nacionalna, županijska i lokalna tijela nadležna za izradu i donošenje normativnih, strateških i planskih dokumenata te provođenje procedura procjene utjecaja na okoliš i ekološku mrežu.
ZAKONODAVNI OKVIR	- Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ - Direktiva 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš i o izmjeni direktiva Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ s obzirom na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu - Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa koji se odnose na okoliš - Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike - Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 01/2007) - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, br. 25/13 i 85/15) - Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08)

	<ul style="list-style-type: none"> - Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, br. 61/14, 3/17) - Uredba o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 3/17) - Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu (Narodne novine, broj 146/14) - Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine, broj 140/09) - Zakon o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, broj 44/17) - Uredba o provedbi postupka procjene učinaka propisa (Narodne novine, broj 52/17)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Troškovi implementacije: 18.260,00 HRK <ul style="list-style-type: none"> o Priprema smjerica - 20 radnih dana o Unaprjeđenje e-savjetovanja (posebno za županije) - 20 radnih dana - Pretpostavka: dodatno unaprjeđenje mrežnih stranica županija, za koje je potrebno 15 radnih dana po županiji je već predviđeno neovisno o ovoj mjeri, dakle ne predstavlja dodatni trošak za županije. UKUPNI TROŠKOVI: 40 radnih dana*1.500,00 HRK/dan =60.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	<ul style="list-style-type: none"> - Državni proračun, proračuni županija, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, LIFE program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Donesene smjernice za pravovremeno, ravnopravno i kvalitetno sudjelovanju javnosti u procesu upravljanja morskim i obalnim područjem. - Mrežna aplikacija e-Savjetovanja uključuje lokalnu i županijsku razinu.

1.1.5. Formulirati prioritetne potrebe za pograničnu i širu međunarodnu suradnju u zaštiti morskog okoliša i upravljanju obalnim područjem u okviru postojećih regionalnih koordinacijskih tijela te EU programa teritorijalne suradnje

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Organizirati provedbu konzultativnog procesa unutar NO i s drugim dionicima (lokalnim, županijskim te međunarodnim) radi definiranja prioritetnih područja i tema u integralnom upravljanju obalnim i morskim područjem koja zahtijevaju prekograničnu i međunarodnu aktivnost i koju je potrebno promovirati u različitim prekograničnim i međunarodnim programima i projektima. To se osobito odnosi na projekte prekogranične suradnje u temama zaštite i održivog razvoja obalnih područja, kao i različitih oblika procjena prekograničnog utjecaja na okoliš. Uz to, identificirat će se mogućnosti financiranja (npr. programi europske teritorijalne suradnje ili razne druge prekogranične i</p>

	<p>međunarodne inicijative) za pojedine identificirane ključne teme. Ishod procesa bit će dokument s popisom prioriteta na temelju kojih se mogu pripremati pojedinačni projekti i programi prekogranične i međunarodne suradnje koji će biti predstavljen široj javnosti, odnosno tijelima nadležnima za provedbu programa te potencijalnim predlagateljima projekata.</p>
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Dokument s popisom potreba na temelju kojih se mogu pripremati pojedinačni projekti i programi prekogranične i međunarodne suradnje predstavljen široj javnosti, odnosno tijelima nadležnima za provedbu programa te potencijalnim predlagateljima projekata. Svi dionici raspolažu informacijama o potencijalnim relevantnim temama unutar upravljanja obalnim i morskim područjem koje se mogu realizirati kroz različite oblike prekogranične suradnje, kao i njihovim mogućim izvorima financiranja.</p>
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja u članku 28. navodi: „Stranke će nastojati, izravno ili uz pomoć Organizacije ili nadležnih međunarodnih organizacija, bilateralno ili multilateralno, koordinirati, gdje bude prikladno, njihove nacionalne obalne strategije, planove i programe koji se odnose na susjedna obalna područja. Nadležna domaća upravna tijela bit će uključena u ovu koordinaciju.“ Člankom 29. je pak propisana obaveza suradnje zemalja potpisnica u procjeni prekograničnog utjecaja različitih strateških i planskih dokumenata na okoliš.</p> <p>ODMS propisuje kako zbog prekogranične naravi morskog okoliša države članice trebaju surađivati da bi osigurale usklađen razvoj morskih strategija za svaku morsku regiju ili podregiju. Budući da se morske regije ili podregije dijele kako s drugim državama članicama tako i s trećim zemljama, države članice trebaju svakako nastojati osigurati blisku usklađenost sa svim tim državama članicama i trećim zemljama. Ako je izvedivo i primjereno, za osiguravanje te usklađenosti trebaju se koristiti postojeće institucionalne strukture u morskim regijama ili podregijama, posebno regionalne konvencije o moru.</p> <p>Treće zemlje koje imaju svoje morske vode u istoj morskoj regiji ili podregiji kao država članica, trebaju biti pozvane na sudjelovanje u procesu utvrđenom ODMS, čime se olakšava postizanje dobrog stanja okoliša u dotičnoj morskoj regiji ili podregiji.</p> <p>S druge strane, pak, postoji niz prekograničnih i međunarodnih programa financiranih kroz sredstva Europske teritorijalne suradnje (npr. Program prekogranične suradnje Italija - Hrvatska 2014.-2020., Program prekogranične suradnje Slovenija - Hrvatska 2014.-2020., IPA program prekogranične suradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014.-2020., transnacionalni programi ADRIAN i MEDiterranean i dr.), koji principijelno otvaraju mogućnost financiranja projekata koji se odnose na suradnju u strateškom planiranju razvoja, zaštiti okoliša, održivom prometu i sličnim drugim temama. Različiti subjekti u pograničnim područjima u RH već dugi niz godina surađuju sa svojim partnerima u prekograničnim područjima u proteklim razdobljima prekograničnih i međunarodnih programa (2000.-2006., 2007. – 2013.).</p>

	Ovom se mjerom nastoji snažnije usmjeriti njihovu suradnju ka konceptu i sadržaju IUOP-a i dati im dodatni instrument za kvalitetno planiranje projekata.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 2.1.2., 3.3.1., 3.3.2., 3.3.3., 3.4.1., 3.6.1., 3.6.2., 3.7.1., 3.7.2., 3.7.3., 3.8.1., 3.8.2., 3.8.3., 3.9.1., 3.9.2., 3.9.5., 3.9.6.
PODRUČJE OBUHVATA	7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	Izrada inicijalnog popisa tema u 2017., redovite revizije jednom godišnje, do 31. prosinca svake godine
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Očekuje se da će dokument biti usklađen s programima prekogranične suradnje Italija - Hrvatska 2014.-2020., prekogranične suradnje Slovenija - Hrvatska 2014.-2020., IPA program prekogranične suradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014.-2020., te s transnacionalnim programima ADRIAN i MEDiterranean - Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR)
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: dovoljni kapaciteti NO, administrativne jedinice i radnih tijela unutar NO za pripremu analitičke podloge te interes obalnih županija za prekograničnu suradnju - <i>Rizik</i>: nedostatak interesa obalnih županija.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni odbor, u suradnji s ministarstvom/ministarstvima zaduženim za prekograničnu i međunarodnu suradnju - Administrativna jedinica
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori br o j 8/2012 - Protokol o IUOP) - Direktiva 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji - ODMS) - Direktiva Komisije (EU) 2017/845 od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu okvirnog popisa elemenata koje treba uzeti u obzir pri pripremi pomorskih strategija - Uredba o izradi i provedbi dokumenata strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014. - 2020. (Narodne novine, broj 92/14)

	- Uredba o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole za provedbu programa kojima se podržava cilj „Europska teritorijalna suradnja“ u financijskom razdoblju 2014. – 2020. (Narodne novine, broj 120/14)
TROŠAK PROVEDBE	Ne predviđa se dodatni trošak
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, proračuni županija, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, LIFE program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Broj prekograničnih i međunarodnih projekata koji promiču IUOP do 2020.

1.2. Mjere za unaprjeđenje regulatornog okvira i usklađivanje pojmova koji se tiču upravljanja i zaštite morskog okoliša i obalnog područja

1.2.1. Integrirati principe integralnog upravljanja u normativni okvir o upravljanju pomorskim dobrom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Novim Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama (ZPDML) osuvremenit će se sustav upravljanja pomorskim dobrom i lučkim sustavom, otkloniti zakonske barijere za učinkovito upravljanje, te osnažiti koncept integralnog upravljanja. Uz to će se uskladiti zakonska rješenja s drugim propisima, posebno sa Zakonom o koncesijama. U tom smislu Zakon treba posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jasno definiranje pojma i opsega integralnog upravljanja pomorskim dobrom - Jasno definiranje kriterija o prihvatljivosti pojedinih aktivnosti na pojedinim dijelovima pomorskog dobra - Osiguravanje pretpostavki za sužitvot novih djelatnosti i tehnologija s tradicijom i običajima - Osiguranje koordinacije svih dionika pri planiranju namjene prostora koji uključuju pomorsko dobro - Definiranje cjelovitih mjera i aktivnosti koje se poduzimaju na svim razinama odlučivanja, a usmjerene su uspostavi održivog gospodarskog razvoja i zaštite pomorskog dobra sukladno međunarodno preuzetim obvezama - Propisati transparentan postupak dodjele koncesijskih odobrenja/dozvola - Izmijeniti nadležnost i postupak utvrđivanja granica pomorskog dobra, te osigurati mehanizme za učinkovitu provedbu upisa granica pomorskog dobra

	<ul style="list-style-type: none"> - Propisati načela integralnog upravljanja pomorskim dobrom kao dijela integralnog upravljanja obalnim područjem - Propisati obvezu uspostave jedinstvene baze podataka o pomorskom dobru (vidi mjeru 2.2.1.)
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Uz pretpostavku da se kao polazišna osnova koristi postojeći Nacrt prijedloga zakona, provesti raspravu sa zainteresiranom stručnom javnošću. Ako se proces započinje ispočetka, potrebno je formirati stručno povjerenstvo za izradu nacrt prijedloga novog ZPDML-a, pa potom pristupiti raspravi. - Usuglasiti Nacrt zakona sa članovima NO-a. - Uputiti u proceduru rasprave i usvajanja i - Usvojiti Zakon.
OČEKIVANI REZULTAT	Stvorit će se zakonodavne pretpostavke za učinkovito upravljanje pomorskim dobrom i lukama.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U trinaestogodišnjoj primjeni postojećeg ZPDML-a uočene su manjkavosti i administrativne barijere koje proizlaze iz nekih zakonskih rješenja, a jednako tako neka su pitanja nejasno ili nedovoljno uređena. Zakon, ali i nedostatni kapaciteti provedbe postojećih zakonskih odredbi, postali su prepreka ulaganjima na pomorskom dobru i njegovom gospodarskom korištenju, ali i učinkovitoj zaštiti pomorskog dobra.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1., 2.5.2., 3.2.1., 3.2.2., 3.2.3.
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalno; - 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	2017.-2018.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) posebno ciljevi 2.4.2., 4.4., 4.5.

PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavka</i> za brzo donošenje zakona je da se nacrt prijedloga novog ZPDML-a, koji je već prošao proces usuglašavanja s drugim nadležnim tijelima, a djelomično i sa zainteresiranom javnošću, i predstavlja značajan kvalitativni pomak u odnosu na postojeći zakonski okvir, koristi kao polazišna osnova za usuglašavanje.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva
ZAKONODAVNI OKVIR	Zakon o koncesijama (Narodne novine, broj 69/17) Zakon o hidrografskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 68/98, 110/98, 163/03 i 71/14) Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine, br. 16/07, 124/10, 121/16 i 9/17)
TROŠAK PROVEDBE	Alternative: 1. Postojeći Nacrt zakona se usvaja; 2. Izrađuje se novi nacrt zakona <u>Alternativa 1:</u> Postojeći Nacrt zakona se usvaja - nema dodatnih troškova jer se rasprava za zainteresiranom i stručnom javnošću odvija prema postojećim procedurama i već je predviđena, a rad NO-a je predviđen mjerom 1.1.1. <u>Alternativa 2:</u> Izrađuje se novi Nacrt zakona - Ako odluka da se izrađuje novi zakon ne ovisi o ovoj mjeri, onda su i troškovi izrade i implementacije novog zakona postojeći (ostvarili bi se i bez ove mjere).
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A810040 – Priprema i provedba projekata u pomorstvu, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 450.000 kn po godini koja što predstavlja jedan od izvora financiranja.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Usvojen novi ZPDML

1.2.2. Razraditi dodatne normativne preduvjete za daljnji razvoj prostornog planiranja mora

ELEMENT MJERE	RAZRADA
---------------	---------

OPIS MJERE	Definiranje jasne namjene i režima korištenja mora osnova su za očuvanje morskog okoliša i smanjivanje konflikata među aktivnostima na moru. Stoga je osnovni zadatak ove mjere daljnja normativna razrada i unaprjeđenje prostornog planiranja mora na svim razinama, uzimajući u obzir potrebu postizanja dobrog stanja morskog okoliša. Za provedbu ove mjere nužno je definiranje jedinstvenog nazivlja i opisa kategorija namjena i korištenja mora te njihova integracija u odgovarajuće podzakonske akte, prije svega prostornog planiranja, ali i zaštite prirode i pomorskog dobra. Provedba ove mjere potaknuta je i donošenjem Okvirne direktive EU o prostornom planiranju mora.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrditi jedinstveno nazivlje i minimalne standarde za različite kategorije namjene i režima korištenja cjelokupnog morskog područja (zonacija), uključujući one dijelove mora koji nisu zaštićeni Zakonom o zaštiti prirode. - Nastavno na izmjene predložene Zakonom o prostornom uređenju vezane uz prostorno planiranje mora, dodatno razraditi tematsko područje prostornog planiranja mora kroz odgovarajuće podzakonske akte (npr. u Pravilniku o sadržaju prostornih planova), uključujući ugradnju utvrđenih kategorija namjena i režima korištenja mora, vodeći računa o posebnostima planiranja mora kao što su prostorna i vremenska regulacija, višenamjensko korištenje te razlikovanje stacionarnih i dinamičkih oblika korištenja. - Povezati sustav prostornog planiranja mora sa sustavom upravljanja pomorskim dobrom radi osiguravanja jednoznačnosti i pravne sigurnosti. - Razvoj normativnih unaprjeđenja i jačanje kapaciteta kroz razradu i provedbu pilot projekta izrade plana namjene mora na odabranoj lokaciji.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Uspješnije donošenje lokacijskih odluka i utvrđivanje prioriteta u korištenju ograničenih i osjetljivih resursa u morskim područjima, posebice u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže. - Bolje razumijevanje koordinacijske uloge i zadataka sustava prostornog uređenja od strane drugih sektora i korisnika u segmentu prostornog planiranja mora i kontroli pritisaka na morski okoliš. - Doprinos uspostavi kvalitetnih sustava praćenja stanja mora.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Stalni rast potrebe za korištenjem dijelova morskih područja, sve veći broj trenutnih i potencijalnih korisnika zainteresiranih za ista morska područja te sve više konflikata između antropogenog korištenja i prirodnih, ekoloških i drugih vrijednosti mora povećavaju potrebu za planiranjem aktivnosti na cjelokupnom morskom području, ne samo u zaštićenim područjima već i izvan njih.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalno; - 7 obalnih županija

PERIOD PRIMJENE MJERE	2017. - 2019.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) - Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17) - Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.) - Resorni PPS (posebno nautički turizam, pomorski promet, ribarstvo uključujući marikulturu, zaštita prirode i podmorske baštine i dr.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1., 2.2.2.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> razumijevanje važnosti, potrebe i složenosti prostornog planiranja mora. Prihvatanje koordinacijske uloge sustava prostornog uređenja od strane drugih resora/sektora (važan doprinos se očekuje od strane NO-a što bi po vertikali osiguralo veću pažnju, sudjelovanje i angažiranost resora u provođenju ove mjere); uvažavanje dosadašnje dobre prakse u Hrvatskoj i drugim zemljama; uvažavanje potreba svih sektora. - <i>Rizik:</i> mogući partikularni interesi u korištenju morskoga područja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje uz stručnu podršku Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj (HZPR) i zavoda za prostorno uređenje županija uz more; participacija drugih resora, primarno nadležnih za zaštitu okoliša i pomorstvo uz stručni doprinos PAP/RAC-a
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Zakon prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17) - Pravilnik o sadržaju mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (Narodne novine, br. 106/98, 39/04, 45/04 i 163/04) - Pravilnik o državnom planu prostornog razvoja (Narodne novine, broj 122/15) - Zakon o hidrografskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 68/98, 110/98, 163/03 i 71/14)
TROŠAK PROVEDBE	Za normativni dio mjere, nema dodatnih troškova jer je provedba ove mjere predviđena u okviru redovnih aktivnosti zaposlenika. Financiranje istraživanja, jačanja kapaciteta i pilot projekta osigurano je kroz EU Projekt SUPREME (2.200.000,00 kuna).
IZVORI FINANCIRANJA	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EMFF); Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Doneseni odgovarajući propisi i/ili njihove izmjene i dopune

1.2.3. Primijeniti institut prilagodbe (adaptacije) obalnog odmaka u skladu s odredbama Protokola o IUOP-u

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U skladu s ciljevima i principima Protokola o IUOP, a uvažavajući dobre prakse uspostavljene zakonima iz područja prostornog uređenja, utvrdit će se prilagodba obalnog odmaka od 100 metara u kojem nije dozvoljena gradnja (članak 8.2 Protokola).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada prijedloga i izmjena ZPU-a, definiranjem mogućnosti prilagodbe u skladu sa zahtjevima Protokola. - Provedba postupka izmjene i dopune Zakona.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Osiguranje formalne usklađenosti s međunarodnim pravnim aktom. - Doprinos trajnom osiguranju zaštite i očuvanja uskog obalnog pojasa koje uključuje prirodne, krajobrazne, ekološke (između ostalog od učinaka klimatskih promjena posebno podizanja razine mora), socijalne i ekonomske koristi.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Mjera se odnosi na provedbu obaveze iz Protokola o IUOP-u kao međunarodnog pravnog akta kojeg je RH ratificirala i koja se odnosi na obavezu minimalnog obalnog odmaka od 100 m u kojem nije dozvoljena gradnja (članak 8.2). Ova obaveza nije bezuvjetna, ali korištenje mogućnosti prilagodbe (smanjenje ili neprimjena odmaka), mora biti regulirano u skladu s uvjetima iz Protokola, kroz nacionalni pravni instrument, te o tome mora biti obaviještena Organizacija iz članka 17. Protokola.
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalna
PERIOD PRIMJENE MJERE	Tijekom idućih izmjena i dopuna ZPU-a.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.)
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavka</i>: prihvatanje kriterija obalnog odmaka u skladu s općim principima Protokola. - <i>Rizik</i>: pritisci investitora i vlasnika zemljišta za gradnjom u zoni odmaka.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje, uz sudjelovanje onih javnopravnih i drugih tijela koja se utvrđuju slijedom nadležnosti iz Protokola.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17) - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/2012) - Zakon o hidrografskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 68/98, 110/98, 163/03 i 71/14)

TROŠAK PROVEDBE	U okviru postojećih troškova, izrada dopuna i stručne rasprave
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izrađene i provedene izmjene i dopune ZPU

1.2.4. Uskladiti postojeće i izraditi nove planske i provedbene podzakonske propise nužne za učinkovito upravljanje zaštićenim područjima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Sukladno Zakonu o zaštiti prirode upravljanje zaštićenim područjima temelji se na nizu planskih (prostorni plan područja posebnih obilježja, plan upravljanja) i provedbenih podzakonskih akata (pravilnik o zaštiti i očuvanju, odluka o mjerama zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja zaštićenog područja, godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja). Mjera predviđa definiranje prioriteta i rokova za izradu planskih i provedbenih podzakonskih akata zaštićenih područja koja se nalaze na području obalnih županija, kao i njihovu izradu.</p> <p>Kako se na području gotovo svih zaštićenih područja nalaze i područja ekološke mreže NATURA 2000, izrada, a potom i donošenje ovih dokumenata iznimno je važno i za upravljanje ekološkom mrežom.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Kroz konzultacije između ministarstava nadležnih za zaštitu okoliša, prirode, graditeljstvo, prostorno uređenje, Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, županije i javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima, donijeti plan izrade planskih i provedbenih podzakonskih akata zaštićenih područja koja se nalaze na području obalnih županija, s jasnom podjelom odgovornosti među institucijama i rokovima za izradu. - U planu izrade definirati prioritetne planske i provedbene podzakonske akte. - Izraditi planske i provedbene podzakonske akte zaštićenih područja prema rokovima definiranim u planu izrade.
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Planskim i provedbenim podzakonskim dokumentima omogućeno je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - donošenje jasnih ciljeva vezanih uz način korištenja, uređenje i zaštitu zaštićenih područja - donošenje jasnih ciljeva upravljanja zaštićenim područjem

	<ul style="list-style-type: none"> - donošenje uvjeta i mjera zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja zaštićenih područja - kontinuitet u strategiji upravljanja neovisno o političkim promjenama; - transparentnost upravljanja s jasnim ograničenjima te otvaranje mogućnosti za nove investicije - povećanje stabilnosti i učinkovitost sustava zaštite u zaštićenim područjima
OPRAVDANJE ZA MJERU	Djelomično nepostojanje i neusklađenost planskih i provedbenih podzakonskih akata onemogućuje regulaciju ljudskih djelatnosti i aktivnosti koje imaju utjecaj na vrijednosti zaštićenih područja. To ujedno predstavlja i prepreku za infrastrukturne projekte i investicije koje mogu omogućiti zaštitu i razvoj zaštićenih područja (sidrišta, posjetiteljski centri, rješavanje otpadnih voda, odlagališta otpada i sl.) što, u konačnici, onemogućuje učinkovito upravljanje i nadzor. Mjera je nužna kako bi se osigurali: sustavniji pristup planiranju upravljanja, prilagodljivo upravljanje kao i osnove za mjerenje učinkovitosti upravljanja.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz zaštitu bioraznolikosti
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	D1
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4., 2.3.5. Dodatno – 3.8.1., 3.8.2., 3.8.3.
PODRUČJE OBUHVATA	Morsko i obalno područje
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17) - Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. - 2012. (DZZP, 2014): smjernice za iduće razdoblje iz poglavlja 4. Mehanizmi zaštite prirode
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavka</i> za provedbu mjere je dobra koordiniranost i suradnja među nadležnim institucijama na nacionalnoj, županijskoj i lokalnoj razini, kao i među sektorima, te kvalitetno sudjelovanje javnosti prilikom izrade svih dokumenata. Važno je da konzultacijske procese vode institucije koje su nadležne za izradu dokumenata o kojima je riječ, uz podršku stručnjaka za konzultacijske procese.

ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: zaštitu okoliša, prirode, prostorno uređenje, turizam, ribarstvo i pomorstvo - Obalne županije - Javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode, županijske i lokalne javne ustanove za upravljanje ostalim zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) - Hrvatski hidrografski institut (HHI)
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Zakon o morskome ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17) - Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/03, 100/04, 141/06, 38/09 i 123/11) - Pomorski zakonik (Narodne novine, br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15) - Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17) - Zakon o hidrografskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 68/98, 110/98, 163/03 i 71/14)
TROŠAK PROVEDBE	<p>Budući da se izrada planova priprema ili provodi, dodatni troškovi, u odnosu na već postojeće ili predviđene, su troškovi putovanja i facilitacije predavanja i konzultacija – 15.000,00 HRK po aktu; do 15 akata.</p> <p>UKUPNI TROŠKOVI: 15.000,00 HRK po aktu*15 akata =225.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Državni proračun, županijski proračun, proračuni javnih ustanova zaštićenih područja, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, LIFE program, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost</p> <p>Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A810040 – Priprema i provedba projekata u pomorstvu, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 450.000,00 kn po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja.</p>
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Donesen plan izrade planskih i provedbenih podzakonskih akata zaštićenih područja. - Planski i provedbeni podzakonski akti zaštićenih područja izrađuju se prema planu njihove izrade.

2. Jačanje kapaciteta za provedbu upravljanja i zaštite morskog okoliša i obalnog područja

2.1. Mjere za uspostavu usklađenog sustava praćenja stanja obalnih i morskih ekosustava i procesa

2.1.1. Usklađeno provoditi nacionalni Program praćenja u skladu s Okvirnom direktivom o morskoj strategiji s ostalim nacionalnim programima praćenja koji se provode u jadranskim vodama pod suverenitetom Republike Hrvatske

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog programa Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora, izrađen je i prihvaćen 2014. godine od strane Vlade RH Odlukom o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, broj 153/14) u okviru provedbe Okvirne direktive o pomorskoj strategiji (ODMS) u RH te je sastavni dio ove Strategije. U skladu s preporukama Europske komisije (EK) ovaj se monitoring pokušalo sagledati i sa subregionalnog aspekta, kako s obzirom na prostornu pokrivenost i vremensku učestalost uzorkovanja, tako i s obzirom na izbor parametara za procjenu stanja. Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora razrađen je za praćenje stanja komponenti svih 11 deskriptora ODMS.</p> <p>HAOP je započeo provoditi program „Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora“ u 2016. godini, ali u smanjenom obimu uslijed nedostatnih financijskih sredstava. U cilju racionalizacije troškova, podatke prikupljene ovim Programom potrebno je objediniti s podacima prikupljenim kroz ostale nacionalne programe praćenja koji se provode u morskim vodama pod suverenitetom RH (1. Sustavno ispitivanje kakvoće prijelaznih i priobalnih voda Jadrana; 2. Praćenje stanja ribolovnih resursa – DCF; 3. Praćenje kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša; 4. Praćenje stanja očuvanosti stanišnih tipova i vrsta prema Direktivi o staništima te vrsta ptica u skladu s Direktivom o pticama)</p>
AKTIVNOSTI	<p>Aktivnosti predviđene u okviru Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora, koje su razrađene s obzirom na prostorni i vremenski aspekt mjerenja i uzorkovanja su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Program praćenja za D1, D4, D6 (Bioraznolikost, Hranidbeni lanac, Integritet morskog dna) - Program praćenja za D2 (Nezavičajne vrste) - Program praćenja za D3 (Populacije gospodarski važnih riba, rakova i školjkaša) - Program praćenja za D5 (Eutrofikacija) - Program praćenja za D7 (Trajne promjene hidrografskih uvjeta)

	<ul style="list-style-type: none"> - Program praćenja za D8 i D9 (Koncentracije onečišćujućih tvari; Onečišćujuće tvari u morskim organizmima namijenjenim za prehranu ljudi) - Program praćenja za D10 (Morski otpad) - Program praćenja za D11 (Podvodna buka) - Primjena numeričkih modela u sustavu praćenja i promatranja - Izrada godišnjih planova provedbe Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora - Izrada višegodišnjih planova provedbe Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora - Aktivnosti provedbe usklađivanja godišnjih i višegodišnjih planova provedbe Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora s drugim nadležnim institucijama - Uspostava Izvještajnog sustava za sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora
<p>OČEKIVANI REZULTAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje ili postizanje DSO do 2020. godine - Godišnja i četverogodišnja izvješća o stanju morskog okoliša za nacionalno izvješćivanje - Osigurani podaci za ažuriranje svih elemenata ODMS - Godišnja izvješća o provedbi Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora - Uspostavljen Izvještajni sustav za Sustav praćenja i promatranja za stalnu ocjenu stanja Jadranskog mora - Osigurani podaci i izrađena izvješća te provedeno informiranje javnosti - Osigurana tehnička opremljenost institucija te osigurani stručni i znanstveni kadar zadužen za provedbu sustava praćenja i promatranja
<p>OPRAVDANJE ZA MJERU</p>	<p>Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji-ODMS) uključuje obvezu država članica za poduzimanje potrebnih mjera za postizanje ili održavanje dobrog stanja u morskom okolišu najkasnije do 2020. godine. ODMS predstavlja zakonodavni okvir koji povezuje razne politike i potiče uključivanje pitanja okoliša u druge politike (ribarska, poljoprivredna, turistička, pomorska, gospodarska i sl.), te pruža opći okvir za usklađivanje mjera koje se trebaju poduzeti, odnosno omogućuje upotpunjavanje postojećih s mjerama na temelju drugih zakona i međunarodnih sporazuma, primjenjujući pritom „ekosustavni pristup upravljanja“ kao strateški pristup integriranom upravljanju morskim okolišem koji na uravnotežen način potiče očuvanje i iskorištavanje prirodnih resursa. ODMS nalaže državama članicama EU da za morske vode pod suverenitetom svake od njih razviju morsku strategiju koja će istovremeno biti specifična u smislu uvažavanja osobitosti dotičnih morskih voda i opća, izražavajući perspektivu dotične morske regije i podregije. Regionalni odnosno podregionalni pristup u izradi i provedbi morskih strategija podrazumijeva da države trebaju usklađeno izrađivati i provoditi svoje morske strategije radi ostvarivanja ujednačenosti, usklađenosti i dosljednosti u provedbi procjena, monitoringa i mjera na</p>

	različitim razinama te omogućavanja usporedbi do koje je mjere postignuto dobro stanje morskog okoliša (DSO). Uredbom o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) transponirana je ODMS te Odluka komisije 2010/477/EU o kriterijima i metodološkim standardima o dobrom stanju morskog okoliša. Uredbom su definirane polazne osnove i mjerila za izradu, razvoj, provedbu i praćenje provedbe Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem odnosno Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana na sve ciljeve za postizanje ili održavanje dobrog stanja okoliša.
VEZA S DESKRIPTORIMA DSO	Mjera je vezana na sve deskriptore ODMS
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno (morski okoliš pod suverenitetom i jurisdikcijom RH), prema mogućnostima i subregionalno
PERIOD PRIMJENE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13) - Strategija prilagodbe klimatskim pomjenama (Bijela knjiga, srpanj 2017.) - Plan upravljanja vodnim područjima (Narodne novine, broj 66/16) - Strategija upravljanja balastnim vodama u Republici Hrvatskoj (nacrt, 2017.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.2., 2.3.2., 3.3.1., 3.4.1., 3.5.1., 3.6.3., 3.7.1., 3.7.2., 3.7.3.,
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> prethodno kadrovsko i tehničko jačanje HAOP-a, administrativne jedinice MZOE i ekspertnih institucija koje provode program praćenja. Povećan broj djelatnika uključenih u provedbu ove teme u HAOP i MZOE (administrativnoj jedinici). - <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za redovitu provedbu programa praćenja; nedostatna opremljenost institucija koje provode program praćenja (brodovi, ROV, laboratorijska oprema itd.) i nedostatak obučenog stručnog i znanstvenog kadra.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	- Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša, prirode i vodno gospodarstvo – administrativna provedba

	<ul style="list-style-type: none"> - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP)-koordinacija i operativna provedba Sustava praćenja i promatranja - Stručne i znanstvene institucije za provedbu Programa praćenja
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Odluka o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	<p>12.000.000,00 HRK godišnje (najveći dio postojećih i novih mjera se temelji na nacionalnom Programu praćenja prema ODMS-u, zbog čega su troškovi većine predloženih mjera uključeni u troškove navedenog Programa praćenja)</p> <p>UKUPNI TROŠKOVI: 4 god. * 12.000.000,00 HRK/god = 48.000.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Troškove osigurava HAOP na pozicijama državnog proračuna, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE Program</p> <p>Hrvatska agencija za okoliš i prirodu na poziciji A905019 – Referentni centar Agencije za tematsko područje more i stalni Sustav praćenja i promatranja Jadrana, osigurava i planira sredstva za 2017. (u iznosu 3.800.000,00 kn), 2018. (u iznosu 13.000.000,00 kn) i 2019. godinu (u iznosu 12.800.000,00 kn) što predstavlja jedan od izvora financiranja. Navedena pozicija vezuje se i za provedbu mjera: 2.3.1., 2.3.2., 3.3.2., 3.4.1., i 3.7.2.</p>
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<p>Osigurani podaci i izrađena izvješća te provedeno informiranje javnosti</p>

2.1.2. Uspostaviti transnacionalni (jadranski) program praćenja stanja morskog okoliša

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Za učinkovitu provedbu praćenja stanja morskog okoliša izvan vanjskih granica teritorijalnog mora Republike Hrvatske potrebno je uspostaviti transnacionalni program praćenja. Zajednički program praćenja za D3 jednim je dijelom već uspostavljen u okviru Zajedničke ribarske politike EU kroz DCF program, ali bilo bi značajno zajedničke programe praćenja uspostaviti i za ostale deskriptore, posebice za D1 (istraživanja morskih sisavaca praćenjem putem zračnih preleta), D2 (usklađena kontrola balastnih voda), D5 (neuobičajene pojave cvatnji, meduze), D7 (promjene u hidrografskim svojstvima Jadrana), kao i za D10 (raznošenje morskog otpada putem struja).</p>

AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Na subregionalnoj razini dogovoriti zajednički program praćenja za otvorene vode Jadrana - Standardizirati i uskladiti metodologije mjerenja i uzorkovanja, kao i analitičke metode - Operacionalizacija programa
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Provedba programa praćenja stanja morskog okoliša iznimno je skupa, jer iziskuje korištenje oceanografskih brodova, vrlo skupe oceanografske opreme, kao i veliki broj visoko stručnih kadrova. Stoga je, u cilju racionalizacije troškova i što učinkovitijeg upravljanja morskim područjem, potrebno uspostaviti zajednički program praćenja s ostalim jadranskim zemljama, poglavito s Talijanskom Republikom. To se posebno odnosi na provedbu programa praćenja u vodama izvan vanjskih granica teritorijalnog mora Republike Hrvatske, koja je iznimno skupa, te u vremenskom i kadrovskom pogledu izuzetno zahtjevna.</p> <p>Osim toga, budući da se radi o prekograničnim morskim ekosustavima, niti praćenje stanja, niti istraživanje, a posebice upravljanje tim ekosustavima ne može biti djelomično, jer će u tom slučaju izostati očekivani učinak drugih mjera.</p>
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Temeljem rezultata zajedničkog programa praćenja, donosit će se zajednički prijedlozi mjera koje će se usklađivati i provoditi na subregionalnoj razini.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	<p>Mjera je vezana na sve ciljeve za postizanje dobrog stanja okoliša.</p>
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	<p>D1, D2, D3, D4, D5, D7, D8, D9, D10, D11</p>
PODRUČJE OBUHVATA	<p>Subregionalno (Jadransko more).</p>
PERIOD PRIMJENE MJERE	<p>2017. -2020.</p>
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13) - Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (Bijela knjiga, srpanj 2017.) - Strategija upravljanja balastnim vodama u Republici Hrvatskoj (nacrt, 2017.)

VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJAMA	2.1.1., 3.3.1., 3.3.2., 3.3.3., 3.4.1., 3.6.1., 3.6.2., 3.7.1., 3.7.2., 3.7.3., 3.8.1., 3.8.2., 3.8.3., 3.9.1., 3.9.2., 3.9.5., 3.9.6.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: kadrovski i tehnički ojačane institucije koje operativno provode mjeru (administrativna jedinica MZOE, znanstveni instituti, sveučilišta, stručne institucije koje se bave prikupljanjem podataka o stanju okoliša), te da svaka zemlja regije osigurava financijska sredstva primarno za jačanje kapaciteta. - <i>Rizici</i>: nedostatni kadrovski i financijski resursi svih zemalja regije te dugotrajnost postupka političkog dogovaranja na regionalnoj razini.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša, prirode i vodno gospodarstvo – administrativna koordinacija provedbe - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) - koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji - ODMS); - Direktiva Komisije (EU) 2017/845 od 17. svibnja 2017. O izmjeni Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu okvirnog popisa elemenata koje treba uzeti u obzir pri pripremi pomorskih strategija - Konvencija o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Barcelonska konvencija) (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 12/93 i 17/98) - Zajednička ribarstvena politika EU - Odluka o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	740.000,00 HRK (krstarenje: 1x god Hrvatska, 1x god Italija) UKUPNI TROŠKOVI: 4 god. * 740.000,00 HRK/god = 2.960.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija, “LIFE Program, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izvješća programa praćenja, te zajednička izrada i provedba mjera. Uspostavljena prekogranična suradnja i usklađeno provođenje sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora.

2.1.3. Sistematski pratiti, istraživati i ocjenjivati stanja i procese u prostoru obalnog područja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Uzimajući u obzir važeće propise kojima je utvrđen sustav praćenja, istraživanja i ocjenjivanja stanja i procesa u prostoru, mjera ima dva osnovna zadatka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti kontinuirano i sustavno praćenje i ocjenjivanje stanja u prostoru te posebno istraživanje (kako stanja i procesa u prostoru tako i funkcioniranja i mogućnosti unaprjeđenja sustava prostornog uređenja), kao i cijelog sustava prostornog uređenja, te njihovo unaprjeđenje uz uvažavanje vrijednosti, važnosti i specifičnosti obalnog područja. - Omogućiti direktno korištenje podataka i informacijskih sustava od strane zainteresiranih korisnika u javnom sektoru, posebno na regionalnoj razini (primarno zavodi za prostorno uređenje, akademske institucije) te od strane drugih korisnika u privatnom sektoru (prostorni planeri) i civilnom društvu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Definirati dodatne pokazatelje održivosti (npr. pokazatelji izgrađenosti odnosno iskorištenosti prostora ograničenja) prostornog razvoja obalnih općina i gradova, kao i dodatne specifične pokazatelje za ZOP i prostor ograničenja (npr. pokazatelje koji se odnose na broj i veličinu turističkih zona te broj postojećih i planiranih luka nautičkog turizma), koji su dohvatljivi preko prostornih planova, podataka DZS, HZPR, HAOP, drugih nadležnih JPT te usporedivi i razmjenjivi u funkciji racionalnijeg i objektivnijeg vrednovanja prijedloga planskih dokumenata (ulazni podaci i argumenti za davanje mišljenja/suglasnosti na PPUO/G). Također, definirati pokazatelje vezane za prostorno planiranje mora. - Definirati pokazatelje i unaprijediti sustav praćenja i vrednovanja provedbe detaljnijih planskih dokumenata (primarno UPU, uz korištenje ortofoto snimki). - Razraditi mjere za poticanje istraživanja vezano za funkcioniranje sustava prostornog uređenja i posebno prostornog planiranja u obalnom području (uz naglasak na ravnopravnom tretmanu morskih područja kao predmetu planiranja i upravljanja). - Izraditi analizu informacijskih sustava prostornog uređenja i potrebe jačanja kapaciteta (posebno na regionalnoj razini) za samostalno korištenje ovih sustava. - Na temelju prethodnih aktivnosti, a vezano uz izradu Izvješća o stanju u prostoru po posebnom propisu, izrada smjernica za unaprjeđenje praćenja, istraživanja i ocjenjivanja stanja u prostoru obalnog područja i sustava prostornog uređenja.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Objektivnija evaluacija planskih rješenja i prijedloga planskih dokumenata od strane nadležnih tijela, kao i u postupku SPUO, - Kvalitetnije analize funkcioniranja sustava prostornog uređenja kao osnove za njegovo unaprjeđenje,

	<ul style="list-style-type: none"> - Indirektno, kvalitetniji prostorno planski dokumenti kojima će se osigurati očuvanje izvornih, baštinskih vrijednosti i identiteta obalnog područja, posebno atrakcijske osnove turizma.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Bolje poznavanje stanja i procesa u obalnom području i njihovih specifičnosti temelj je za njihovo razumijevanje i kreiranje održivih i provedivih planskih politika i rješenja. Jednako je važno i ocjenjivanje uspješnosti planskih politika i elemenata sustava prostornog uređenja, za što treba učiniti dostupnim odgovarajuće podatke i pokazatelje.</p> <p>Osim toga, kako bi se opravdala značajna ulaganja u razvoj informacijskih sustava (npr. ISPU, NIPP), treba osigurati njihovo što šire korištenje, posebno na regionalnoj razini i direktno od strane prostornih planera, akademske zajednice i predstavnika drugih struka angažiranih na izradi planskih dokumenata, SPUO, izvješća o stanju u prostoru te stručnih i znanstvenih radova.</p>
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se razrađuje na nacionalnoj razini, u suradnji s obalnim županijama, a provodi na nacionalnoj i regionalnoj razini.
PERIOD PRIMJENE MJERE	Mjera se provodi kontinuirano do sljedeće revizije Strategije, s naglaskom na jačanju internih kapaciteta regionalnih institucija nadležnih za prostorno uređenje obalnog područja.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<p>U okviru mjera provedbe Prijedloga strategije prostornog razvoja RH predviđena je i mjera (strateško usmjerenje) 5.2.1. Razvoj Informacijskog sustava prostornog uređenja - ISPU. Dodatno, strateškim usmjerenjem 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja predviđa se unaprjeđivanje sustava podataka i praćenja stanja i procesa u obalnom području te utvrđivanje razvojnih smjernica vezanih za aktivno praćenje stanja u prostoru.</p> <p>Ova mjera predstavlja moguću dopunu pripremi izvješća o stanju u prostoru s dodatnim naglaskom na uvažavanje specifičnosti obalnog područja. Zbog toga se razrada ove mjere provodi koordinirano s provođenjem postojećih aktivnosti.</p>
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1., 2.2.2.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - Prva <i>pretpostavka</i> su raspoloživi materijalni i ljudski resursi (na nacionalnoj i regionalnoj razini), posebno u situaciji proračunskih ograničenja te uvažavajući činjenicu da se značajan broj aktivnosti vezanih za ovu mjeru već provodi u skladu s postojećim propisima i zadanim institucionalnim nadležnostima. Dodatna pretpostavka kvalitetne provedbe ove mjere je jačanje internih kapaciteta regionalnih institucija, kako u praćenju tako i u korištenju podataka, uključujući njihovu analizu, vrednovanje, ocjenjivanje i izvještavanje. - <i>Rizik</i>: nedostatni resursi i ograničen pristup i/ili nedostatak podataka.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Razrada mjere i izrada plana aktivnosti na nacionalnoj razini u okviru redovnih aktivnosti:

	<ul style="list-style-type: none"> - MGIPU kroz izgradnju sustava praćenja provedbe planskih dokumenata kao dijela ISPU-a, npr. eDozvola, eArhiv dozvola - Hrvatski zavod za prostorni razvoj - HZPR kroz izradu Izvješća o stanju u prostoru, izradu/koordinaciju izrade prostornih planova državne razine te suradnju s MGIPU na razvoju ISPU-a, <p>i uz suradnju sa županijama i jedinicama lokalne samouprave (JLS).</p> <p>Neposredni primarni korisnici i dionici u provedbi aktivnosti su obalne županije i njihove institucije nadležne za prostorno uređenje u skladu sa svojim mogućnostima i kapacitetima.</p>
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/2012) - Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17) - Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (Narodne novine, br. 48/14 i 19/15) - Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima, standardu elaborata i obveznih priloga prostornih planova (Narodne novine, br. 106/98, 39/04, 45/04 i 163/04) - Pravilnik o državnom planu prostornog razvoja (Narodne novine, broj 122/15) - Uredba o informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine, broj 115/15) - Mjera može uključivati dopunu postojećih propisa (od npr. spomenutog Pravilnika do ZPU). - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim podičjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Zakon o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Narodne novine, broj 56/13)
TROŠAK PROVEDBE	UKUPNI TROŠAK: u okviru redovnih djelatnosti
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun i proračun regionalnih jedinica, jer se radi o mjeri kojom se dopunjavaju postojeće srodne mjere propisane zakonom i strateškim planovima za koje je osigurano redovito financiranje.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Konačni pokazatelji mogu se iskazati kroz sadržaj izvješća o stanju u prostoru, a dodatno će se moći proširiti nakon eventualnih dopuna sadržaja tih izvješća slijedom usuglašenog plana aktivnosti za provedbu ove mjere (npr. definirani specifični pokazatelji za obalno područje, broj stručnih i znanstvenih radova vezano za teme funkcioniranja sustava prostornog uređenja, održivosti prostornog razvoja obalnog područja i IUOP, izmjene propisa i dr.).

2.2. Mjere za učinkovito upravljanje informacijama u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

2.2.1. Dopuniti sadržaje postojećih baza podataka i baza prostornih podataka u funkciji integralnog upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Dopunit će se postojeće baze podataka i baze prostornih podataka, te po potrebi, razviti odgovarajuće nove baze podataka kako bi se osigurala informacije za potrebe integralnog upravljanja obalnim područjem (IUOP) i morskim okolišem, prije svega unutar Informacijskog sustava zaštite okoliša i prirode (ISZOP), Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP) i Hidrografskog informacijskog sustava (HIS).</p> <p>Razmotrit će se i mogućnost preuzimanja podataka iz otvorenih skupova podataka o obalnom i morskom području koje prikupljaju svjetske i europske institucije (npr. NASA i Europska agencija za okoliš), ali i građani (npr. projekt Suhozid u kojem građani kartiraju i dokumentiraju suhozide). Razmotrit će se i mogućnost korištenja, odnosno nadogradnje postojećih sustava za potporu odlučivanju (npr. ADRIA-GIS).</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Analizirati sadržaje postojećih baza podataka i baza prostornih podataka od značaja, prije svega za upravljanje obalnim područjem (analiza postojećih baza podataka, u odnosu na deskriptore za morski okoliš je napravljena). - Analizirati i odabrati otvorene podatke koji se trebaju uključiti u upravljanje obalnim područjem i morskim okolišem (npr. hidrološki podaci, klimatološki podaci, pokrov tla, staništa, kretanje brodova, dnevno kretanje stanovništva i dr.). - Temeljem prethodnih aktivnosti, po potrebi, inicirati propisivanje obveze dopune postojećih baza s novim skupovima podataka kod nadležnih tijela. Nadgradnje moraju voditi računa o sadržaju, funkcionalnosti i pravu korištenja u nadgradnji. - Temeljem prethodnih aktivnosti, po potrebi, inicirati propisivanje obveze izrade i vođenja novih baza kod nadležnih tijela, s naglaskom na razvijanje baza prostornih podataka npr: <ul style="list-style-type: none"> - o pomorskom dobru s podacima o granicama, koncesijama i sl., uključujući razvoj e-katastra pomorskog dobra - podataka o korištenju, pravnim režimima, te planskoj namjeni i režimima mora (površine mora, vodnog stupca, dna i podmorja) - socioekonomskih podataka spajanjem statističkih podataka koje vodi Državni zavod za statistiku s prostornim jedinicama koje vodi Državna geodetska uprava

	<ul style="list-style-type: none"> - za upravljanje rizicima na obalnom i morskom području RH koja uključuje sustav prognoze, uzbunjivanja i zaštite (multi-hazard platforma) kao npr. ADRIA-GIS - Poticati mogućnosti partnerstva s privatnim sektorom u prikupljanju i obradi podataka za potrebe upravljanja obalnim i morskim područjem (pomorski sektor, marikultura, poljoprivreda). - Po potrebi, otkloniti pojavu suvišnih podataka i osigurati koordiniranu izgradnju baza podataka u cilju racionalizacije napora i troškova. Za sve baze podataka iz javnog sektora, koordinirana izgradnja se može ostvariti putem Javnog registra za koordinaciju projekata državne informacijske infrastrukture (ProDII) u nadležnosti Vijeća za državnu informacijsku infrastrukturu, a za sve baze prostornih podataka putem Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP) u nadležnosti Vijeća NIPP-a.
OČEKIVANI REZULTAT	Pravovremena, dostupna i pouzdana informacija o morskom okolišu i obalnom području omogućit će analitičke postupke ocjene stanja i na njima utemeljeno donošenje upravljačkih odluka, kao i kvalitetno i pravovremeno djelovanje u hitnim situacijama. Time će se unaprijediti objektivnost i transparentnost donošenja odluka. Uključivanjem otvorenih podataka smanjit će se naponi i troškovi u prikupljanju podataka.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Pravovremena dostupna i pouzdana informacija nužna je za unaprjeđenje upravljačkog okvira za obalno i morsko područje na svim administrativnim razinama. Zato je neophodno podatke organizirati u baze podataka te propisati nadležnosti i obveze za njihovo vođenje i ažuriranje.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša i prirode (ISZOP) RH za razdoblje 2014. – 2017.: Informacijski sustav tematskog područja more - Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.) - Strategija e-Hrvatska 2020. i Akcijski plan za provedbu Strategije e-Hrvatska 2020. (Narodne novine, broj 50/17)

VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.3., 2.2.2.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> Aktivno sudjelovanje više organizacija (javnih tijela, agencija, znanstveno-istraživačkih institucija i sl.) u čijoj su nadležnosti potrebni podaci i već razvijene baze i podataka i baze prostornih podataka. Da bi se uključili otvoreni podaci, oni moraju biti relevantni i vjerodostojni za podršku pojedinim aktivnostima upravljanja obalnim i morskim područjem. - <i>Rizici:</i> Otežano provođenje mjere zbog preklapanja nadležnosti za pojedine skupove podataka. Otvoreni podaci, kao vanjski izvori, prestaju biti održavani pa lako gube na upotrebljivosti i vjerodostojnosti.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Središnje tijelo državne uprave nadležno za e-Hrvatsku operativno koordinira provedbu ove mjere, uz administrativno-stručnu podršku NO. Operativna provedba kroz ISZOP, ISPU, baze podataka Državnog zavoda za statistiku (DZS), Državne geodetske uprave (DGU) te bazu podataka Hrvatskog hidrografskog instituta (HHI). - Nadležna institucija za provedbu ISZOP-a: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) (pravni slijednik Agencije za zaštitu okoliša). - Nadležna institucija za uspostavu i razvoj ISPU-a je ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja u suradnji s Hrvatskim zavodom za prostorni razvoj (HZPR) i zavodima za prostorno uređenje županija, odnosno Grada Zagreba. ISPU vodi i njime upravlja HZPR i zavodi za prostorno uređenje županija, odnosno Grada Zagreba te zavod za prostorno uređenje velikog grada ukoliko je osnovan. - Nadležna institucija za službenu statistiku je DZS. - Nadležna institucija za službenu kartografiju, katastar i prostorne jedinice je DGU - Nadležna institucija za službenu hidrografsku izmjeru, službenu pomorsku kartografiju i pomorski katastar je HHI - Nadležna institucija za poslove meteorološke i hidrološke djelatnosti je Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ). - Nadležna institucija za pripremu, planiranje i rukovođenje operativnim snagama te koordinaciju djelovanja sudionika sustava civilne zaštite je Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS).
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakonodavni okvir ISZOP-a je opisan u Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15), Uredbi o Informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine, broj 68/08) i Uredbi o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (Narodne novine, broj 72/15). - Zakonodavni okvir ISPU-a je opisan u Zakonu o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17), Uredbi o Informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine, broj 115/15).

	<ul style="list-style-type: none"> - Zakonodavni okvir za baze podataka koje vodi Državna geodetska uprava opisan je u Zakonu o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine, br. 16/07, 124/10, 121/16 i 9/17) i pravilnicima koji uređuju vođenje registara. - Zakonodavni okvir za bazu podataka koju vodi Hrvatski hidrografski institut opisan je u Zakonu o hidrografskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 68/98, 110/98, 163/03 i 71/14). - Zakonodavni okvir za baze podataka koje vodi DZS opisan je u Zakonu o službenoj statistici (Narodne novine, br. 103/03, 75/09, 59/12 i 12/13), Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. - 2017. (Narodne novine, broj 69/13) i Godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti Republike Hrvatske. - Za potrebe razvoja baza podataka i baza prostornih podataka koje nisu razvijene (o pomorskom dobru, o namjenama i režimima korištenja mora, socio-ekonomski podaci, podaci o hazardima (uključujući i stanje spremnosti za sprečavanje onečišćenja od ekoloških, tehnoloških i klimatskih hazarda) potrebno je propisati nadležnost i obvezu za njihovu izradu i vođenje. - Uredba o izradi i provedbi Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Zakon o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Narodne novine, broj 56/13)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Troškovi istraživanja: Analiza (prva i druga aktivnost) - stručnjaci u suradnji s osobama iz nadležnih institucija i pod koordinacijom NO – 150 radnih dana*1.500,00 HRK/dan =225.000,00 HRK - Troškovi dopune postojećih baza (opcionalni, tj. ne moraju nastati i ovisе o nalazima analize): cca 2.500.000,00 HRK (na temelju AZO, 2014., str. 6*) - Troškovi izrade novih baza i unaprjeđenje korištenja - pomorsko dobro, namjena i režimi na moru, spajanje socio-ekonomskih podataka, upravljanje rizicima - (opcionalni troškovi, tj. ne moraju nastati i ovisе o nalazima analize): <ul style="list-style-type: none"> - Očekivani broj baza – 4; procijenjeni troškovi po bazi 1.000.000,00 HRK - Troškovi izrade novih baza i unaprjeđenje korištenja: 4.000.000,00 HRK - Trošak koordinacije izrade baza podataka (proizlazi iz pete aktivnosti) - provode stručnjaci (eksperti) u suradnji s osobama iz nadležnih institucija i pod koordinacijom NO: 150 radna dana*1.500,00 HRK/dan =225.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 6.950.000,00 HRK</p> <p>* AZO (2014): Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2017., dostupno na: http://iszo.azo.hr/dokumenti/Program_vodjenja_ISZO_RH_2014-2017.pdf (22. 3. 2016.)</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, Državni proračun

	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu na poziciji A905019 – Referentni centar Agencije za tematsko područje more i stalni Sustav praćenja i promatranja Jadrana, osigurava i planira sredstva za 2017. (u iznosu 3.800.000 kn), 2018. (u iznosu 13.000.000 kn) i 2019. godinu (u iznosu 12.800.000 kn) što predstavlja jedan od izvora financiranja.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Pokazatelj: Provedena analiza sadržaja postojećih baza podataka od značaja za upravljanje obalnim područjem Mjerenje: provedena/neprovedena (2017.) - Pokazatelj: Izvršena dopuna baza podataka Mjerenje: odnos broja baza koje su nadopunjene prema ukupnom broju baza koje trebaju biti nadopunjene (polazna vrijednost 0%, ciljana vrijednost 50% u 2018.g., 90% u 2020.g.). - Uspostavljen informacijski sustav more.

2.2.2. Unaprijediti interoperabilnost različitih baza podataka

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U skladu s načelima Nacionalne infrastrukture prostornih podataka o interoperabilnosti različitih izvora prostornih podataka, mjerom će se osigurati integracija i razvijati interoperabilnost podataka potrebnih za upravljanje obalnim i morskim područjem koji se nalaze u bazama podataka (uključujući baze prostornih podataka) pojedinih sektora. Ovom će se mjerom ukloniti pravne i organizacijske barijere te osigurati tehnička i semantička interoperabilnost baza podataka.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti pravila razmjene i distribucije podataka na način da se omogući povezivanje baza podataka (npr. omogućavanjem dinamičkog pristupa bazi podataka jedne organizacije iz programskih aplikacija druge organizacije bez kopiranja podataka i/ili uspostavom standardiziranih mrežnih usluga pregleda i preuzimanja prema Zakonu o NIPP-u i pratećim propisima i sl.). - Uskladiti procese izgradnje i korištenja istog skupa podataka za sve vrste podataka po uzoru na propise koji se primjenjuju za prostorne podatke. - Podatke koji se vode u obliku tablica, tekstualnih dokumenata ili u nestandardnim bazama podataka potrebno je organizirati u standardne baze podataka i omogućiti njihovo višestruko korištenje i razmjenu/integriranje u druge sustave. - Uvesti identifikatore za sve entitete relevantne za upravljanje obalnim i morskim područjem (npr. uvesti identifikatore za građevine na razini RH) i dalje kroz izradu modela podataka pojedinih područja (npr. izrada i objava konceptijskih UML modela i/ili XML shema za pojedine sektore) i njihovo povezivanje naprednim tehnologijama (RDF, RDFS, linked data).

OČEKIVANI REZULTAT	Integracijom i razvijanjem interoperabilnosti baza podataka i informacijskih sustava osigurat će se napredna informatička podrška za upravljanje obalnim i morskim područjem. Stvorit će se i preduvjeti za razvoj e-usluga koje koriste podatke iz više sektora/baza podataka.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Postojeći podaci nalaze su u različitim formatima, pojedinačnim datotekama, imaju različite konceptijske modele, koriste različite identifikatore, koordinatne sustave i sl., što otežava njihovu integraciju i zajedničko korištenje. To je vidljivo npr. za prostorne podatke, uvidom u Katalog metapodataka NIPP-a, kao i u Registre NIPP-a, gdje još uvijek postoje prostorni podaci u nestandardiziranim formatima, neusklađenim modelima, različitim koordinatnim sustavima, nedostupni za korištenje putem mrežnih usluga i sl., što bitno otežava njihovo korištenje za unaprjeđenje upravljačkog okvira na svim administrativnim razinama. Ovom mjerom osigurat će se da se svi relevantni podaci, bez obzira na pripadnost sektoru/bazi podataka, efikasno koriste za unaprjeđenje upravljačkog okvira na svim administrativnim razinama.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija e-Hrvatska 2020 i Akcijski plan za provedbu Strategije e-Hrvatska 2020. (Narodne novine, broj 50/17) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine (Narodne novine, broj 70/15) - Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.)
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> Aktivno sudjelovanje organizacija (javnih tijela, agencija, znanstveno-istraživačkih institucija i sl.) u čijoj se nadležnosti nalaze podaci te već razvijene (geo)baze podataka. - <i>Rizici:</i> preklapanje ili nejasnoće oko nadležnosti za pojedine skupove podataka.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Središnje tijelo državne uprave nadležno za e-Hrvatsku operativno koordinira provedbu ove mjere, uz administrativno-stručnu podršku NO. Operativna provedba kroz ISZOP, ISPU te baze podataka Državnog zavoda za statistiku (DZS), Državne geodetske uprave (DGU) te bazu podataka Hrvatskog hidrografskog instituta (HHI).

	<ul style="list-style-type: none"> - Nadležna institucija za provedbu ISZOP-a Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) (pravni slijednik Agencije za zaštitu okoliša). - Nadležna institucija za uspostavljanje i razvoj ISPU-a je ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja u suradnji s Hrvatskim zavodom za prostorni razvoj (HZPR) i zavodima za prostorno uređenje županija odnosno Grada Zagreba. ISPU vodi i njime upravlja HZPR i zavodi za prostorno uređenje županija odnosno Grada Zagreba te zavod za prostorno uređenje velikog grada ukoliko je osnovan. - Nadležna institucija za službenu statistiku je Državni zavod za statistiku (DZS). - Nadležna institucija za službenu kartografiju, katastar i prostorne jedinice te aktivnosti vezane uz prostorne podatke i NIPP je Državna geodetska uprava (DGU), Nacionalna kontaktna točka za NIPP/INSPIRE. - Nadležna institucija za službenu hidrografsku izmjeru, službenu pomorsku kartografiju i pomorski katastar je Hrvatski hidrografski institut (HHI). - Nadležna institucija za poslove meteorološke i hidrološke djelatnosti je Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ). - Nadležna institucija za pripremu, planiranje i rukovođenje operativnim snagama te koordinaciju djelovanja sudionika sustava civilne zaštite je Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS).
<p>ZAKONODAVNI OKVIR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zakonodavni okvir ISZO-a je o opisan u Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13), Uredbi o Informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine, broj 68/08) i Uredbi o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (Narodne novine, broj 72/15) - Zakonodavni okvir ISPU-a je opisan u Zakonu o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13) i Uredbi o Informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine, broj 115/15) - Zakonodavni okvir za baze podataka koje vodi Državna geodetska uprava opisan je u Zakonu o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine, br. 16/07, 152/08, 124/10, 56/13, 121/16 i 9/17) i pravilnicima koji uređuju vođenje registara. - Zakon o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Narodne novine, broj 56/13) - Zakonodavni okvir za bazu podataka koju vodi Hrvatski hidrografski institut opisan je u Zakonu o hidrografskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 68/98, 110/98, 163/03 i 71/14). - Zakonodavni okvir za baze podataka koje vodi Državna zavod za statistiku opisan je u Zakonu o službenoj statistici (Narodne novine, br. 103/03, 75/09, 59/12 i 12/13), Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013.-2017. (Narodne novine, broj 69/2013) i Godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti Republike Hrvatske.

	<ul style="list-style-type: none"> - Uredba Komisije (EZ) br. 976/2009 od 19. listopada 2009. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s mrežnim uslugama - Za potrebe razvoja nepostojećih baza i baza prostornih podataka (o pomorskom dobru, o namjenama i režimima korištenja mora, socio-ekonomski podaci) potrebno je propisati nadležnost i obvezu za njihovu izradu i vođenje.
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Troškovi uspostave pravila razmjene i distribucije podataka te usklađivanja procesa izgradnje i korištenja istog skupa podataka (prve dvije aktivnosti) – nadležne institucije ili podugovaranje: 150 dana*664,00 HRK/dan =99.600,00 HRK - Troškovi izrade projekta baze podataka, unos/konverzija podataka u bazu podataka, smještaj baze (hardver i softverske licence) (treća aktivnost): 200.000,00 HRK/skup podataka* 5 skupova podataka =1.000.000,00 HRK - Troškovi uvođenja jedinstvenih identifikatora (četvrta aktivnost): <ul style="list-style-type: none"> - definiranje jedinstvenih identifikatora i plan uvođenja (studija): cijena cca 500.000,00 HRK (bruto) - Uvođenje identifikatora (proširenje postojećih aplikacija i postupno uvođenje) – 1.000.000,00 HRK - Izrada modela podataka pojedinih područja (UML, XMLS, RDFS modeli): 100.000,00 HRK po skupu podataka * 10 skupova podataka =1.000.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 3. 599.600,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“</p> <p>Ministarstvo uprave na poziciji A757024 – OP Konkurentnost i Kohezija (Uspostava centra dijeljenih usluga), osigurava i planira sredstva za 2017. (u iznosu 68.790.667 kn), 2018. (u iznosu 80.948.413 kn) i 2019. godinu (u iznosu 33.333.333 kn) što predstavlja jedan od izvora financiranja.</p> <p>Hrvatska agencija za okoliš i prirodu na poziciji K905005 – Informacijski sustav zaštite okoliša i prirode, osigurava i planira sredstva za 2017. (u iznosu 108.000,00 kn), 2018. (u iznosu 358.000,00 kn) i 2019. godinu (u iznosu 358.000,00 kn) te na poziciji T905016 – Trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova ima osigurana sredstva za 2017. godinu (u iznosu 170.000,00 kn). Navedena sredstva predstavljaju jedan od izvora financiranja.</p>
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Uklonjene pravne barijere/donesena pravila za integraciju baza podataka. Mjerenje: provedena/neprovedena (2017.) - Uklonjene organizacijske barijere za integraciju baza podataka. Mjerenje: odnos broja koordiniranih baza podataka prema ukupnom broju baza koje trebaju imati koordinirane procese (polazna vrijednost nepoznata, ciljana vrijednost 50% u 2018., 90% u 2020.). - Tehnička interoperabilnost (geo)baza podataka. Mjerenje: odnos broja standardiziranih baza podataka prema ukupnom broju baza podataka (polazna vrijednost nepoznata, ciljana vrijednost 50% u 2018., 90% u 2020.)

	<ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje jedinstvenih identifikatora za sve entitete relevantne za IUOP Mjerenje: odnos broja entiteta s jedinstvenim identifikatorom prema ukupnom broju entiteta relevantnih za IUOP (polazna vrijednost nepoznata, ciljana vrijednost 50% u 2018., 90% u 2020.) - Izrada i objava konceptijskih UML modela podataka i/ili XML shema baza podataka Mjerenje: odnos broja baza podataka s UML/XML shemom prema ukupnom broju (geo)baza podataka (polazna vrijednost nepoznata, ciljana vrijednost: 50% u 2018., 90% u 2020.) <p>N.B. Povezivanje baza podataka i prostornih podataka naprednim RDF i RDFS tehnologijama izlazi iz zadanog vremenskog okvira koji seže do 2020. godine.</p>
--	--

2.3. Mjere za identificiranje i valoriziranje prioritetnih područja za očuvanje bioraznolikosti morskog okoliša i obalnog područja

2.3.1. Očuvati morska staništa smanjenjem antropogeno uzrokovane eutrofikacije, onečišćenja i drugih aktivnosti

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Očuvanje morskih staništa smanjenjem antropogeno uzrokovane eutrofikacije i onečišćenja (mjere za eutrofikaciju i onečišćenje su obrađene prema ODV i definirane u PUVP, vidi prilog 2), te sprječavanjem nasipavanja i izgradnje u naseljima infralitoralnih alga i livada posidonije. Najdrastičniji primjer uništavanja staništa je nasipavanje obale, prilikom čega se direktno i nepovratno uništavaju sve životne zajednice u priobalnom području. Posredno, zamuljivanjem okolnog mora, dolazi do degradacije zajednica fotofilnih alga zbog smanjenja osvjetljenosti. Kontinuirani nadzor stanja morskih staništa doprinijet će smanjenju antropogeno prouzročene eutrofikacije, onečišćenja i ostalih antropogenih aktivnosti koje negativno utječu na morska staništa.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Spriječiti nepropisnu gradnju na morskoj obali (nasipavanje) i sanirati nepovoljno stanje gdje god je moguće - Iskorištavanje sedimenta u obalnom području provoditi uz stroge mjere nadzora - Osigurati najmanje sekundarno pročišćavanje komunalnih i industrijskih voda koje se ulijevaju u more - Jačati službe ribarskih inspekcija u cilju učinkovite provedbe nadzora nad koćarenjem i kočarskim zonama - Osigurati učinkovitu provedbu zakonske regulative vezane uz sidrenje na nedozvoljenim lokacijama, posebice tijekom turističke sezone

OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se prvenstveno očekuje zaštita staništa značajnih za očuvanje bioraznolikosti.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Zajednice alga pod utjecajem stresa, prirodnih ili antropogenih promjena njihovih staništa, pokazuju snižavanje bioraznolikosti, odnosno pad različitosti svojti. U prvoj se fazi smanjuje brojnost pojedinih svojti, dok u drugoj fazi one potpuno nestaju, što uzrokuje i povlačenje epifitskih vrsta koje na njima obitavaju, kao i životinjskih svojti koje se njima hrane. Slijedom toga, bioraznolikost morskog ekosustava velikim dijelom ovisi o očuvanju staništa, posebice naselja infralitoralnih alga i livada posidonije, koje ujedno imaju i iznimnu važnost kao mrijestilišta i rastilišta mnogih morskih organizama. Temeljem podataka prikupljenih praćenjem stanja i znanstvene analize rezultata, kao i intenzivne suradnje između znanstvenika, ribara i stručnih službi ministarstva nadležnih za ribarstvo, pomorstvo, vodno gospodarstvo te zaštitu okoliša i zaštitu prirode, moći će se donositi i usklađivati većina mjera vezanih uz održivo korištenje obalnog područja, uz gospodarske aspekte ribarstva, kao i mjera vezanih uz zaštitu morskog okoliša.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz zaštitu staništa i očuvanje bioraznolikosti. (Ciljevi DSO: 5, 6, 7, 8, 9, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 29).
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi u vodama pod suverenitetom i jurisdikcijom RH
PERIOD PRIMJENE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015.) - Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (Narodne novine, br. 66/16)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4., 2.3.5. Dodatno, 3.8.1., 3.8.2., 3.8.3.

PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje MZOE administrativne jedinice, znanstvenih i stručnih institucija koje će obavljati analizu uzoraka i obradu podataka. - <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu programa praćenja, nedostatak financijskih sredstava za kadrovsko i tehničko jačanje stručnih institucija koje će obavljati praćenje, analizu uzoraka i podataka, i slaba učinkovitost u provedbi nadzora s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: prirodu i zaštitu okoliša, poljoprivredu, znanost, pomorstvo, gospodarstvo i vanjske poslove – administrativna provedba - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) - koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja - Stručne i znanstvene institucije – provedba programa praćenja - Inspekcijske službe – provedba nadzora
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna Direktiva o vodama-ODV) - Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17) - Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94 - Uredba o izradi i provedbi Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Odluka o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	<p>700.000,00 HRK (<i>Trošak provedbe mjere uključen u Nacionalni program praćenja prema ODMS</i>)</p> <p>UKUPNI TROŠAK: 4 godina*700.000,00 HRK/godina =2.800.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE Program</p> <p>Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570017 – Sigurnost plovidbe, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 1.453.750,00 HRK po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja.</p>
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<p>Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su izvješća Programa praćenja, odnosno stanje očuvanosti morskih staništa.</p>

2.3.2. Kartirati naselja morskih cvjetnica, koraligena i maërla, razraditi metode za praćenje rasprostranjenosti i provoditi nacionalne programe praćenja stanja njihove očuvanosti prema Direktivi o staništima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>S obzirom da je rasprostranjenost morskih cvjetnica, koraligena i maërla u Jadranskom moru vrlo slabo istražena, što je potpuno u suprotnosti s njihovom velikom ekološkom važnosti, neophodno je obaviti njihovo kartiranje i provoditi praćenje stanja očuvanosti sukladno Direktivi o staništima. Budući da su zajednice morskih cvjetnica, u prvom redu vrste <i>Posidonia oceanica</i> te koraligen i maërl prioriteta staništa prema međunarodnim sporazumima o zaštiti prirode (Naselja Posidonije prioriteta stanište prema Direktivi o staništima), biološki element kvalitete u primjeni ODV i važna staništa u određivanju dobrog stanja morskog okoliša prema ODMS-u a njihovu važnost prepoznaje i ribarstvena politika, potrebno im je u narednom razdoblju posvetiti punu pažnju i angažirati veći broj stručnjaka, kako bi se upotpunile spoznaje koje su potrebne za kvalitetnu primjenu navedenih propisa.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Organizirati bazu podataka o rasprostranjenosti morskih cvjetnica (posebice livada posidonije), koraligena i maërla u hrvatskom dijelu Jadrana temeljenu na postojećim podacima - Planirati dugoročna istraživanja vezana uz prikupljanje podataka o rasprostranjenosti morskih cvjetnica, koraligena i maërla, koja bi se provodila autonomnim ronjenjem i snimanjem in situ (direktne metode), kao i snimanjem akustičnim metodama - Izraditi karte rasprostranjenosti morskih cvjetnica, koraligena i maërla temeljene na analizi svih prikupljenih podataka - Jačati kapacitete za kartiranje podmorja i monitoring
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Primjenom ove mjere se prvenstveno očekuje zaštita livada morskih cvjetnica, koraligena i maërla koji su iznimno značajne za očuvanje bioraznolikosti.</p>
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Bioraznolikost, a time i gospodarski razvoj RH u obalnom području velikim dijelom ovisi o očuvanju livada morskih cvjetnica, s obzirom na njihovu iznimnu važnost u ulozi mrijestilišta i rastilišta mnogih morskih organizama. Naselja posidonije ugrožena su mnogim ljudskim aktivnostima, a najčešću ugrozu predstavlja antropogeno uzrokovana eutrofikacija, izgradnja i nasipavanje, sidrenje, ribolov zabranjenim pridnenim povlačnim alatima, te širenje stranih invazivnih vrsta. Za praćenje stanja, odnosno rasprostranjenost i očuvanost livada posidonije u Jadranskom moru, neophodno je prethodno provesti kartiranje njenih naselja. Staništa koraligena također su značajna za očuvanje bioraznolikosti, a ugrožena su ribolovom pridnenim povlačnim alatima, sidrenjem, eutrofikacijom, stranim invazivnim vrstama, povećanjem količine suspendiranih čestica. Za praćenje stanja, odnosno rasprostranjenost i očuvanost morskih cvjetnica, koraligena i maërla u Jadranskom moru, neophodno je prethodno provesti njihovo kartiranje.</p>

VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz zaštitu i očuvanje livada morske cvjetnice <i>Posidonia oceanica</i> i očuvanje bioraznolikosti. (Ciljevi DSO: 5, 8, 9, 20, 22, 23, 24, 25, 29).
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi u vodama pod suverenitetom i jurisdikcijom RH
PERIOD PRIMJENE MJERE	2017. – 2020. Mjera će se nastaviti provoditi i nakon 2020. godine.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak, 2015.) - Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (Narodne novine, broj 66/16)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5., 2.3.1., 2.3.3., 2.3.4., 2.3.5. Dodatno, 3.8.1., 3.8.2., 3.8.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih i stručnih institucija koje će obavljati snimanje, kartiranje, analizu uzoraka i obradu podataka. - <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu Programa praćenja i nedostatan broj stručnjaka koji se bave znanstvenim ronjenjem
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: zaštitu prirode, okoliša, ribarstva, znanosti, pomorstva, gospodarstva i vanjskih poslova – administrativna provedba - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu HAOP - koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja - Stručne i znanstvene institucije za provedbu Programa praćenja - Inspeksijske službe za provedbu nadzora
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna Direktiva o vodama-ODV) - Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima) - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13)

	<ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (Narodne novine, broj 88/14) - Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, br. 144/13 i 73/16) - Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17) i podzakonski akti doneseni na osnovu njega - Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94
TROŠAK PROVEDBE	<p>Posidonija: 400.000,00 HRK/godišnje (<i>Trošak provedbe uključen u Nacionalni program praćenja prema ODMS</i>)</p> <p>Ukupno posidonija: 4 godine * 400.000,00 HRK/godina =1.600.000,00 HRK</p> <p>Koraligen praćenje : 1.500.000,00 HRK/4 godine</p> <p>Maërl praćenje: 850.000,00 HRK/4 godine</p> <p>UKUPNI TROŠAK: 4 godine =3.950.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, LIFE Program</p> <p>Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570017 – Sigurnost plovidbe, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 1.453.750,00 HRK po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja.</p> <p>Hrvatska agencija za okoliš i prirodu na poziciji K779041 – Informacijski sustav zaštite okoliša i prirode-Operativni program Konkurentnost i Kohezija, Prioritet 6-Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti i uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću, planira sredstva za 2018. (u iznosu 2.100.000,00 kn) i 2019. godinu (u iznosu 1.300.000,00 kn) što predstavlja jedan od izvora financiranja.</p>
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<p>Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su izvješća programa praćenja stanja i očuvanosti livada morskih cvjetnica, koraligena i maërla te rezultati njihova kartiranja.</p>

2.3.3. Zabraniti ribarenje (ribolov povlačnim mrežama kočama, dredžama, obalnim mrežama potegačama ili sličnim mrežama) i druge aktivnosti iznad područja koraligena i u njegovoj blizini

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Koraligenska naselja, a posebice naselja vrste <i>Corallium rubrum</i> (endem Sredozemnog mora) su iznimno vrijedna i u Jadranu široko rasprostranjena područja, koja su zbog razmjerno slabe istraženosti posebno ugrožena različitim antropogenim aktivnostima. Stoga su i Akcijskim planom za očuvanje koraligena i ostalih vapnenačkih biokonkrecija u Sredozemnom</p>

	<p>moru (UNEP-RAC/SPA 2008.), navedene posebne preporuke koje bi trebalo provoditi kroz ovu mjeru.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Zabraniti ribarenje (ribolov povlačnim mrežama kočama, dredžama, obalnim mrežama potegačama ili sličnim mrežama) iznad koraligena i u njegovoj blizini s ciljem smanjenja fizičke štete i štete koja nastaje indirektno zamućivanjem vodenog stupca - Zabraniti bilo kakvu ljudsku aktivnost koja dovodi do povećanog turbiditeta uslijed pomicanja sedimenta (gradnja marina, lukobrana, nasipavanje plaža) u blizini koraligena - Ograničiti ronjenje na koraligenu na način da mora biti takvo da osigurava njegov nesmetan razvoj i da ga ne oštećuje - Zabraniti postavljanje podmorskih ispusta otpadnih voda iznad koraligena i u njegovoj blizini - Izraditi Plan gospodarenja za iskorištavanje vrste <i>Corallium rubrum</i>.
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Primjenom ove mjere se očekuje zaštita koraligenskih životnih zajednica, kao i izrada Plana gospodarenja za iskorištavanje vrste <i>Corallium rubrum</i>, što će doprinijeti zaštiti i očuvanju naselja ove iznimno komercijalno vrijedne vrste.</p>
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Koraligenske životne zajednice su pod različitim direktnim i indirektnim antropogenim utjecajima. Najznačajniji utjecaji su izlov crvenog koralja, ribarstvo, eutrofikacija, naseljavanje stranim vrstama, te globalne klimatske promjene. Ribarstvo koje uključuje korištenje mreža ima izrazito negativan utjecaj na sesilne organizme kao što su gorgonije i mahovnjaci, no posljedice ovih utjecaja na koraligen su u Jadranu još uvijek slabo istražene. Glavni negativni utjecaj za vrstu <i>Corallium rubrum</i> je prekomjerni izlov.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	<p>Mjera je vezana uz zaštitu i očuvanje bioraznolikosti, putem očuvanja područja koraligena i rasprostranjenosti vrste <i>Corallium rubrum</i> u obimu koji osigurava njenu održivost. (Ciljevi DSO: 5, 8, 20, 23, 29).</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	<p>D1, D2, D3, D4, D5, D6</p>
PODRUČJE OBUHVATA	<p>Mjeru je neophodno provoditi u vodama pod suverenitetom i jurisdikcijom RH</p>
PERIOD PRIMJENE MJERE	<p>2017. – 2020.</p>
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13)

	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.4., 2.3.5. Dodatno, 3.8.1., 3.8.2., 3.8.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: poštivanje zakonskih odredbi i učinkovit rad inspeksijskih službi; osiguranje financijskih sredstava za provedbu Programa praćenja; kadrovska i tehnička opremljenost inspeksijskih i stručnih službi; podizanje svijesti stanovništva o značaju koraligenskih naselja u funkcioniranju morskog ekosustava. - <i>Rizici</i>: nepoštivanje zakonskih odredbi zbog visoke komercijalne vrijednosti vrste <i>Corallium rubrum</i>; nedostatna tehnička opremljenost inspeksijskih službi; nedostatan broj stručnjaka koji se bave znanstvenim ronjenjem.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo nadležno za ribarstvo uz potporu ministarstava nadležnih za prirodu, okoliš, znanost, gospodarstvo i vanjske poslove - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu HAOP - koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja - Stručne i znanstvene institucije – provedba Programa praćenja - Inspeksijske službe – provedba nadzora
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna Direktiva o vodama-ODV) - Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima) - Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17) i podzakonski akti doneseni na osnovu njega - Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere predviđen u okviru redovnih aktivnosti nadležnog ministarstva
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE Program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su izvješća Programa praćenja, odnosno rezultati stanja koraligenskih naselja, posebice stanja naselja crvenog koralja.

2.3.4. Izraditi prostornu analizu i kartirati aktivnosti/pritiske na morski okoliš i obalno područje

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Detaljna analiza pritisaka napraviti će se, osim za područja ekološke mreže, i za područja izvan ekološke mreže, osobito na moru. Analiza će biti prostorna, uzimati će u obzir specifičnosti pojedinih područja te će biti adekvatno kartografski prikazana.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Razraditi metodologiju analize pritisaka - Provesti analizu procjene intenziteta aktivnosti i pritisaka u obalnom i morskom području - Za prioritarna područja (s najvećom razinom pritisaka i aktivnosti), provesti procjene kapaciteta nosivosti resursa - Kartirati procjene intenziteta aktivnosti i pritisaka u obalnom i morskom području - Osigurati integraciju rezultata analiza i procjena u odgovarajuće planske i provedbene dokumente
OČEKIVANI REZULTAT	Sustavne prostorne informacije o rasprostranjenosti morskih staništa te ljudskim aktivnostima i pritiscima.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Ovi podaci bit će važna nadopuna karti morskih staništa koja se planira izraditi do 2023. g. iz sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova, te analizi vrednovanja ugroženosti staništa, predviđenih Strategijom i akcijskom planom zaštite prirode RH (u nacrtu), ali i već napravljenoj prvoj ocjeni prijetnji (analizi), pritisaka i aktivnosti područja ekološke mreže (u nacrtu) izrađenoj od strane Državnog zavoda za zaštitu prirode (danas HAOP). Karta morskih staništa, zajedno s kartom prijetnji, pritisaka i aktivnosti te rezultati praćenja stanja staništa neophodni su ulazni podaci za kvalitetno prostorno planiranje mora i učinkovito upravljanje, kao i za provedbu procjena utjecaja zahvata na obalna i morska staništa.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz zaštitu i očuvanje bioraznolikosti
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1
PODRUČJE OBUHVATA	Morsko i obalno područje

PERIOD PRIMJENE MJERE	Do 2020. g.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija razvoja nautičkog turizma za razdoblje 2009. – 2019. - Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.5.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavka:</i> za provedbu mjere je postojanje dovoljnog broja stručnog kadra za provedbu kartiranja i analiza. - <i>Rizik:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu mjere.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) - koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja - Nacionalne i regionalne institucije nadležne za: prostorno uređenje, turizam, gospodarstvo, ribarstvo i pomorstvo – administrativna provedba - Stručne i znanstvene institucije
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/2012) - Zakon o hidrografskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 68/98, 110/98, 163/03 i 71/14)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Razraditi metodologiju analize pritiska (aktivnosti, pritisci, nosivi kapacitet) - 90 radnih dana iskusnog istraživača: 90 radnih dana*1.000,00 HRK/dan =90.000,00 HRK - Provesti analizu procjene intenziteta aktivnosti i pritiska u obalnom i morskom području (prikupljanje i obrada podataka, interpretacija rezultata) – 132 radna dana mlađeg istraživača i 132 radna dana istraživača: 132*485,00 + 132*640,00 =148.500,00 HRK - Za prioriteta područja (s najvećom razinom pritiska i aktivnosti), provesti procjene kapaciteta nosivosti resursa – 132 radna dana mlađeg istraživača i 132 radna dana iskusnog istraživača: 132*485,00 + 132*640,00 =148.500,00 HRK - Osigurati integraciju rezultata analiza i procjena u odgovarajuće planske i provedbene dokumente – 132 radna dana mlađeg istraživača i 132 radna dana iskusnog istraživača: 132*485,00 + 132*640,00 = 148.500,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 503.100,00 HRK</p>

IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE Program Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570017 – Sigurnost plovidbe, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 1.453.750,00 kn po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Karta aktivnosti i pritisaka obalnog i morskog područja

2.3.5. Identificirati prioritetna područja za zaštitu obnovljivih resursa mora (eng. *Marine Managed Area - MMA*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Po završetku izrade karata staništa, potrebno je identificirati područja u moru na kojima će se propisati posebne mjere zaštite koje uključuju prostorna i vremenska ograničenja ribolova, a prema potrebi i potpunu zabranu ribolova za sve vrste ili samo za određene vrste. Zabrana se može odnositi i na načine ribolova, odnosno na ribolovne alate. Ovom bi mjerom trebalo uspostaviti i zaštićena ribolovna područja.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Identificiranje prioritetnih područja; - Davanje prijedloga za uspostavu područja specijalne prostorno – vremenske regulacije ribolova s ciljem očuvanja najosjetljivijih i najvrijednijih područja za bioraznolikost, odnosno područja za repopulaciju obnovljivih resursa.
OČEKIVANI REZULTAT	Uspostava područja specijalne prostorno – vremenske regulacije ribolova.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Sva područja Jadranskog mora nisu podjednako važna za zaštitu i očuvanje obnovljivih resursa. Najvažnija su područja visoke bioraznolikosti, te ona područja u kojima se odvija mrijest i rast organizama, kao i migracijski putovi pojedinih vrsta. Stoga je iznimno značajno istražiti i identificirati takva područja, dati prijedloge zaštite, te u tim osjetljivim ali za obnovu i održanje resursa ključnim područjima, uspostaviti specijalne režime zaštite. Rezultati će se koristiti i za potrebe prostornog planiranja mora.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz održanje bioraznolikosti i uspostavu dugoročno održivog ribolova na način da iskorištavanje živih morskih resursa nema utjecaja na smanjenje produktivnosti ribljeg stoka (Ciljevi DSO: 10, 12, 13, 14, 15).
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D6
PODRUČJE OBUHVATA	Ribolovno more Republike Hrvatske

PERIOD PRIMJENE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<i>Pretpostavke:</i> izrađene karte staništa; definiranje područja mriješta i rasta ključnih vrsta; opisivanje migracijskih putova gospodarski važnih vrsta; uvažavanje prijedloga GAP analize u planskim i strateškim dokumentima. <i>Rizici:</i> eventualna nemogućnost dobivanja vjerodostojnih mapa staništa; problemi u koordinaciji između različitih znanstvenih institucija kako na nacionalnoj, tako i na međunarodnoj razini.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	- Ministarstvo nadležno za ribarstvo Uz potporu: Stručne i znanstvene institucije i Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP)
ZAKONODAVNI OKVIR	- Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17) i pripadajući podzakonski akti
TROŠAK PROVEDBE	Mjera se temelji na programima praćenja (ODMS i DCF), tako da su troškovi identifikacije prioritetnih područja uključeni u Nacionalni program praćenja prema ODMS i DCF monitoring.
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, županijski proračuni, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, LIFE Program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Prijedlog novih zaštićenih ribolovnih područja u skladu s rezultatima GAP analize

2.4. Mjere za unaprjeđenje kvalitete prostornog i razvojnog planiranja i procjena utjecaja na okoliš i prirodu u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

2.4.1. Razviti metode i kriterije prostornog i zaštitnog planiranja s naglaskom na polidisciplinarnu pristupe (integralno krajobrazno vrednovanje, analiza ranjivosti i pogodnosti, analiza nosivog kapaciteta obalnih i morskih ekosustava i prostora)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
---------------	---------

OPIS MJERE	<p>Zadatak ove mjere je doprinijeti razvijanju metoda krajobraznog vrednovanja, u okviru izrade Krajobrazne osnove Republike Hrvatske (KORH), uključujući analize ranjivosti na regionalnoj razini kroz koje će se osigurati stručne podloge za regionalne i lokalne prostorno planske dokumente i njihove SPUO, posebno vezano za planiranje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, zahvate izvan građevinskih područja kao i zahvate u širem okruženju lokaliteta i područja vrijedne kulturne i prirodne baštine.</p> <p>Realno je očekivanje da će čvršća, jasnija metodologija omogućiti bolje argumentirane odluke i razumljivija planska rješenja što vraća vjerodostojnost planerskoj struci i prostornom planiranju.</p> <p>U odnosu na mjeru 4.2.4. Očuvanost identiteta prostora - Afirmacija obilježja i vrijednosti krajobraza (Prijedlog SPRRH, 2015.) dodatni zadaci i očekivani ciljevi ove mjere su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metodološka racionalizacija prostorno planskog procesa, posebno vezano za donošenje lokacijskih odluka za zahvate izvan građevinskih područja naselja (razina PPŽ i PPUO/G), uključujući planiranje turističkih zona, - doprinos integralnom vrednovanju teritorijalnog kapitala regija (županija) vezano za sve slojeve baštine u obalnom području, između ostaloga i kao najvažnija podloga za razvojno regionalno planiranje temeljeno na teritorijalnom pristupu (tzv. <i>place-based and evidence-based</i> pristupi u EU strateškim dokumentima, npr. u Teritorijalnoj Agendi 2020 – Prema uključivoj, pametnoj i održivoj Europi različitih regija), - ispitivanje potencijala unaprjeđenja (u smislu efikasnosti sustava i rezultata u prostoru) prostorno planskih instrumenata kao što je planiranje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja kroz uvođenje planiranja "otvorenih područja u kojima je ograničen ili, gdje je nužno, zabranjen urbanistički razvoj i druge aktivnosti" (Protokol, članak 8.3.a) čime bi se afirmirala kombinacija regionalnog (zaštitnog) pristupa i fleksibilnijeg projektnog pristupa (master planovi, natječaji, integralna evaluacija uz sudjelovanje nacionalne, regionalne i lokalne razine).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Doprinos razradi i usvajanju metodologije te izradi krajobraznih osnova obalnih županija i integracija njihovih nalaza u PPŽ i PPUO/G kroz sustav zaštićenih i vrijednih otvorenih područja i zelene infrastrukture županija i posebno ZOP-a. - Doprinos razradi integralnog krajobraznog vrednovanja u funkciji stručne podloge za regionalne i lokalne prostornoplane i razvojne dokumente i njihove SPUO-ove. - Razrada primjera održive gospodarske valorizacije teritorija regije (županije) kroz osmišljavanje kreativnih i inovativnih razvojnih projektnih ideja koje uvažavaju i inspirirane su konkretnim lokalnim teritorijalnim kapitalom.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Potrošnja prostora i gubitak identitetskih baštinskih vrijednosti obalnog područja ugrožavaju održivost prostornog razvoja. Upravljanje razvojem i prostorno planiranje, posebno u nedostatku resursa na lokalnoj razini, obilježava dominacija forme i procedure nad kvalitetom sadržaja planskih dokumenata. Mjera će doprinijeti:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - unaprjeđenju kvalitete prostornih planova i racionalnijem razrješavanju konflikata razvojnih i zaštitnih aspekata, prioritetno u prostoru ograničenja i ZOP-u - većoj privlačnosti obalnog područja za kvalitetne i održive razvojne projekte koji se temelje na integralnim vrijednostima očuvanog okoliša, prirodne, krajobrazne i kulturne baštine - efikasnosti sustava prostornog uređenja
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - kvalitetniji i argumentiraniji prostorno planski dokumenti, kao rezultat boljih i potpunijih stručnih podloga i prostorno planskih analiza. - očuvanje izvornih vrijednosti i identiteta obalnog područja, kao vrijednosti po sebi i kao ključnih razvojnih resursa i pokretača sadašnjeg i budućeg razvoja, posebno održivog turizma. - bolje razumijevanje koncepta teritorijalnog pristupa i integralnih teritorijalnih ulaganja u skladu sa strateškim EU politikama.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	Svi deskriptori
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.3., 2.4.2,
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se odnosi na sve teritorijalne razine pri čemu je prioritet regionalna razina i posebno obuhvat ZOP-a
PERIOD PRIMJENE MJERE	2017. - 2019.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<p>U smislu konceptualnih veza mjera se oslanja na smjernice EU strateških dokumenata kao npr. Teritorijalnoj Agendi 2020 – Prema uključivoj, pametnoj i održivoj Europi različitih regija, posebno u odnosu na povezivanje zaštitnog i razvojnog planiranja kroz teritorijalni pristup.</p> <p>Nešto uže shvaćena, primarno kao sektorska stručna podloga, mjera je predviđena u Prijedlogu strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske.</p>
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> prva pretpostavka je osiguranje proračunskih sredstava za koordiniranu izradu krajobraznih osnova obalnih županija (ili prioritetno minimalno u obuhvatu ZOP-a). Važna pretpostavka uspješne provedbe ove mjere je razumijevanje njenog potencijala u smislu unaprjeđenja efikasnosti sustava, posebno vezano za planiranje zahvata i projekata izvan građevinskih područja naselja. - <i>Rizik:</i> nepoznavanje i nerazumijevanje koristi koje krajobrazne metodologije mogu donijeti prostornom planiranju kao i uvjerenje da bi se njima izrada planova učinila skupljom i da bi se produljilo vrijeme njihove izrade. Dodatni rizik je vjerovanje da ova mjera vodi u otežavanje i kočenje razvojnih inicijativa i projekata u obalnom području.

ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Predlaže se objedinjena provedba ove mjere i mjere 4.2.4. iz Prijedloga SPRRH.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Konvencija o Europskim krajobrazima (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/2002) - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/2012) - Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17) - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Ovisno o rezultatima moguće izmjene i dopune ZPU ili odgovarajućih pravilnika.
TROŠAK PROVEDBE	Mjera će se provoditi u okviru provedbe mjere 4.2.4. Prijedloga SPRRH.
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun i proračuni županija (krajobrazne osnove, uz mogućnost zajedničke javne nabave), Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Broj izrađenih krajobraznih osnova, broj PPŽ dopunjenih sa ugrađenim nalazima krajobraznih osnova (utvrđena vrijedna otvorena područja prema članku 8.3.a Protokola).

2.4.2. Unaprijediti rezultate postupaka strateških procjena utjecaja na okoliš za prostorno-planske dokumente i sektorske PPS vezano za njihovo korištenje u upravljanju i zaštiti obalnog područja i morskog okoliša

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Generalni zadatak ove mjere je unaprijediti praksu i jačati kapacitete za izradu strateških studija za prostorne planove te jačati kapacitete za provođenje postupka SPUO kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - testiranje primjene integralnih krajobraznih vrednovanja (ranjivost kao temeljna podloga za strateške studije prostorno planskih dokumenata) te primjene specifičnih pokazatelja održivosti prostornog razvoja u obalnom području, - ispitivanje mogućnosti ugradnje elemenata analitičkog dijela strateške studije u metodologiju izrade prostornih planova, posebno kroz dopune obaveznog sadržaja planskih dokumenata čime će se osigurati kvalitetniji ulazni podaci o postojećem stanju i značajkama svih sastavnica okoliša (uključujući i krajobraze izvan statusa zaštite) kao i njihovo integralno prostorno vrednovanje u obliku karte ranjivosti kao temeljne podloge za donošenje lokacijskih odluka na regionalnom nivou, - integraciju metodologije procjene utjecaja na svjetsku baštinu u stratešku studiju, posebno na regionalnoj razini

	<ul style="list-style-type: none"> - razradu praktičnih načina vrednovanja utjecaja sektorskih PPS na održivost prostornog razvoja (kao elementa strateške studije sektorskih PPS).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Analizirati praksu izrade, rezultate i doprinos strateške studije za prostorno planske i strateške dokumente u obalnom području RH (naglasak na regionalnoj i lokalnoj razini). - Vodeći računa o iskustvima i pripremljenim materijalima u sklopu projekta „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš na regionalnoj i lokalnoj razini“, organizirati radionicu i prezentaciju iskustava u provedbi strateške procjene za prostorne planove u obalnom području, utvrditi dobre prakse i pripremiti odgovarajuće materijale za jačanje kapaciteta. - Ukoliko je potrebno, na temelju rezultata provedenih aktivnosti, nadograditi Smjernice za primjenu postupka strateške procjene utjecaja na okoliš u prostornom planiranju. - Kao rezultat prethodnih aktivnosti, a s ciljem jačanja kapaciteta, izraditi on-line repozitorij primjera dobre prakse (veza s mjerom 1.1.5.).
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijeđena koordinacija sustava zaštite okoliša i prostornog uređenja kroz integraciju dobrih principa postupka strateške procjene u prostorno planski proces te suštinsko jačanje doprinosa strateške procjene utjecaja na okoliš kvaliteti prostornih planova za vrijedna obalna područja uz uvažavanje metodoloških principa prostornog planiranja. - Racionalizira se postupak izrade strateške studije na način da se dio podataka (analitička osnova, vezano uz okolišne značajke i probleme područja) potrebnih za stratešku studiju ugrađuje u metodološki okvir i obavezni sadržaj prostornih planova. - Jačaju se kapaciteti svih dionika u postupku strateške procjene, posebno na regionalnoj i lokalnoj razini. - Mogući doprinos efikasnosti sustava (vremenskoj i troškovnoj) kroz razmatranje kriterija za ocjenu o potrebi strateške procjene, posebno za prostorne planove lokalne razine, uzimajući u obzir sadržaj i hijerarhijski odnos prostornih planova.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Uočljivi su problemi u koordinaciji sustava zaštite okoliša i sustava prostornog uređenja vezano za provedbu postupaka strateške procjene, posebno na regionalnoj i lokalnoj razini. Mjera ima za cilj realizirati dodatnu vrijednost koju postupak SPUO mora dati prostorno planskim dokumentima prije svega kroz jačanje kapaciteta, bolje razumijevanje suštine strateške procjene i prostornog plana kao i bolje međusobno razumijevanje.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO

VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se odnosi na sve teritorijalne razine, pri čemu su prioritet županijska i lokalna razina, posebno obuhvat ZOP-a.
PERIOD PRIMJENE MJERE	Trajanje provedbe mjere je 1,5 godina, početak koordiniran s aktivnostima mjere 2.4.1. posebno izrade krajobraznih osnova obalnih županija i integralnih karata ranjivosti.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Elementi ove mjere su predmet više dosadašnjih aktivnosti, npr. EU IPA 2010 projekta „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš (SPUO) na regionalnoj i lokalnoj razini“. Između ostalog, jačanje kapaciteta za provedbu SPUO na regionalnoj i lokalnoj razini je aktivnost predviđena Strateškim planom MZOE 2017.-2019.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	Veza s 1.1.5., 2.4.1.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavke</i> : prva pretpostavka je osiguranje proračunskih sredstava ili sredstava iz drugih izvora za provedbu aktivnosti. Uz to je važno osiguranje sudjelovanja ključnih institucionalnih dionika nacionalne i regionalne razine.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	- Razrada mjere i izrada plana aktivnosti – ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, u suradnji s ministarstvom nadležnim za prostorno uređenje te odabranim županijama; - Neposredni korisnici su obalne županije i njihove institucije nadležne za prostorno uređenje uz suradnju resora uključenih u izradu prostornih planova.
ZAKONODAVNI OKVIR	- Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (Direktiva o strateškoj procjeni utjecaja za okoliš) - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Uredba o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 3/17) - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/12) - Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 56/17)
TROŠAK PROVEDBE	- Analiza prakse izrade strateške studije za prostorne planove u obalnom području RH (naglasak na paralelnoj analizi regionalne i lokalne razine) i izrada ciljanih smjernica – ekvivalent 50 radnih dana međunarodnog eksperta: 50 dana*2.000,00 HRK/dan =100.000,00 HRK - 3 radionice, 20 sudionika: (1+0,3+0,3)*(8*800,00 HRK + 2.000,00 HRK) + 3*3.000,00 HRK+ 3*20*(0,5*300,00 HRK+100,00 HRK) = 37.440,00 HRK UKUPNI TROŠAK: 137.440,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“

POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izrada i osiguranje dostupnosti tehničkih materijala za jačanje kapaciteta, a kao rezultat provedenih aktivnosti.
--	---

2.4.3. Unaprijediti studije utjecaja na okoliš i studije Glavne ocjene u postupku ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu (OPEM), s naglaskom na njihovo korištenje u upravljanju i zaštiti morskog okoliša i obalnog područja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Poboljšati standarde za izradu studija procjene utjecaja na okoliš, osobito kada se provedba postupka Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu provodi u okviru postupka PUO.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Temeljem međunarodnih (osobito primjerima dobre prakse na razini EU) i nacionalnih iskustava, revidirati postojeće/izraditi dodatne smjernice za izradu studija utjecaja na okoliš za pojedine zahvate, posebice vodne građevine i vjetroelektrane. - Promovirati smjernice/organizirati edukativne radionice među ciljnim skupinama (investitori, nadležne institucije, uključujući inspekcije, izrađivači studija, udruge i sl.). - Osigurati bolju dostupnost informacija vezano uz izradu studija procjene utjecaja na okoliš na Internet stranicama županija (vidi mjeru 1.1.5.).
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	Morsko i obalno područje, dijelom nacionalna razina
OPRAVDANJE ZA MJERU	Dosadašnja iskustva u postupcima procjene utjecaja na okoliš ukazala su na niz problema koji dovode do neučinkovitosti zaštite, između ostalog na izradu studija lošije kvalitete. U izradu i u samim studijama često nisu uključeni recentni podaci, relevantni vanjski stručnjaci, nisu predlagana adekvatna varijantna rješenja i sl.
PERIOD PRIMJENE MJERE	2017. – 2019.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Podignuta kvaliteta studija utjecaja na okoliš - Unaprijeđena suradnja inspeksijskih i ostalih nadležnih službi i provedba pravnih mehanizama u svrhu učinkovitijeg nadzora provedbe studijama propisanih mjera. - Smanjen negativni utjecaj na vrste i staništa
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17)

	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008.-2012. (DZZP, 2014.): smjernice za iduće razdoblje iz poglavlja 4
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavka</i>: Dostupni primjeri dobre prakse. - <i>Rizici</i>: nedostatak financijskih sredstava za provedbu aktivnosti ; slaba uključenost ključnih dionika.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i zaštitu prirode, - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP), - Provedba mjere u suradnji s obalnim županijama
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica (Direktiva o zaštiti ptica) - Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima) - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08) - Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, br. 61/14 i 3/17) - Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu (Narodne novine, broj 146/14) - Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine, broj 140/09)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Troškovi izrade studije revidiranja smjernica - 40 radnih dana*1.500,00 HRK/dan = 60.000,00 HRK - Troškovi promocije/edukacije (planiranje promocije, izrada i distribucija brošura, prezentacije, okrugli stolovi, medijske kampanje) 15.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 75.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, županijski proračun, prihodi javnih ustanova, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izvješća praćenja učinkovitosti

2.5. Mjere za podizanje učinkovitosti kapaciteta za zaštitu i upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem

2.5.1. Jačati stručne kapacitete koordinacijskog mehanizma za participativno planiranje, međusektorsku suradnju i održivo upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Organizirat će se i provesti program izobrazbe članova tijela koordinacijskog mehanizma, uključujući administrativnu jedinicu sa sljedećim ciljevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaprjeđenje kvalitete rada koordinacijskog mehanizma, s naglaskom na primjeni metoda učinkovitije koordinacije zaštitnog, razvojnog i prostornog planiranja; - primjenu principa dobrog upravljanja, s naglaskom na praćenje stanja i ocjenjivanje ostvarenja rezultata i planskih ciljeva uz korištenje mjerljivih pokazatelja; - osmišljavanje procesa i primjena participativnih metoda za međusektorsku suradnju te sudjelovanja i uključivanja zainteresirane javnosti u donošenje odluka - praćenje i uključivanje u tijek provedbe Zajedničke provedbene strategije ODMS zemalja članica EU (CIS MSFD Common Implementation Strategy – Marine Strategy Framework Directive).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada i provedba godišnjih programa obuke: <ul style="list-style-type: none"> - priprema ih administrativna jedinica - odobravaju se od strane NO, mišljenjem i zaključnom PK - pripremaju se u trećem tromjesečju za iduću kalendarsku godinu. - Administrativna jedinica izrađuje izvještaj o provedbi godišnjeg programa obuke u prvom tromjesečju za prethodnu kalendarsku godinu. Isti se dostavlja NO i PK na znanje.
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Povećanje kvalitete, interoperabilnosti i ubrzanje postupka donošenja razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata na regionalnoj i nacionalnoj razini koji se odnose na upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem.</p>
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Ocjenom stanja (napravljenom za potrebe izrade ove Strategije), ali i Strategijom razvoja javne uprave za razdoblje od 2015.do 2020. godine (Narodne novine, broj 70/15), prepoznat je nedostatak pravne i metodološke usklađenosti različitih sektora i razina upravljanja, te tipova dionika, razumijevanja važnosti različitih oblika koordinacije i participacije, kao i znanja i vještina potrebnih da se oni provedu u praksu. Stoga je važno kroz provedbu Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (koja je po svojoj definiciji međusektorska i integrativna) osigurati jačanje kapaciteta za primjenu principa dobrog upravljanja (<i>good governance</i>) i učinkovite horizontalne (sektorske/tematske) i vertikalne (administrativne) koordinacije članova koordinacijskog mehanizma za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem.</p>

VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	- Nacionalno; - 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	- Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine, broj 70/15) Mjera se nadopunjuje tako što se precizira vrsta edukacije za članove koordinacijskog mehanizma.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavke</i> : dovoljna kapacitiranost administrativne jedinice, zainteresiranost članova koordinacijskog mehanizma za sudjelovanje u programima izobrazbe; dovoljna sredstva izdvojena za provedbu izobrazbe - <i>Rizik</i> : ne pridavanje dovoljnog značaja jačanju stručnih kapaciteta, nedostatak finansijskih sredstava
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Administrativna jedinica koordinacijskog mehanizma Ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša, u suradnji s NO i PK
ZAKONODAVNI OKVIR	- Direktiva 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji - ODMS) - Direktiva Komisije (EU) 2017/845 od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu okvirnog popisa elemenata koje treba uzeti u obzir pri pripremi pomorskih strategija - Odluka komisije 2010/477/EU o kriterijima i metodološkim standardima o dobrom stanju morskog okoliša - Odluka Komisije (EU) 2017/848 od 17. svibnja 2017. o utvrđivanju kriterija i metodoloških standarda za dobro stanje okoliša morskih voda, kao i specifikacija i standardiziranih metoda za praćenje i procjenu te o stavljanju izvan snage Odluke 2010/477/EU - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/12) - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17)
TROŠAK PROVEDBE	Oko 150.000,00 HRK godišnje za izobrazbu i 50.000,00 HRK za pripremu materijala

	UKUPNI TROŠAK: 200.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, LIFE Program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Godišnji programi obuke Izvještaji o provedbi godišnjih programa obuke Izvještaji, bilješke, zapisnici s radionica, seminara, stručnih skupova na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU i regionalne Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Barcelonske konvencije)

2.5.2. Jačati stručne kapacitete za upravljanje pomorskim dobrom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Mjera obuhvaća više aktivnosti usmjerenih ka jačanju administrativne sposobnosti za provedbu novog ZPDML-a i integralno upravljanje. Ona uključuje jačanje kapaciteta potrebnih službi, prije svega kroz obuku, uključujući obuku za korištenjem baze podataka o pomorskom dobru te razvoj mehanizama za integralno upravljanje. Sastavnice ove mjere su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada više - modularnog programa izobrazbe za nadležne državne, županijske i lokalne službenike, te suce koji provode postupak upisa pomorskog dobra i suce koji vode upravne sporove u području upravljanja i korištenja pomorskog dobra; - Provedba izobrazbe u više ciklusa pri čemu je bitno da u svakom ciklusu budu zastupljeni službenici iz svih nadležnih struktura radi osiguranja harmoniziranog postupanja - Izrada informatičkog programa za vođenje jedinstvene baze podataka o pomorskom dobru koja će uključivati utvrđene granice pomorskog dobra, te sve oblike korištenja pomorskog dobra, te njeno „punjenje“ - Obuka za korištenje i ažuriranje baze podataka pomorskog dobra (kao poseban program ili kao modul gornjeg programa), baza je opisana kroz mjeru 2.2.1.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada modularnog programa izobrazbe - Izbor predavača i provođenje logističkih priprema - Provedba izobrazbe (modularno, uz sudjelovanje djelatnika i rukovoditelja različitih službi, ovisno o modulu) - Izrada informatičkog programa
OČEKIVANI REZULTAT	Javno dostupna baza podataka o pomorskom dobru, harmonizirani postupci i jednako postupanje nadležnih tijela, veća dostupnost i protočnost informacija, stručan i osposobljen kadar, opremljene službe.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Administrativna sposobnost ključna je za provedbu novog ZPDML-a. Njenom provedbom se podiže kvaliteta pružanja usluga javnog sektora, te usklađivanje postupanja čime se podiže razina pravne sigurnosti i jednakosti pred zakonom

PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se planira na državnoj razini, a provodi se na županijskim razinama uz participaciju dionika sa svih razina prema modulima.
PERIOD PRIMJENE MJERE	Od donošenja novog ZPDML kontinuirano do 2020. godine.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Ove mjere podupiru ostvarivanje cilja 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem iz Strategije pomorskog razvitka i integralne pomorske politike za razdoblje od 2014. do 2020. godine, a komplementarne su s ciljevima Strategije razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine, broj 70/15).
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1., 3.2.1.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: provedba mjera zahtjeva koordinaciju nadležnih službi kako na državnoj tako i regionalnoj i lokalnoj razini, te odgovarajuću lidersku ulogu ministarstva nadležnog za pomorstvo, gdje može doći do provedbenih problema zbog podkapacitiranosti. - <i>Rizik</i>: nedovoljno sredstava državnog proračuna.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva, uz sudjelovanje rukovodećih djelatnika svih službi koje provode aktivnosti relevantne za predmetnu temu
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o sustavu državne uprave (Narodne novine, br. 150/11, 12/13, 93/16 i 104/16) - Zakon o državnim službenicima (Narodne novine, br. 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15 i 61/17)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada programa – 15 radna dana*1.000,00 HRK/dan =15.000 HRK - Radionice – 7 radnica; 5 godina; 20 sudionika, 3 dana: $(1+(6+7*2)*0,3)(8*800,00 \text{ HRK} + 2.000,00 \text{ HRK}) + 7*3*3.000,00 \text{ HRK} + 7*20*3*(0,5*300,00 \text{ HRK}+100,00 \text{ HRK}) =226.800,00 \text{ HRK}$ – godišnji trošak <p>UKUPNI TROŠAK: 15.000,00 HRK + 5*226.800,00 HRK =1.149.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun i proračuni županija, te jedinica lokalne samouprave, poglavito iz sredstava uprihođenih na pomorskom dobru, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A810040 – Priprema i provedba projekata u pomorstvu, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 450.000,00 kn po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Broj uspješno obučeni djelatnika uz ciljanu mjeru - obuka najmanje 70% djelatnika u prve dvije godine provedbe mjere

2.5.3. Osnažiti kapacitete za nadzor pomorskog dobra kroz jačanje nadležnih inspekcijskih službi

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Temeljem novog ZPDML-a osnažit će se inspekcija pomorskog dobra pri ministarstvu nadležnom za poslove pomorstva odnosno lučkim kapetanijama, zapošljavaju se djelatnici (ili se raspoređuju iz drugih službi), te se osiguravaju sredstva (materijalna i financijska) za rad inspekcije.
OČEKIVANI REZULTAT	Operativna inspekcija pomorskog dobra
OPRAVDANJE ZA MJERU	Nadzor nad pomorskim dobrom u općoj upotrebi, kao i nadzor nad provedbom ugovora o koncesiji pokazao se nedostatnim jer ga sada provode tek hidrograđevinski inspektori lučkih kapetanija koji su u prvom redu obučeni za nadzor sigurnosti plovidbe, a u pogledu nadzora nad ugovorima o koncesijama imaju i ograničene ovlasti. Stoga će se jačanjem kapaciteta specijalizirane inspekcijske službe pojačati nadzor nad zakonitošću korištenja pomorskog dobra.
PODRUČJE OBUHVATA	Obalno područje
PERIOD PRIMJENE MJERE	U roku od 1 godine nakon donošenja ZPDML
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Mjera je povezana sa Strategijom pomorskog razvitka i integralne pomorske politike, Cilj: „4.5. Povećati prihode s osnova koncesija na pomorskom dobru“, Mjera 4.5.3. „Pojačati aktivnosti nadzora i mehanizme naplate koncesijskih naknada na pomorskom dobru.“
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1., 2.2.1., 2.5.2., 3.2.1., 3.2.2.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - Pretpostavka: donošenje novog ZPDML-a. - Rizici: nedonošenje novog ZPDML-a; zabrana zapošljavanja u tijela javne uprave, uz istovremeno nepronalaženje odgovarajućih kadrova u drugim tijelima uprave, agencijama ili zavodima; neosiguravanje sredstava u Državnom proračunu potrebnih za rad službe.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva Hrvatski hidrografski institut (HHI)
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11 i 56/16); - Zakon o hidrografskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 68/98, 110/98, 163/03 i 71/14) Mjera pretpostavlja donošenje novog ZPDML
TROŠAK PROVEDBE	Trošak plaća: 7 županija x 3 inspektora x 12.000,00 HRK btto x 12 mjeseci =3.024.000,00 HRK po godini Materijalni trošak (prosječno za županiju): 7 x 500.000,00 HRK =3.500.000,00 HRK

	UKUPNO GODIŠNJI TROŠAK: 6.524.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570017 – Sigurnost plovidbe, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 1.453.750,00 kn po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Rješenja djelatnika za rad u specijaliziranoj, nadležnoj inspekcijskoj službi, inspektori obučeni za obavljanje poslova koji su im stavljeni u nadležnost. Posljedično broj inspekcijskih nadzora pomorskog dobra povećan za 50% u odnosu na 2015. godinu.

3. Poboljšanje provedbe instrumenata za postizanje dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja

3.1. Mjere za usavršavanje postojećih i uvođenje novih instrumenata provedbe prostorno-planskih dokumenata u obalnom području

3.1.1. Poboljšati kvalitetu buduće izgradnje i izgrađenog okoliša te stvarati distribucijsku pravednost kroz korištenje instrumenata upravljanja građevinskim zemljištem u naseljima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Ova mjera je potrebna radi osiguranja kvalitetnijeg izgrađenog okoliša (pojam "izgrađeni okoliš" je sinonim pojma "izgrađeni prostor") u naseljima te radi pravednije raspodjele građevinskih prava (posebno onih profitabilnih) koja slijede iz prostorno planskih rješenja. Visoka kvaliteta izgrađenog prostora naselja je konačni cilj procesa planiranja i uređenja prostora i jedan od tri kriterija za ocjenjivanje održivosti prostornog razvoja.</p> <p>Urbana komasacija je najvažniji instrument upravljanja građevinskim zemljištem i provodi se radi preoblikovanja naslijeđene parcelacije u području obuhvata preparcelacije u građevne čestice, u skladu s urbanističkim planom te vodeći računa da se građevinska prava pravedno raspodijele.</p>
AKTIVNOSTI	<p>Aktivnosti se odvijaju u 2 faze.</p> <p>Prva faza uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none">- analizu utjecaja funkcioniranja sustava komunalnog gospodarstva na kvalitetu izgrađenog okoliša obalnih naselja (uključujući terenske analize nekoliko odabranih tipičnih slučajeva),- usporednu analizu sustava upravljanja građevinskim zemljištem i posebno njegovog uređenja, u nekoliko europskih zemalja,- analizu (ne)primjene instrumenta urbane komasacije iz Zakona o prostornom uređenju i gradnji (ZPUG) u periodu 2007.-2013.,- izradu prijedloga strateških smjernica upravljanja građevinskim zemljištem u naseljima s prijedlogom mogućih zakonskih rješenja za urbanu preparcelaciju,- organizaciju radionice, uz sudjelovanje bitnih dionika, gdje će se prezentirati i raspraviti prijedlozi Strategije (uključujući članove nadležnih odbora u Hrvatskom saboru). <p>U drugoj fazi će se razraditi primjena regulative urbane komasacije u praksi uključujući i nekoliko pilot projekata u tipičnim realnim situacijama. Također će se razraditi medijska komunikacija i edukacija ključnih aktera za provedbu kao i mjere i pokazatelji praćenja uspješnosti provedbe.</p>

OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Bolje razumijevanje stručne i opće javnosti o važnosti i nužnosti upravljanja građevinskim zemljištem i njegovim uređenjem te posebno urbane komasacije kao ključnog instrumenta. - Uspješna provedba urbane komasacije u praksi će osigurati realizaciju prostora javnog interesa u naseljima kao i distribucijsku pravednost u raspodjeli građevinskih prava među vlasnicima zemljišta. Ujedno će omogućiti da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nemaju troškove otkupa zemljišta za površine u javnom korištenju. - Dugoročno funkcionalna urbana komasacija će osigurati bitno veću kvalitetu izgrađenog prostora, posebno u smislu osiguranja i uređenja površina u javnom korištenju. Indirektno će kvalitetniji izgrađeni okoliš predstavljati unaprjeđenje atrakcijske osnove za razvoj kvalitetnijeg turizma u obalnom području. Osim toga, doprinit će višoj vrijednosti nekretnina u obalnom području što će, osim vlasnicima nekretnina, značiti i veće javne prihode JLS. - Unaprjeđenja u sustavu komunalnog gospodarstva će osigurati manje troškove za JLS te ujedno pravedniju raspodjelu troškova na način da onaj tko više profitira od komunalnih ulaganja više plaća. - Unaprjeđenje participacijskog procesa kao posljedica osigurane distribucijske pravednosti za vlasnike zemljišta čime će se javne rasprave rasteretiti od pritiska vlasnika zemljišta protiv neprofitabilnih namjena (javne površine i sadržaji naselja) i omogućiti fokusiranje na šira pitanja kvalitete planskih rješenja.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Najbolje opravdanje za ovu mjeru su brojna područja substandardnih, disfunkcionalnih dijelova naselja na vrijednim lokacijama unutar obalnog područja kao i trenutno teško provedivi detaljniji planski dokumenti (UPU).
PODRUČJE OBUHVATA	Obalno područje
PERIOD PRIMJENE MJERE	Mjera će započeti s razvojem do 2020. godine te se, po potrebi, može nastaviti u sljedećem vremenskom periodu. Minimalno trajanje mjere 2 godine.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.)
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> pretpostavka uspješne implementacije instrumenta urbane komasacije (osim zakonske regulacije koja je već postojala od 2007. do 2013. godine) je shvaćanje nužnosti upravljanja cijelim procesom kao projektom, od zakonske regulacije, preko uključivanja aktera (edukacija) i zainteresirane javnosti (medijska komunikacija) do nekoliko poticanih pilot projekata i na kraju praćenja i ocjenjivanja te, po potrebi, uvođenje korektivnih mjera.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Razrada mjere i izrada plana aktivnosti na nacionalnoj razini - Pilot projekti se provode na lokalnoj razini, odnosno u obuhvatu provedbenog planskog dokumenta u suradnji nacionalne razine i JLS.

	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalna razina, ministarstvo nadležno za prostorno uređenje, suradnja sa odabranim JLS
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/2012) navodi potrebu korištenja instrumenata zemljišne politike bez ulaženja u druge detalje. - Mjera može uključivati prijedlog za dopunu postojećih propisa ili donošenje novih, kojima će se regulirati instrument urbane komasacije.
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Troškovi analize: 30 radnih dana*1.500,00 HRK/dan =45.000,00 HRK - Izrada prijedloga smjernica upravljanja građevinskim zemljištem u naseljima s prijedlogom mogućih zakonskih rješenja za urbanu preparcelaciju: 50 radnih dana*1.500,00 HRK/dan =75.000,00 HRK - Radionice u svrhu prezentacije i rasprave prijedloga smjernica - 3 radionice do 50 sudionika (10 č/dana za eksperta na radionicama): $(1+0,3+0,3)(8*800,00 \text{ HRK} + 2.000,00 \text{ HRK}) + 3*3.000,00 \text{ HRK} + 3*50*(0,5*300,00 \text{ HRK}+100,00 \text{ HRK}) = 59.869,00 \text{ HRK}$ - Troškovi pilot projekata: 50.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 229.869,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, programi međunarodne tehničke pomoći
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Primjena instrumenta u praksi, odnosno udio provedbenih prostornih planova (prostorni planovi kojima se propisuju uvjeti provedbe zahvata u prostoru) za koje se provodi sustavna preparcelacija u odnosu na ukupni broj donesenih provedbenih prostornih planova.

3.1.2. Razraditi metodologiju za izradu planova urbane sanacije i urbane preobrazbe kojima se rješavaju dominantni infrastrukturni, ekološki, oblikovni i socioekonomski problemi obalnih naselja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Urbana sanacija je nužan korektivni instrument za poboljšanje stanja izgrađenog okoliša u brojnim obalnim naseljima. Međutim, njeno zakonsko definiranje i propisivanje njene obavezne primjene je nedovoljno za njenu uspješnu provedbu u praksi. Uspješno provođenje urbane sanacije zahtijeva upravljanje procesom njenog uvođenja i primjene kao i praćenje i ocjenjivanje te eventualne korektivne mjere. Navedeno podrazumijeva direktnu uključenost predstavnika nadležnog ministarstva u funkciji voditelja projekta i stručnih savjetnika.

AKTIVNOSTI	<p>Aktivnosti uključuju izradu tematskih izvješća i smjernica, na temelju tipičnih situacija kojima će se razraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sadržaj i tipologija pilot projekata urbane sanacije s kriterijima i uvjetima primjene kao i optimalna planska dokumentacija, - načini rješavanja infrastrukturnih deficita, - odnos prema nelegalnim i legaliziranim građevinama, - prioritetni zahvati i područja. <p>Smjernice će proizaći i biti testirane kroz nekoliko pilot projekata u tipičnim realnim situacijama obalnog područja i s realnim primjerima mogućnosti postupanja. Nacrt smjernica će prije finalizacije biti raspravljen na radionicama uz sudjelovanje bitnih dionika. Smjernice će uključiti i razradu pokazatelja za praćenje uspješnosti provedbe urbane sanacije.</p>
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Najvažniji očekivani rezultat je lakša i brža izrada planova urbane sanacije što znači i pretpostavku za realno poboljšanje stanja u prostoru ugroženih obalnih naselja.</p> <p>Unaprjeđenje atrakcijske osnove za razvoj kvalitetnog i održivog turizma.</p>
OPRAVDANJE ZA MJERU	<ul style="list-style-type: none"> - Kvaliteta, autentičnost, identitet izgrađenog okoliša bi trebali biti posebno značajni za obalne prostore, koji imaju potencijale i ambicije za intenzivni razvoj turizma. - Kvaliteta izgrađenog okoliša, uz sposobnost čuvanja baštinskih vrijednosti, govori o ukupnoj kulturi lokalnih zajednica. - Zatečena devastacija prostora uslijed neodgovarajuće i/ili nezakonite gradnje.
PODRUČJE OBUHVATA	Obalno područje
PERIOD PRIMJENE MJERE	<p>Mjera će započeti s razvojem do 2020. godine te se, po potrebi, može nastaviti u sljedećem vremenskom periodu.</p> <p>Minimalno trajanje mjere 2 godine.</p>
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.)
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavka:</i> razumijevanje složenosti urbane sanacije i važnosti horizontalne i vertikalne koordinacije. - <i>Rizik:</i> izostanak uključenosti svih dionika, posebno regionalne razine.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Razrada mjere i izrada plana aktivnosti na nacionalnoj razini - ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja te Hrvatski zavod za prostorni razvoj - HZPR (HZPR u dijelu koji se odnosi na stručni doprinos izradi smjernica kojima će se razraditi sadržaj i metodologija izrade prostornih planova koji će propisivati mjere za urbanu sanaciju), uz podršku regionalne razine - Mjeru je moguće provoditi objedinjeno s provedbom aktivnosti u okviru strateškog usmjerenja 4.1.8. Odmjereno korištenje prostora, Konačnog prijedloga SPRRH 2017.

ZAKONODAVNI OKVIR	Urbana sanacija je predviđena kroz važeći Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17), a njena obaveza se detaljnije propisuje kroz PPUO/G.
TROŠAK PROVEDBE	- Izrada pilot projekata – 150.000,00 HRK UKUPNI TROŠAK: 150.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izrada i osiguranje dostupnosti smjernica za provedbu projekata urbane sanacije.

3.2. Mjere za unaprjeđenje upravljanja pomorskim dobrom

3.2.1. Utvrditi granice pomorskog dobra na cijelom Jadranu i osigurati njihovo evidentiranje u zemljišnim knjigama

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Sukladno novom ZPDML tijelo/tijela nadležno/a za utvrđivanje granica pomorskog dobra sukladno Planu utvrđuje sustavno i kontinuirano granice pomorskog dobra s ciljem da se do kraja 2020. godine utvrde i upišu granice pomorskog dobra na cijelom obalnom području. Upis pomorskog dobra po prijedlogu DORH-a u žurnom postupku upisuju nadležni sudovi.
AKTIVNOSTI	- Pokrenuti kampanju sa svim tijelima državne uprave i pravosuđem u cilju utvrđivanja granice u roku od tri godine - Unos podataka u jedinstvenu bazu podataka
OČEKIVANI REZULTAT	Granice pomorskog dobra bit će određene (bilo po sili zakona ili provedbom postupka utvrđivanja granice) za cijelo područje obale, te upisane u Jedinственu nacionalnu bazu podataka pomorskog dobra, koncesija, dozvola i odobrenja i u zemljišne knjige. Time se stvaraju pretpostavke za gospodarsko korištenje pomorskog dobra putem koncesija, ali i učinkovitiju zaštitu.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Utvrdjivanje granice pomorskog dobra je polazišna osnova za provedbu svih drugih mjera i aktivnosti vezanih za integralno upravljanje pomorskim dobrom i šire, obalnim područjem. Naime, tek se utvrđivanjem granice pomorskog dobra (osim u slučaju pomorskog dobra po samom zakonu, ukoliko ga novi ZPDML tako definira) identificira pomorsko dobro, te razgraničuje vlasnički od nevlasničkog režima.

	Uknjižbom pomorskog dobra nositelj vlasti na pomorskom dobru se identificira kao titular vlasti iz čega proizlaze prava i obveze. Ovo je dijelom sadržano u strategiji pomorske politike, ali bez razrade.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se provodi regionalno na način da obuhvati cjelokupni prostor pomorskog dobra
PERIOD PRIMJENE MJERE	Od donošenja novog ZPDML-a, kontinuirano do 2020. godine
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	- Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1., 2.2.1., 2.5.2., 3.2.2., 3.2.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavka:</i> redefiniranje nadležnosti za utvrđivanje granica pomorskog dobra kroz donošenje novog ZPDML-a. Potrebno je kadrovski i materijalno opremiti nositelja ove aktivnosti za provedbu, te planom utvrditi dinamiku na način da se aktivnost provede do 2020. godine za cijelo područje. - <i>Rizici:</i> ne osiguravanje materijalnih i kadrovskih preduvjeta za provedbu mjere.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ovisno o rješenju novog ZPDML-a, županijski uredi za pomorstvo, Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva te DORH i nadležni sudovi (za upis pomorskog dobra).
ZAKONODAVNI OKVIR	Za učinkovitu provedu ove mjere, pretpostavka je donošenje novog ZPDML-a
TROŠAK PROVEDBE	- Osnivanje županijskih povjerenstava za utvrđivanje granica pomorskog dobra (ili zadržavanje postojećih s novim nadležnostima) - sve pod pretpostavkom da se utvrđivanje granica pomorskog dobra preda u nadležnost županijama Nositelj: Županije - 5 radnih dana po županiji + 15 radnih dana centralno: (35+15 radnih dana)*664,00 HRK/dan =33.200,00 HRK - Provedba zajedničke obuke članova svih povjerenstava, djelatnika Geodetske uprave, DORH-a i nadležnih sudaca; Nositelj: Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva uz sudjelovanje svih primorskih županija – radionice (10 osoba*7 županija, tj. cca 75 osoba) – 3 identične jednodnevne radionice po 25 sudionika: (1+0,3+0,3)*(8*800,00 HRK + 2.000,00 HRK) + 3*3.000,00 HRK+ 3*25*(0,5*300,00 HRK+100,00 HRK) =41.190,00 HRK - Evidentiranje granica pomorskog dobra po samom zakonu, donošenje plana i utvrđivanja granica pomorskog dobra je već predviđeno drugim pravnim dokumentima te stoga ove aktivnosti ne predstavljaju dodatni trošak. UKUPNI TROŠAK: 74.390,00 HRK

IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun i proračuni županija, gradova i općina, osigurani iz namjenskih sredstava uprihođenih na pomorskom dobru, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570348 – Utvrđivanje i provedba granica pomorskog dobra s izvlaštenjem, osigurava i planira sredstva za 2017. (u iznosu 1.900.000,00 kn), 2018. (u iznosu 1.770.000,00 kn) i 2019. godinu (u iznosu 2.020.000,00 kn) što predstavlja jedan od izvora financiranja.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Broj izdanih koncesija i ostvareni prihod usmjeren na realiziranciju projekata koji osiguravaju opću upotrebu pomorskog dobra, te projekata zaštite pomorskog dobra.

3.2.2. Unaprijediti sustav upravljanja i zaštite pomorskog dobra u općoj upotrebi

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Mjerom će se: <ul style="list-style-type: none"> - osnažiti mehanizmi zaštite pomorskog dobra u općoj upotrebi; - osigurati isključivanje posebno vrijednih područja iz mogućnosti koncesioniranja; - osigurati izrada kriterija za valorizaciju projekata kojima je cilj zaštita pomorskog dobra u općoj upotrebi; - jačati kapaciteti za upravljanje pomorskim dobrom u općoj upotrebi.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Temeljem donesenih razvojnih strategija kao i strateških opredjeljenja u prostornom razvoju, identificirati strateške prioritete koji zahtijevaju dodjelu koncesija na pomorskom dobru; - Za identificirane projekte provesti sve pripremne radnje radi raspisivanja javnog poziva za dodjelu koncesija; - Provesti kampanju za podizanje svijesti o potrebi suradnje privatnog i javnog sektora: privatna investicija u javno dobro nije kočnica već pokretač razvoja; - Smanjenje broja lučkih uprava, izmjena upravljačke strukture i redefiniranje proračuna LU; - Organizacija edukativnih radionica (vidi mjeru 2.5.2.)
OČEKIVANI REZULTAT	Uspostavljen optimalan sustav koncesioniranja na pomorskom dobru
OPRAVDANJE ZA MJERU	Postojeći sustav upravljanja pomorskim dobrom ima niz identificiranih manjkavosti obzirom da je na razini jedinica lokalne samouprave, te ne osigurava ujednačenu provedbu upravljanja pomorskim dobrom u općoj upotrebi.
PODRUČJE OBUHVATA	Obalno područje
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano od donošenja Strategije, a jedan dio aktivnosti koje proizlaze iz mjere od donošenja novog ZPDML-a.

VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija razvoja nautičkog turizma za razdoblje 2009. - 2019. - Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1., 2.2.1., 2.5.2., 3.2.1., 3.2.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> izmjena ZPDML-a; realizacija mjere vezane uz utvrđivanje granica pomorskog dobra, jer je ta mjera pretpostavka za realizaciju ove mjere. Nadalje, pretpostavke za realizaciju mjere su i poboljšanje sustava prostornog planiranja i provedba propisa koji uređuje građenje kao i bolja povezanost nadležnih tijela i njihov „uslužni“ karakter. - <i>Rizici:</i> rizici navedeni uz mjeru donošenja ZPDML i utvrđivanja granica pomorskog dobra.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Sva tijela koja imaju nadležnost za koncesioniranje pomorskog dobra
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Provedba mjere vezana uz izmjene Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/03, 100/04, 141/06, 38/09 i 123/11) - Zakon o koncesijama (Narodne novine, broj 69/17)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Identificirati strateške prioritete koji zahtijevaju dodjelu koncesija na pomorskom dobru – istraživanje – 22 radna dana*664,00 HRK/dan = 14.608,00 HRK - Za identificirane projekte provesti sve pripremne radnje radi raspisivanja javnog poziva za dodjelu koncesija – priprema - 22 radna dana*664,00 HRK/dan =14.608,00 HRK - Kampanje za podizanje svijesti o potrebi suradnje privatnog i javnog sektora: privatna investicija u javno dobro nije kočnica već pokretač razvoja – 50.000,00 HRK - Smanjenje broja lučkih uprava, izmjena upravljачke strukture i redefiniranje proračuna LU – studija 100.000,00 HRK; administrativna prilagodba <p>UKUPNI TROŠAK: 229.216,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Državni proračun Županijski i proračuni JLS, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570348 – Utvrđivanje i provedba granica pomorskog dobra s izvlaštenjem, osigurava i planira sredstva za 2017. (u iznosu 1.900.000,00 kn), 2018. (u iznosu 1.770.000,00 kn) i 2019. godinu (u iznosu 2.020.000,00 kn) što predstavlja jedan od izvora financiranja.</p>

POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Broj dodijeljenih koncesija i vrijeme trajanja postupka. Zadovoljstvo koncesionara. Smanjenje učešća u financiranju lučkih uprava od strane osnivača, veći promet u lukama.
---	---

3.3. Mjere za unaprjeđenje sustava upravljanja morskim otpadom

3.3.1. Izraditi nacionalni plan upravljanja morskim otpadom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	S obzirom na nedovoljne spoznaje o izvorima, mjestima akumulacije, daljnjoj sudbini, odnosno o problematici morskog otpada općenito, uključujući mikroplastiku, potrebno je izraditi zajednički plan upravljanja morskim otpadom usklađen prvenstveno na nacionalnoj i subregionalnoj razini, a po mogućnosti i na regionalnoj razini. Plan upravljanja bi trebao uključivati određivanje izvora nastanka otpada, smanjivanje odnosno sprječavanje njegovog unosa u morski ekosustav, načine prikupljanja kao i eventualnu uporabu ili ponovnu uporabu, odnosno zbrinjavanje ostatka koji se više ne može upotrijebiti.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Identificiranje porijekla otpada i sprječavanje njegovog nastanka - Analiza porijekla, količine i vrste otpada - Izrada zajedničkog plana temeljem prikupljenih podataka - Podizanje svijesti o važnosti smanjivanja, odnosno sprječavanja unosa otpada u morski okoliš i postupanje s otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom i gospodarskim načelima
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom navedene mjere doći će se do spoznaja o porijeklu, izvorima i mjestu unosa otpada u morski ekosustav te količini i vrstama otpada u morskom ekosustavu čime bi se mogao uspostaviti bolji nadzor nad gospodarenjem tim otpadom kako na nacionalnoj, tako i na subregionalnoj razini.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U RH se posljednjih godina bilježe slučajevi prekomjernog onečišćenja mora krutim plutajućim otpadom, za koji se pretpostavlja da je velikim dijelom prekograničnog porijekla. Jadran, a posebice njegov južni dio je zbog ciklonalnog strujanja vodenih masa posebno osjetljiv na prekogranični unos krutog otpada, zbog čega je neophodno što prije uspostaviti ovu mjeru. Obzirom da je zagađenje mora krutim otpadom svjetski problem, mjera bi se trebala primjenjivati počevši od lokalne, preko subregionalne i regionalne razine, prema globalnoj. U RH trenutačno ne postoji sustavno prikupljanje i evidentiranje podataka vezanih za morski otpad, niti postoji strateški dokument koji se odnosi isključivo na problematiku takvog otpada.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je prvenstveno vezana uz razvijanje postupaka za bolje upravljanje morskim otpadom na lokalnoj, nacionalnoj i subregionalnoj razini, s obzirom na procese u moru koji omogućuju širenje otpada na velike udaljenosti. Provedbom ove mjere bi se doprinijelo očuvanju jadranskih resursa i zaštiti ljudskog zdravlja. (Ciljevi DSO: 32, 33, 34, 35).
PODRUČJE OBUHVATA	Regionalno, subregionalno, nacionalno i lokalno (morsko i obalno područje)

PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 130/05) - Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. (Narodne novine, broj 3/17) - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, br. 55/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.3., 3.3.2., 3.3.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: suradnja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na subregionalnoj razini; suradnja ekspertnih institucija na subregionalnoj razini; postojanje minimalne baze podataka o morskom otpadu u RH; dostupnost modela strujanja i podataka o dinamici jadranskih voda. - <i>Rizik</i>: nedostatna suradnja u prikupljanju podataka na lokalnoj i subregionalnoj razini
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstva nadležna za: zaštitu okoliša, ribarstvo, pomorstvo i vanjske poslove; tijela županijske i lokalne samouprave – administrativna provedba, Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) - koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja, Znanstvene i stručne institucije (uzorkovanje i analiza uzoraka)
ZAKONODAVNI OKVIR	Iako je u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom već definiran zakonodavni okvir vezan uz problematiku morskog otpada (članaka 4. i članak 53.), da bi se u cijelosti razvio odgovarajući sustav gospodarenja morskim otpadom, neophodno je donijeti i odgovarajuće podzakonske propise te unaprijediti postojeći sustav praćenja. Aktivnosti koje se odnose na sprječavanje nastanka morskog otpada i postupanje s morskim otpadom sada se provode kroz primjenu postojećeg zakonskog okvira i strateških dokumenata vezanih za gospodarenje otpadom - Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13); Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15); Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17)). U okviru Mediteranskog akcijskog plana Programa za okoliš Ujedinjenih naroda (UNEP/MAP) 2012. godine usvojen je Strateški okvir i akcijski plan djelovanja za morski otpad, te je 2013. godine donesen Regionalni plan o upravljanju morskim otpadom na Mediteranu (u okviru članka 15. LBS Protokola). Na razini EU, Okvirnom

	<p>direktivom o pomorskoj strategiji (Direktiva 2008/56/EZ) daje se okvir za poduzimanje potrebnih mjera.</p> <p>Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, br. 107/03 i 144/12),</p> <p>Odluka o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)</p>
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere bit će definiran kroz plan provedbe mjere
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Državni proračun, LIFE Program, županijski proračun i proračuni JLS</p> <p>Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570017 – Sigurnost plovidbe, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 1.453.750,00 kn po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja;</p> <p>Kohezijski fond putem operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“</p>
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi u količinama i vrstama otpada u morskom ekosustavu i na obali s analizom sastava, porijekla i prostornog rasporeda, te gdje je moguće i izvora.

3.3.2. Prikupljati podatke i procijeniti razinu štetnih utjecaja otpada u moru

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	S obzirom na trenutačni nedostatak spoznaja o razini štetnih utjecaja otpada u moru, teško je odrediti razine utjecaja, uslijed čega mnoge države članice EU postavljaju trenutačne ciljeve. Ciljevi trebaju ići u smjeru procjene trenutačnog stanja morskog okoliša, prostornih i vremenskih trendova takvog stanja, određivanje izvora morskog otpada, praćenje učinkovitosti predloženih mjera, sve u vezi sa smjernicama i ciljevima DSO, kao i ciljevima definiranim za deskriptor morskog otpada.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Program praćenja količine i sastava otpada naplavljenog na obalu - Program praćenja količine i sastava otpada na površini i na morskom dnu - Program praćenja količine i sastava mikroplastike na plažama i površini mora - Program praćenja količine i sastava progutanog morskog otpada - Procjena količine i sastava, te utjecaja otpada na morski ekosustav.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ranije navedenih mjera doći će se do spoznaja o porijeklu, izvorima i mjestu unosa otpada u morski ekosustav čime se mogu spriječiti ili ublažiti posljedice koje morski otpad može izazvati u morskoj sredini, odnosno na ljudsko zdravlje, kao i doprinijeti njegovom uklanjanju.

OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Premda je problematika morskog otpada prisutna već dulje vremena, naše su spoznaje o morskom otpadu još uvijek vrlo oskudne. Glavni nedostaci u razumijevanju ovog deskriptora su nepostojanje dovoljne baze podataka o količinama, sastavu i trendovima morskog otpada, slabo razumijevanje oceanografskih i klimatskih procesa koji utječu na njegovu raspodjelu i zadržavanje u morskom okolišu, te nedovoljno poznavanje sudbine morskog otpada nakon dospijeća u more (vrijeme razgrađivanja, tonjenja na dno i slično). Treba napomenuti da su i na regionalnoj razini metodologija uzorkovanja i analize uzoraka morskog otpada slabo razvijene i međusobno neusporedive. Glavnina se prikupljenih podataka na području Sredozemlja odnosi na manja područja, a istraživanja su uglavnom provodile nevladine organizacije i pojedinci bez jasno postavljenih ciljeva i s njima povezanih pokazatelja. Zbog svega navedenog sasvim je jasna potreba uspostave sustavnog istraživanja morskog otpada. U RH trenutačno ne postoji sustavno prikupljanje i evidentiranje podataka vezanih za morski otpad, a većina dosadašnjih aktivnosti uglavnom su ograničene na povremene analize plutajućeg otpada i onog naplavljenog na obali/plažama.</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D5, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz razvijanje pokazatelja za praćenje količine i trendova otpada na dnu mora, na površini vode i na obali, kao i praćenje količine otpada u sadržaju želudaca morskih organizama. (Ciljevi DSO: 32, 33, 34, 35).
PODRUČJE OBUHVATA	Regionalno, subregionalno, nacionalno i lokalno (morsko i obalno područje)
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 130/05) - Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017-2022. (Narodne novine, broj 3/17) - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.3., 3.3.1., 3.3.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavke:</i> izrada Pravilnika o morskom otpadu sukladno čl. 53. Zakona o održivom gospodarenju otpadom; organiziranje stručnih tečajeva i opremanje odgovarajućih službi koje će provoditi sustav

	<p>praćenja; suradnja županijskih uprava na subregionalnoj razini; suradnja ekspertnih institucija na subregionalnoj razini.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Rizici</i>: nedostatna suradnja na subregionalnoj razini; neorganizirana provedba prikupljanja otpada; nedovoljna obučenosť i opremljenost službi zaduženih za uzorkovanje i analize; nedostatak financijskih sredstava za provedbu nacionalnih programa praćenja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: zaštitu okoliša, pomorstvo, ribarstvo – administrativna provedba - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) - koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja - Znanstvene i stručne institucije koje provode program praćenja
ZAKONODAVNI OKVIR	<p>U RH trenutačno ne postoji sustavno prikupljanje i evidentiranje podataka vezanih za morski otpad, niti postoji strateški dokument/pravni akt koji se odnosi isključivo na problematiku takvog otpada. Aktivnosti koje se odnose na sprječavanje nastanka i postupanje s morskim otpadom provode se kroz primjenu postojećeg zakonskog okvira i strateških dokumenata vezanih za gospodarenje otpadom ((Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13), Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) i Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17)).</p> <p>Odluka o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)</p> <p>U okviru Mediteranskog akcijskog plana Programa za okoliš Ujedinjenih naroda (UNEP/MAP) 2012. godine usvojen je Strateški okvir i akcijski plan djelovanja za morski otpad, te je 2013. godine donesen Regionalni plan o upravljanju morskim otpadom na Mediteranu (u okviru članka 15. LBS Protokola). Na razini EU, Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji (Direktiva 2008/56/EZ) daje se okvir za poduzimanje potrebnih mjera.</p>
TROŠAK PROVEDBE	<p>Cca 600.000,00 HRK (<i>Trošak provedbe uključen u Nacionalni program praćenja prema ODMS</i>)</p> <p>UKUPNI TROŠAK: 4 godina*600.000,00 HRK/godina =2.400.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Državni proračun, županijski proračun i proračuni JLS, LIFE Program Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570017 – Sigurnost plovidbe, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 1.453.750,00 HRK po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja.</p> <p>Kohezijski fond putem operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“</p>
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<p>Trendovi u količinama i vrstama otpada u morskom ekosustavu i na obali s analizom sastava. Definiranje indikatora za praćenje količine mikroplastike u sadržaju želudaca morskih organizama.</p>

3.3.3. Prikupljati otpad u moru putem ronilačkih akcija i putem kočarenja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prikupljanje otpada koji se nađe u kočarskim lovinama (tzv. „Fishing for Litter“) je jedinstvena inicijativa koja ima za cilj smanjivanje količine morskog otpada na dnu mora uključivanjem jednog od ključnih dionika, a to je ribarski sektor. Ova inicijativa ne uključuje samo izravno uklanjanje otpada iz mora, nego služi i podizanju svijesti o značaju problema među svim uključenim dionicima. Tijekom svojih redovitih ribarskih aktivnosti na moru ribari trebaju prikupiti morski otpad koji se nađe u njihovim mrežama, pohraniti ga u za to pripremljene vreće i odložiti u prihvatne centre za morski otpad u ribarskim lukama i iskrcajnim mjestima za ribarske brodove na obali.</p> <p>Pored navedenog načina prikupljanja otpada, organizirat će se posebne ronilačke akcije koje bi imale za cilj organizirano prikupljanje otpada s morskog dna.</p> <p>Akcije uklanjanja svih navedenih vrsta otpada trebale bi se odvijati prema ODMS protokolu.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Program mjera podizanja razine svijesti - Razvoj prihvatnih centara za morski otpad u ribarskim lukama i iskrcajnim mjestima na obali - Prikupljanje podataka o područjima na kojima se nalaze odbačeni ili izgubljeni ribarski alati - Razvijanje koncepta „oznake ribolovnih alata o vlasništvu“ - Razvijanje sustava za zbrinjavanje ribolovnih alata izgubljenih na moru - Organiziranje ronilačkih akcija za prikupljanje otpada s morskog dna
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Primjenom navedene mjere akcijama organiziranim na lokalnoj razini, kao i putem ribarskih aktivnosti, postupno će se čistiti podmorje.</p>
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Ovom bi se mjerom djelovalo na smanjivanje namjernog ili slučajnog unosa otpada u morski ekosustav, čime bi se značajno smanjio rizik negativnog utjecaja na morska staništa i morske organizme.</p> <p>Poseban problem predstavljaju odbačeni ili izgubljeni ribolovni alati u moru, kao jedan od glavnih vrsta otpada koji utječe na bioraznolikost u moru, kako zbog otpornosti materijala od kojih su izrađeni, tako i zbog količina koje se svake godine izgube. Izgubljeni na morskome dnu ili slobodni u stupcu mora, oni i nadalje predstavljaju klopku, u koju se nastavljaju zaplitati razni morski organizmi ili fizički oštećuju staništa.</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjivanje količine morskog otpada na morskome dnu i u vodenom stupcu. (Ciljevi DSO: 32, 33, 34, 35).
PODRUČJE OBUHVATA	Subregionalno, nacionalno i lokalno (morsko i obalno područje)

PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. - 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 130/05) - Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (Narodne novine, broj 3/17) - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, br. 55/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.3., 3.3.1., 3.3.2.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: podizanje svijesti o važnosti zaštite morskog okoliša kod obalnog stanovništva i ribara; uspješno organiziranje ronilačkih akcija čišćenja podmorja na lokalnoj razini; postojanje prihvatnih centara za morski otpad u ribarskim lukama i iskrcajnim mjestima na obali. - <i>Rizici</i>: nedovoljna razina svijesti o okolišu; nedostatak financijskih sredstava za organiziranje prihvatnih centara u ribarskim lukama i iskrcajnim mjestima na obali.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Tijela lokalne samouprave
ZAKONODAVNI OKVIR	<p>Budući da u RH još uvijek nisu doneseni podzakonski propisi (Pravilnik o morskom otpadu sukladno članku 53. Zakona o održivom gospodarenju otpadom), aktivnosti koje se odnose na sprječavanje nastanka morskog otpada, kao i uklanjanje i zbrinjavanje morskog otpada se provode kroz primjenu postojećeg zakonskog okvira i strateških dokumenata vezanih za gospodarenje otpadom ((Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13), Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15), Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17)).</p> <p>U okviru Mediteranskog akcijskog plana Programa za okoliš Ujedinjenih naroda (UNEP/MAP) 2012. godine usvojen je Strateški okvir i akcijski plan djelovanja za morski otpad te je 2013. godine donesen Regionalni plan o upravljanju morskim otpadom na Mediteranu (u okviru članka 15. LBS Protokola). Na razini EU, Okvirnom</p>

	direktivom o pomorskoj strategiji (Direktiva 2008/56/EZ) daje se okvir za poduzimanje potrebnih mjera.
TROŠAK PROVEDBE	Cca 10.000,00 HRK /po 1 akciji prikupljanja izgubljenih ribolovnih alata Cca 30.000,00 HRK /iskrcajnom mjestu/ribarskoj luci/ribarskom brodu
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, županijski proračun i proračuni JLS, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE Program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Količina i vrste otpada prikupljenog u moru i na obali, zbrinutog u skladu sa zahtjevima ODMS-a .

3.4. Mjere za smanjivanje utjecaja ribarstva na morski okoliš

3.4.1. Pratiti obnovu živih resursa Jadrana u kritičnim područjima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Imajući u vidu činjenicu kako se određen dio ribolova u Jadranskom moru temelji na izlovu mladih primjeraka (većinu ulova čine primjerci stari 1, 2 i 3 godine), od izuzetne je važnosti pratiti intenzitet novačenja, koji ima presudnu važnost za ribolovu dostupnu količinu morskih organizama. Program praćenja bi se provodio u tzv. kritičnim područjima (najvažnija repopulacijska područja) u Jadranskom moru, kako bi se zaštitom rastilišta i mrijestilišta osigurala dovoljna razina novačenja za uspostavu dugoročno održivog ribolova. Ovaj program praćenja bi uz već postojeće programe praćenja (praćenje stanja populacija gospodarski važnih vrsta se provodi u okviru Zajedničke ribarske politike – CFP kroz Okvir za prikupljanje podataka EU; MEDITS – praćenje stanja kočarskih naselja), trebao predstavljati temelj za provedbu Okvirne direktive o pomorskoj strategiji (ODMS) u cilju zaštite bioraznolikosti, a sva tri programa bi se međusobno nadopunjavala u programskom, izvedbenom i financijskom aspektu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Provedba programa praćenja pridnenih gospodarski važnih vrsta na kritičnim područjima; - Provedba programa praćenja u područjima glavnih mrijestilišta srdele i incuna u Jadranskom moru; - Provedba programa praćenja u područjima livada morskih cvjetnica kao kritičnih područja za obnavljanje priobalnih populacija riba; - Provedba programa praćenja u područjima izlova školjkaša ramponom;

	<ul style="list-style-type: none"> - Definiranje mjera zaštite živih resursa te zaštite mrijestilišta i rastilišta temeljenih na rezultatima programa praćenja (<i>prema potrebi</i>); - Provedba međunarodnog sporazuma o mjerama zaštite mrijestilišta i rastilišta u području ZERP-a i epikontinentalnog pojasa RH.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se prvenstveno očekuje poboljšanje trenutnog stanja živih resursa Jadrana i uspostava dugoročne stabilnosti sastava i biomase komercijalno važnih vrsta organizama u Jadranu.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Gospodarski razvoj i demografska stabilnost u obalom području RH velikim dijelom ovisi o očuvanju jadranskog ekosustava, koji je na više načina ugrožen, pri čemu jednu od najozbiljnijih prijetnji predstavlja nekontrolirani izlov i uništavanje staništa nekontroliranim ribolovom, posebice mrijestilišta i rastilišta mnogih morskih organizama. Temeljem rezultata praćenja stanja, moći će se donositi i usklađivati većina mjera vezanih uz gospodarske aspekte ribarstva, kao i mjera vezanih uz zaštitu morskog okoliša.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz održanje biološke raznolikosti i uspostavu dugoročno održivog ribolova na način da iskorištavanje živih morskih resursa nema utjecaja na dugoročnu stabilnost raspodjele, biomase i abundancije gospodarski važnih vrsta organizama. (Ciljevi DSO: 10, 12, 13, 14, 15).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi u vodama pod suverenitetom i jurisdikcijom RH (unutarnje morske vode, teritorijalno more i ZERP), ali budući da se radi o djeljivim resursima, mjeru je potrebno provoditi i subregionalno, na razini zemalja koje dijele obnovljive resurse Jadranskog mora.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Operativni program za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2016. – 2020. (2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 2.1.2.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: kadrovsko i tehničko jačanje ekspertnih institucija koje će obavljati praćenje, analizu uzoraka i obradu podataka; izrada web sučelja za razmjenu podataka o stanju živih resursa na nacionalnoj i subregionalnoj razini. - <i>Rizici</i>: administrativne poteškoće kod uspostave međunarodnih sporazuma, slaba učinkovitost u provedbi nadzora s ciljem

	zadovoljenja formalnih uvjeta; nedovoljna obučenost i opremljenost službi zaduženih za praćenje provedbe mjera; nedostatak financijskih sredstava za provedbu nacionalnih i subregionalnih programa praćenja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: zaštitu okoliša, prirode, ribarstvo, znanost, gospodarstvo i vanjske poslove – administrativna provedba - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) - koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja - Stručne i znanstvene institucije – provedba programa praćenja - Inspeksijske službe – provedba nadzora - Stručne i znanstvene institucije za provedbu obuke
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17) i podzakonski propisi doneseni na osnovu njega - Odluka o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 750.000,00 HRK (<i>Troškovi provedbe mjere uključeni u Nacionalni program praćenja prema ODMS</i>) UKUPNI TROŠAK: 4 god*750.000,00 HRK/god =3.000.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su: Stanje živih resursa u Jadranu, odnosno da su populacije svih komercijalno značajnih vrsta riba i školjkaša unutar sigurnih bioloških granica, kao i da je reproduktivni kapacitet stoka zadržan na ili iznad razine koja omogućuje dugotrajno iskorištavanje stoka.

3.5. Mjere za ublažavanje utjecaja marikulture na morski okoliš

3.5.1. Uspostaviti redovitu provedbu programa praćenja na područjima uzgajališta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Provoditi redoviti program praćenja utjecaja na okoliš uzgajališta tuna i uzgajališta bijele ribe, koji je u sklopu obvezatnog programa praćenja zadanog u SUO propisanog rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš po provedenom postupku procjene utjecaja na okoliš svakog pojedinog zahvata (članci 87., 89. i 89a. Zakona o zaštiti okoliša), ali se na mnogim uzgajalištima uopće ne provodi ili se provodi neredovito. Prijedlog je da svake 3–4 godine provedbu obvezatnog programa praćenja uzgajališta tuna i bijele ribe propisanog rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš u okviru provedene SUO, obavlja institucija zadužena za provedbu Nacionalnog programa praćenja prema ODMS. - Provoditi redoviti program praćenja utjecaja na okoliš na područjima uzgajališta školjkaša, na kojima je praćenje utjecaja uzgajališta na okoliš propisano Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš. Kako se na svim uzgajalištima školjkaša u RH redovito provodi program praćenja zdravstvene ispravnosti školjcarskih proizvoda prema Planu praćenja kvalitete mora i školjkaša na područjima uzgoja, u cilju zaštite okoliša postojeći program praćenja zdravstvene ispravnosti proizvoda i kvalitete mora bi trebalo nadopuniti samo s nekoliko dodatnih parametara (s nižom učestalošću uzorkovanja), koji bi u kombinaciji s već postojećim parametrima mogli pružiti dobar uvid u stanje okoliša. Prijedlog je da se postojeći Plan praćenja kvalitete mora i školjkaša na područjima uzgoja, nadopuni s povremenom analizom hranjivih soli, klorofila <i>a</i> i suspendirane tvari (2-3 x godišnje – svibanj, srpanj i rujan)
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Provedba programa praćenja stanja okoliša na uzgajalištima školjkaša (uvođenje dodatnih parametara) - Provedba programa praćenja stanja okoliša na uzgajalištima bijele ribe - Provedba programa praćenja stanja okoliša na uzgajalištima tune - Organiziranje centralne baze podataka u koju će se pohranjivati rezultati provedenih programa praćenja na svim uzgajalištima
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Primjenom ove mjere očekuje se postizanje razine održive marikulture, odnosno uspostava održive ravnoteže između marikulture i ostalih djelatnosti u obalnom području, poglavito turističke djelatnosti i očuvanog morskog okoliša posebice bioraznolikosti mora.</p>
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Opstojnost stanovništva u obalnom području i gospodarski razvoj RH velikim dijelom ovise o očuvanju jadranskog ekosustava, što se jedino može postići uravnotežnim razvojem svih gospodarskih aktivnosti koje se odvijaju u obalnom području. Marikultura je važna gospodarska aktivnost u obalnom području i jedna od najvažnijih strateških odrednica gospodarskog razvoja RH, budući da u hrvatskom dijelu Jadrana postoje</p>

	veoma povoljni uvjeti za uzgoj, koji omogućavaju znatno veće uzgojne kapacitete, kako za ribu tako i za školjkaše.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz postizanje dobrog stanja okoliša na način da se održe postojeće razine hranjivih tvari u vodenom stupcu, da koncentracije klorofila <i>a</i> nisu u porastu, da nema prekomjernog cvjetanja mora, da brojnost oportunističkih makroalgi nije u porastu, da je održana raznolikost biocenoza, da nema pojave anoksije i pomora bentoskih organizama. Mjere indirektno doprinose smanjenju negativnog utjecaja na bioraznolikost i zaštite morskih resursa, te uspostavu održive ravnoteže između aktivnosti marikulture i ostalih aktivnosti u obalnom području (turizam, ribolov, rekreacija, promet). (Ciljevi DSO: 7, 8, 9, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 29).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi lokalno na uzgajalištima RH.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014.-2020. (nacrt, 2014.) - Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13) - Strategija razvoja nautičkog turizma RH za razdoblje 2009. – 2019. - Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2016. – 2020. (listopad 2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 3.5.2., 3.5.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: kadrovsko i tehničko jačanje inspekcijskih službi i ekspertnih institucija koje obavljaju analizu uzoraka i podataka; redovita kontrola uzgajališta; prilagodba zakonskih propisa - <i>Rizici</i>: neorganizirana i površna provedba kontrole stanja morskog okoliša s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta; nedovoljna obučenost i opremljenost službi zaduženih za uzorkovanje i analize; nedostatak financijskih sredstava za provedbu programa praćenja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: zaštitu okoliša, prirode, marikulturu, znanost i gospodarstvo – administrativna provedba - Stručne i znanstvene institucije – provedba programa praćenja - Inspekcijske službe - provedba nadzora
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, br. 61/14 i 3/17)

	- Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17)
TROŠAK PROVEDBE	- Uzgajališta bijele ribe i tuna: Cca 100.000,00 HRK/po uzgajalištu/god (uzgajališta bijele ribe i tuna). - Uzgajališta školjkaša: 50.000,00 HRK po uzgojnom području na kojem se uzgaja preko 400t UKUPNI TROŠAK: 4 god*100.000 HRK/ po uzgajalištu/ god = 400.000,00 HRK/po uzgajalištu - UKUPNI TROŠKOVI: 4 god*50.000,00 HRK/ po uzgojnom području/ god = 200.000,00 HRK/po uzgojnom području
IZVORI FINANCIRANJA	- Uzgajališta bijele ribe i tuna: Uzgajivači u okviru troškova provedbe programa praćenja propisanog rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš po provedenom postupku procjene utjecaja (nema dodatnih troškova za uzgajivače, jer je provedba u okviru redovitih troškova programa praćenja) - Uzgajališta školjkaša: dodatni troškovi programa praćenja trebali bi se financirati iz lokalnih i regionalnih fondova
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su izvješća programa praćenja, koja se temelje na trendovima primarne proizvodnje, hranjivih soli, prozirnosti, koncentracije kisika, biocenoza makroalgi i stanja livada cvjetnica, bentoskih organizama i promjena u strukturi zajednica.

3.5.2. Promicati istraživanje uzgoja novih autohtonih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U cilju zaštite od unosa stranih (alohtonih), kao i invazivnih stranih vrsta (bijeg iz kaveza), od izuzetne je važnosti poticati istraživanja i uzgoj novih/dodatnih autohtonih jadranskih vrsta. Provedbu ove mjere bi država trebala poticati putem direktnih financijskih potpora ili putem raznih vrsta olakšica za uzgajivače koji bi sudjelovali u eksperimentalnom uzgoju (olakšice pri nabavci hrane za uzgoj, olakšice za nabavku tehnologije, porezne olakšice i sl.).
AKTIVNOSTI	Da bi se uspješno pristupilo uzgoju novih autohtonih jadranskih vrsta, neophodno je dobro upoznati životni ciklus ciljanih vrsta. Stoga je potrebno: <ul style="list-style-type: none"> - prikupljati podatke i provoditi istraživanja o sezoni i područjima mriještenja ciljanih vrsta - prikupljati podatke o brzini rasta i dostizanju spolne zrelosti ciljanih vrsta - prikupljati podatke o ishrani i ostalim svojstvima ciljanih vrsta - odabrati najpovoljnije vrste za uzgoj.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje smanjenje negativnog utjecaja marikulture na bioraznolikost Jadrana, smanjenje pritiska ribolovnog napora na autohtone vrste riba iz prirode, kao i uspostava održive

	ravnoteže između marikulture i ostalih djelatnosti u obalnom području.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Marikultura je važna gospodarska aktivnost u obalnom području i jedna od najvažnijih strateških odrednica gospodarskog razvoja RH, budući da u hrvatskom dijelu Jadrana postoje veoma povoljni uvjeti za uzgoj, koji pružaju mogućnost kako diversifikacije organizama u uzgoju, tako i većih uzgojnih kapaciteta. Predloženim mjerama bi se omogućio i poticao uzgoj, a ujedno bi se izbjegao ili umanjio rizik od unosa stranih (alohtonih) i invazivnih stranih vrsta.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje rizika od unosa stranih (alohtonih) i invazivnih stranih vrsta. (Ciljevi DSO: 11, 29).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi lokalno na uzgajalištima RH.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014. - 2020. (nacrt, 2014.) - Operativni program za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2016. – 2020. (listopad 2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 3.5.1., 3.5.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija koje provode istraživanja; financijske olakšice za uzgajivače na čijim se uzgajalištima odvijaju istraživanja u eksperimentalnom uzgoju; uspostava suradnje između uzgajivača i znanstveno-istraživačkih institucija - <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja i davanje olakšica.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za poslove: marikulture, znanosti, prostornog uređenja, gospodarstva i poduzetništva – administrativna provedba - Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja - Uzgajivači
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014. - 2020. (nacrt, 2014.) - Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, br. 107/03 i 144/12)
TROŠAK PROVEDBE	Temelj mjere je istraživački monitoring. Cca 250.000,00 HRK/po vrsti.

IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE Program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Uspješno uvođenje novih autohtonih vrsta u marikulturu i broj provedenih istraživanja.

3.5.3. Izraditi Pravilnik o reguliranju prijenosa vrsta u uzgoju, uzgojnih alata i uzgojnih kaveza iz jednog područja u drugo područje uzgoja (primjena mjere se ne odnosi na prienos između hrvatskih uzgajališta)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Pored direktnog unosa stranih organizama u jadranske vode (organizmi za uzgoj, hrana), veoma često se preko njih unesu i razni drugi strani organizmi, poput parazita i patogena, ali također i razni razvojni stadiji mnogih drugih organizama. Još češći način unosa stranih organizama odvija se putem premještanja uzgojnih kaveza ili raznih alata iz jednog područja u drugo područje, budući da se zajedno s njima prenose i razni obraštajni organizmi. U cilju izbjegavanja negativnih posljedica, trebalo bi izraditi Pravilnik o reguliranju prijenosa organizama za uzgoj, uzgojnih alata i uzgojnih kaveza iz jednog područja u drugo uzgojno područje.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje smanjenje rizika od unosa stranih i invazivnih stranih vrsta u cilju smanjenja negativnog utjecaja na bioraznolikost Jadrana, kao i očuvanja jadranskih resursa i zaštite marikulture djelatnosti.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Marikultura je važna gospodarska aktivnost u obalnom području i jedna od najvažnijih strateških odrednica gospodarskog razvoja RH, budući da u hrvatskom dijelu Jadrana postoje veoma povoljni uvjeti za uzgoj. Predloženom mjerom bi se omogućio uzgoj, a ujedno bi se izbjegao ili umanjio rizik od unosa stranih (alohtonih) i invazivnih stranih vrsta u vode Jadrana.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje rizika od unosa stranih (alohtonih) i invazivnih stranih vrsta. (Ciljevi DSO: 11, 25, 29).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi na uzgojnim područjima u RH.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. – 2020.

VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014. - 2020. (nacrt, 2014.) - Operativni program za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2016. – 2020. (listopad 2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 3.5.1., 3.5.2.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: spremnost službi u MP (Uprava za ribarstvo) i uzgajivača da se izradi Pravilnik. - <i>Rizici</i>: otpor uzgajivača.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstva nadležna za: marikulturu i zaštitu okoliša
ZAKONODAVNI OKVIR	- Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014. - 2020. (nacrt, 2014.)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere u okviru poslova ministarstva nadležnog za marikulturu
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelj za praćenje provedbe mjere je Pravilnik.

3.6. Mjere za smanjivanje rizika unosa stranih i invazivnih stranih vrsta putem pomorskog prometa (balastne vode i brodski obraštaj)

3.6.1. Izraditi i provoditi subregionalni - jadranski protokol o primjeni Međunarodne konvencije o upravljanju i nadzoru brodskih balastnih voda i taloga na Jadranskom moru

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U suradnji s jadranskim zemljama na razini subregije izraditi Protokol o primjeni Međunarodne konvencije o upravljanju i nadzoru brodskih balastnih voda i taloga na Jadranskom moru. Protokol bi obuhvaćao mjere upravljanja, koje predviđa Konvencija (izmjena i/ili obrada balastnih voda) prema standardima Konvencije, te dodatne mjere kao što je izvješćivanje o balastnim vodama (BWR). Protokol bi posebno definirao učinkovite i provedive mjere za unutarjadranski pomorski promet.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Izraditi Nacrt protokola; - Definirati zajednički obrazac za izvješćivanje i primijeniti ga u svim jadranskim državama;

	<ul style="list-style-type: none"> - Osigurati institucionalno povezivanje ili kontinuiranu suradnju tijela nadležnih za nadzor brodova s institutima, radi osiguranja učinkovite provedbe nadzora balastnih voda (kada ono uključuje uzorkovanje balastnih voda); - Osigurati odgovarajuće opremanje i obuku inspektora sigurnosti plovidbe; - Provesti procjenu rizika u odnosu na brodove u unutarjadranskom prometu, sukladno Konvenciji.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere će se spriječiti ili ublažiti posljedice koje strane vrste i patogeni mogu izazvati u novoj sredini, odnosno negativne posljedice vezane uz ribolov, marikulturu, turizam (cvatnje), industriju (obraštaj), a posebice one vezane uz ljudsko zdravlje (toksičnost).
OPRAVDANJE ZA MJERU	Opstojnost stanovništva u obalnom području i gospodarski razvoj RH velikim dijelom ovisi o očuvanju jadranskog ekosustava, koji je na više načina ugrožen međunarodnim brodskim prometom, pri čemu jednu od najozbiljnijih prijetnji predstavljaju uneseni strani organizmi i patogeni. Sustavnom kontrolom balastnih voda i zabranom ispuštanja onih balastnih voda koje sadrže neželjene organizme, smanjit će se rizik unosa opasnih vrsta i patogena u jadranske/hrvatske vode, odnosno njihov negativni utjecaj na ljudsko zdravlje i cjeloviti jadranski ekosustav.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će pridonijeti smanjenju rizika unosa stranih i invazivnih stranih vrsta organizama i patogena putem međunarodnog brodskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda (zaštita bioraznolikosti, marikulture, ribolova, ljudskog zdravlja). (Ciljevi DSO: 11, 29).
PODRUČJE OBUHVATA	Budući da se prijenos živih vodenih organizama putem balastnih voda odvija širom svih svjetskih mora i oceana, mjera bi se trebala primjenjivati ne samo subregionalno i regionalno, već i na globalnoj razini.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13) - Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak, 2015.) - Strategija upravljanja balastnim vodama u Republici Hrvatskoj (nacrt, 2017.)

VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.2., 3.6.2., 3.6.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: sporazum između jadranskih zemalja o zajedničkoj i usklađenoj provedbi mjere; kadrovsko i tehničko jačanje ekspertnih institucija koje će obavljati analizu uzoraka; izrada web sučelja za izmjenu podataka o balastnim vodama između jadranskih luka i šire. - <i>Rizici</i>: neorganizirana i površna provedba kontrole s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta; nedovoljna obučenosť i opremljenost službi zaduženih za uzorkovanje i analize; niz nepoznanica i tehničkih prepreka u primjeni Konvencije kao i činjenica da Konvencija još nije stupila na snagu; spori procesi usuglašavanja na subregionalnoj razini.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: pomorstvo, zaštitu okoliša i zaštitu prirode – administrativna provedba - Lučke kapetanije i inspeksijske službe - Stručne i znanstvene institucije
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Pravilnik o upravljanju i nadzoru balastnih voda (Narodne novine, broj 128/12)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 100.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A810040 – Priprema i provedba projekata u pomorstvu, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 450.000,00 kn po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi broja stranih vrsta i brojnosti njihovih jedinki u Jadranu; areal rasprostranjenosti i brzina širenja stranih vrsta; trendovi brojnosti jedinki onih stranih vrsta, koje su već uspostavile svoje populacije u Jadranu; broj akcijskih planova.

3.6.2. Uspostaviti provedbu redovitog pregleda područja luka (*Port Control Survey*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Uspostaviti redovitu provedbu godišnjeg/sezonskog pregleda stanja (vrste i brojnost) u područjima luka, kako bi se mogle pratiti promjene u sastavu i abundanciji određenih vrsta organizama (bentoski organizmi s čvrste podloge, bentoski organizmi s meke podloge, planktonski organizmi, ribe i glavonošci). Po mogućnosti, obavljati razmjenu podataka o stanju u lukama na subregionalnoj i regionalnoj razini.

<p>AKTIVNOSTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pregled stanja fitoplanktonske zajednice u lukama (broj vrsta i brojnost stanica) - Pregled stanja zooplanktonske zajednice u lukama (broj vrsta i brojnost jedinki) - Pregled stanja bentoskih organizama u lukama (tvrdo dno) (broj vrsta i brojnost jedinki) - Pregled stanja bentoskih organizama u lukama (muljevito i pješčano dno) (broj vrsta i brojnost jedinki) - Pregled stanja ribljih vrsta i glavonožaca u lukama (broj vrsta i brojnost jedinki) - Mjerenje saliniteta i temperature u lukama - Izraditi popise vrsta za pojedine jadranske luke - Izraditi web sučelje za razmjenu podataka između luka.
<p>OČEKIVANI REZULTAT</p>	<p>Predloženom mjerom bi se smanjio ili ublažio rizik unosa i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta u jadranske vode, odnosno umanjio bi se negativni utjecaj pomorstva na ostale aktivnosti u obalnom području (marikultura, ribarstvo, turizam) i zaštitila bioraznolikost ekosustava.</p>
<p>OPRAVDANJE ZA MJERU</p>	<p>Pomorstvo je izuzetno važna gospodarska aktivnost u RH, koja već i u današnje vrijeme stvara veliki pritisak na jadranski ekosustav, kao i na ostale aktivnosti, koje se provode u obalnom području (ribarstvo, marikultura, turizam). Jačanjem gospodarstva (izvoz/uvoz), povećanjem uzgojnih kapaciteta u marikulturi i širenjem turističkih aktivnosti, što sve i predviđa strateški razvoj RH, istodobno će rasti i pomorske aktivnosti, odnosno pritisak pomorstva na jadranski ekosustav će se kontinuirano povećavati.</p>
<p>VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA</p>	<p>D1, D2, D3, D4, D5, D6, D9,</p>
<p>VEZA S CILJEVIMA DSO</p>	<p>Smanjenje unosa i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta putem pojačanih mjera kontrole i nadzora temeljenih na razmjeni podataka o stanju u pojedinim lukama (Ciljevi DSO: 11, 29).</p>
<p>PODRUČJE OBUHVATA</p>	<p>Mjeru je neophodno provoditi lokalno u lukama RH, a po mogućnosti i subregionalno.</p>
<p>PERIOD USPOSTAVE MJERE</p>	<p>2017. Provoditi kontinuirano</p>
<p>VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13) - Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak, 2015.) - Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17)

	- Strategija upravljanja balastnim vodama u Republici Hrvatskoj (nacrt, 2017)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.1., 3.6.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavke</i> : kadrovsko i tehničko jačanje ekspertnih institucija, koje obavljaju analizu uzoraka i podataka; redovita kontrola područja luka. - <i>Rizici</i> : nedostatan broj eksperata (bentoničari, planktonolozi, ihtiolozi, bakteriolozi) za provedbu istraživanja; nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja; nedostatak koordinacije na subregionalnoj i regionalnoj razini.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	- Ministarstva nadležna za: zaštitu okoliša, prirode, pomorstvo, znanost – administrativna provedba - Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja u lukama
ZAKONODAVNI OKVIR	- Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Odluka o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 250.000,00 HRK po luci/godišnje (ovisi o veličini luke)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570017 – Sigurnost plovidbe, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 1.453.750,00 kn po godini što predstavlja jedan od izvora financiranja.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su trendovi u broju stranih i invazivnih stranih vrsta organizama u lukama Trendovi u broju domicilnih vrsta u lukama.

3.6.3. Uspostaviti sustav upozorenja, ranog otkrivanja i brzog uklanjanja unesenih invazivnih stranih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Posebnu bi pozornost trebalo posvetiti organiziranju sustava za pravovremeno uočavanje i brzo djelovanje zbog kontrole daljnjeg širenja novo unesenih vrsta i njihovog uklanjanja iz prirode (sesilni organizmi). Stranu invazivnu vrstu u moru je veoma teško ukloniti iz staništa, u koje se proširila, jer je to uglavnom ekonomski neisplativo. Mogućnost uklanjanja postoji jedino u slučaju ako se radi o malom i

	strogo ograničenom području. Stoga je iznimno važno rano otkrivanje njene prisutnosti u ekosustavu, pri čemu su hitne mjere kontrole širenje i uklanjanja najčešće jedine učinkovite mjere. Mjera se temelji na rezultatima redovitog programa praćenja, ali kod ove je mjere izuzetno značajan doprinos tzv. „Javne znanosti“ (građanin-znanstvenik) jer se veliki broj stranih vrsta evidentira baš putem dojava građana.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivnosti vezane uz provedbu redovitog programa praćenja - Aktivnosti vezane uz promicanje tzv. „Javne znanosti“ (izrada letaka/brošura s opisima stranih i invazivnih stranih vrsta; izrada web-sučelja vezanog za problematiku invazivnih vrsta; organiziranje javnih predavanja o problematici invazivnih stranih vrsta i sl) - Evidentiranje nalaza putem dojava građana - Pregled terena i donošenje odluke o uklanjanju - Uklanjanje.
OČEKIVANI REZULTAT	Predloženom mjerom bi se smanjilo ili usporilo širenja stranih i invazivnih stranih vrsta u jadranske vode, odnosno umanjio bi se njihov negativni utjecaj prvenstveno na bioraznolikost, ali također i na ostale aktivnosti u obalnom području (marikultura, ribarstvo, industrija).
OPRAVDANJE ZA MJERU	Danas se smatra da invazivne vrste na nekom području, uz izravno uništavanje staništa, predstavljaju najveću opasnost za njegovu bioraznolikost. Kontrola invazivnih vrsta i smanjivanje njihova utjecaja na zavičajne vrste i cjelokupne ekosustave danas je jedan od najvećih izazova zaštite prirode. Iako je većinu stranih i invazivnih stranih vrsta gotovo nemoguće ukloniti iz staništa u koje su se proširila, posebice kada se radi o morskoj sredini, ipak mogućnost postoji u slučaju kada se radi o malom i strogo ograničenom području na kojem se razvila populacija neke strane alge.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje unosa i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta putem pojačanih mjera kontrole, nadzora i uklanjanja iz prirode (Ciljevi DSO: 11, 29).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi lokalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. Provoditi kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13)

	- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 3.6.1., 3.6.2.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavke</i> : provedba programa praćenja; uspješna realizacija i daljnje promicanje akcije „građanin – znanstvenik“. - <i>Rizici</i> : nedostatak financijskih sredstava za provedbu programa praćenja; neuspješno vođenje i realizacija akcije „građanin-znanstvenik“.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i zaštitu prirode, Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja u lukama
ZAKONODAVNI OKVIR	- Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Odluka o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak uklanjanja nije moguće unaprijed procijeniti, budući da ovisi o vrsti organizma, o vrsti podloge (pijesak, mulj, kamen), o zahvaćenom arealu i sl. (Trošak praćenja uključen u Nacionalni program praćenja prema ODMS)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Potpuno uklanjanje ili usporavanje širenja nekih stranih i invazivnih stranih vrsta organizama, koje su već uspostavile svoju populaciju na određenom području.

3.7. Mjere za smanjivanje unosa energije u morski okoliš (podvodna buka)

3.7.1. Uspostaviti i razviti registar kojim bi se evidentirala, procjenjivala i upravljala prostorna i vremenska raspodjela impulsnih antropogenih izvora buke u frekvencijskom području 10Hz do 10kHz

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Uspostavljanje i razvoj registra kojim bi se evidentirala i procjenjivala prostorna i vremenska raspodjela impulsnih antropogenih izvora buke u frekvencijskom području 10 Hz do 10 kHz, a koji prekoračuju zvučne razine preporučene u dokumentu: „ <i>Monitoring Guidance for Underwater Noise in European Seas, Part II: Monitoring Guidance</i> “

	<i>Specifications, JRC Scientific and Policy Report EUR 26555 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2014, doi: 10.2788/27158“</i>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Izraditi podzakonski akt (pravilnik ili sl.) kojim bi se uredio sadržaj i oblik registra, te regulirala obveza i način provedbe (institucija) - Donijeti zakonsku obvezu prijavljivanja svake djelatnosti koja se obavlja pod vodom (npr. koncesije na istraživanje i/ili eksploataciju nafte i/ili plina, građevinske dozvole za radove koji uključuju i radove pod vodom i sl.). - Uspostava registra za vremensku i prostornu raspodjelu impulsnih antropogenih izvora buke i kontinuirani unos podataka u isti
OČEKIVANI REZULTAT	Skup uređenih podataka o prostornoj i vremenskoj raspodjeli impulsnih antropogenih izvora buke unutar područja mora pod jurisdikcijom RH (lokalno), kao i unutar šireg područja Jadrana (subregionalno).
OPRAVDANJE ZA MJERU	Zbog nedostatka sveobuhvatnih studija i programa praćenja, trenutno nema dovoljno podataka temeljem kojih bi se moglo kvantitativno odrediti trenutni status i trendove impulsne antropogene podvodne buke u Jadranskom moru. Stoga je ova mjera usmjerena na prikupljanje podataka o broju i razdiobi događaja, koje uzrokuju impulsnih antropogenih izvora podvodne buke.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D11
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjerom se omogućuje ispunjenje operativnog cilja vezanog uz praćenje kumulativnog učinka bučnih aktivnosti na ponašanje morskih organizama osjetljivih na buku. (Ciljevi DSO: 36, 37).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjere bi se trebale provoditi lokalno, po mogućnosti i i subregionalno (Jadran), odnosno uz suradnju svih jadranskih zemalja.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13) - Strategija gospodarenja mineralnim sirovinama Republike Hrvatske (SGMSRH, ožujak 2008.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 2.1.2., 3.7.2., 3.7.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavke:</i> postojanje institucionalnog i zakonodavnog okvira za provedbu mjere; jačanje znanja u institucijama, koje će na bilo koji način biti uključene u provedbu mjere.

	- <i>Rizici:</i> neodgovarajuća i površna provedba mjere s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta; nedovoljna razina znanja i angažmana institucija zaduženih za provedbu mjere.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	- Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša i zaštitu prirode, gospodarstvo – administrativna provedba; - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) – koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja; - Stručne institucije – stručna provedba
ZAKONODAVNI OKVIR	- Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Odluka o donošenju akcijskog programa strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere bit će definiran kroz plan provedbe mjere.
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Količina i kvaliteta podataka koji se vode u registru.

3.7.2. Putem mjernih postaja, i/ili ako je to moguće, akustičkim modeliranjem, nadzirati trendove razina kontinuirane podvodne buke unutar tercnih pojasa 63 i 125 Hz (srednja frekvencija)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Putem mjernih postaja, i/ili ako je to moguće, akustičkim modeliranjem, nadzirati trendove razina kontinuirane podvodne buke unutar tercnih pojasa 63 i 125 Hz (srednja frekvencija) na način kako je preporučeno u „ <i>Monitoring Guidance for Underwater Noise in European Seas, Part II: Monitoring Guidance Specifications, JRC Scientific and Policy Report EUR 26555 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2014, doi: 10.2788/27158</i> “. Način i detalji nadzora (program praćenja) trendova razina kontinuirane podvodne buke navedeni su u dokumentu: <i>Odluka o donošenju akcijskog programa strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora</i> (Narodne novine, broj 153/14).
AKTIVNOSTI	- Odrediti područja za mjerenje kontinuirane podvodne buke (osjetljiva područja-nacionalni parkovi, pomorski putovi, ribolovna područja, nautički turizam)

	<ul style="list-style-type: none"> - Odrediti vremensko razdoblje za pojedine vrste mjerenja (ovisno o intenzitetu aktivnosti) - Analizirati trendove rasta/smanjenja kontinuirane podvodne buke
OČEKIVANI REZULTAT	Skup kvalitetnih i vjerodostojnih rezultata mjerenja kontinuirane antropogene podvodne buke u dužem periodu iz kojih bi se mogao odrediti trenutni status i trendovi kontinuirane antropogene podvodne buke u određenim dijelovima Jadranskog mora.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Zbog nedostatka sveobuhvatnih studija i programa praćenja, trenutno nema dovoljno podataka temeljem kojih bi se moglo kvantitativno odrediti trenutni status i trendove kontinuirane antropogene podvodne buke u Jadranskom moru. Stoga je ova mjera usmjerena na prikupljanje podataka i praćenje trendova kontinuirane antropogene podvodne buke u Jadranskom moru.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D11
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjerom se omogućuje ispunjenje cilja vezanog uz praćenje trendova razina kontinuirane buke za koje je vjerojatno da se povećavaju radi povećanja opsega pomorskog prometa. (Ciljevi DSO: 36, 37).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala provoditi lokalno, a po mogućnosti i subregionalno (Jadran), odnosno uz suradnju svih jadranskih zemalja.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. - 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13) - Strategija gospodarenja mineralnim sirovinama Republike Hrvatske (SGMSRH, ožujak 2008.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 3.4.1., 3.7.1., 3.7.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> postojanje institucionalnog i financijskog okvira za provedbu mjere; jačanje znanja i materijalne baze (opreme) u institucijama, koje će biti uključene u provedbu mjere. - <i>Rizici:</i> neodgovarajuća i površna provedba mjere s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta; nekontinuirani institucionalni i financijski okvir; gubitak i/ili oštećenje mjerne opreme.

ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva zadužena za: zaštitu okoliša, zaštitu prirode, ribarstvo, pomorstvo, turizam – administrativna provedba; - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) – koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja - Stručne institucije – stručna provedba
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17) - Odluka o donošenju akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	420.000,00 HRK / godina (<i>Trošak provedbe uključen u Nacionalni program praćenja</i>) UKUPNI TROŠAK: 4 god*420.000,00 HRK/god =1.680.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na poziciji A570017 – Sigurnost plovidbe, osigurava i planira sredstva za 2017., 2018. i 2019. godinu u iznosu od 1.453.750,00 kn po godini, što predstavlja jedan od izvora financiranja.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Obradom validirani, vremenski i prostorno kontinuirani rezultati mjerenja kontinuirane antropogene podvodne buke u dužem periodu.

3.7.3. Uspostaviti regionalnu suradnju na koordiniranom pristupu Deskriptoru 11 u Jadranskom moru, te jačati znanje i osigurati dijeljenje iskustava o mogućem utjecaju buke na morske organizme u Jadranskom moru

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Suradnja sa zemljama članicama s kojima dijelimo Jadransko more na provedbi Mjere 3.7.1. i Mjere 3.7.2. Na sve moguće načine poticanje i omogućavanje jačanja znanja o mogućem utjecaju buke na morske organizme u Jadranskom moru, dijeljenje iskustava drugih zemalja iz područja primjene Deskriptora 11, posebno aktivnosti, koje su sadržane u Mjerama 3.7.1 i 3.7.2.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Poticati i omogućiti sudjelovanje RH u međunarodnim stručnim i ekspertnim skupinama i međunarodnim projektima. - Uspostaviti na subregionalnoj razini razmjenu podataka iz registara impulsne buke, kao i podataka mjerenja kontinuirane podvodne buke - Uspostaviti suradnju na međunarodnoj razini vezano uz istraživanja učinaka podvodne buke na morske organizme

	- Na temelju rezultata istraživanja i monitoringa, izraditi prijedloge međudržavnih sporazuma vezane uz kontrolu podvodne buke na razini jadranske subregije
OČEKIVANI REZULTAT	Usklađeni registri impulsnih antropogenih izvora buke, razmjena podataka iz registara, razmjena podataka mjerenja kontinuirane podvodne buke; moguća komplementarnost mjerenja kontinuirane podvodne buke u budućim programima praćenja. Održavanje razine znanja i iskustva u primjeni Deskriptora 11 na razini koja omogućava provedbu predviđenog programa praćenja i mjera te održavanje dobrog stanja okoliša, a samim tim i preuzetih obveza.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Podvodna buka se, pogotovo ona na niskim frekvencijama, dobro širi kroz more, tako da njen utjecaj ne staje na administrativnim granicama. Izvori podvodne buke (impulsna i kontinuirana) postoje ili mogu postojati u svim dijelovima Jadranskog mora. Stoga je podvodna buka globalni pritisak i tako je treba tretirati. Bez suradnje na području cijelog Jadranskog mora, neće biti moguće procijeniti pritisak koji uzrokuje podvodna buka niti provesti mjere za postizanje ciljeva dobrog stanja okoliša. Također, regionalna suradnja je obveza zemalja članica po svim razinama dokumenata od ODMS na dalje. U svim zemljama članicama i u svim dokumentima stručnih i ekspertnih skupina postoji slaganje oko toga da postoji značajan manjak znanja i podataka koji bi omogućili pouzdano razumijevanje učinka podvodne buke na individualnoj ili populacijskoj razini, rizike i značaj unosa podvodne buke na okoliš, te određivanje prikladnih mjera za ublažavanje i/ili izbjegavanje utvrđenog štetnog učinka. Zbog toga će u narednom razdoblju biti dosta znanstvenih, stručnih i administrativnih aktivnosti da bi se premostile te praznine i vrlo je važno da RH sudjeluje u tim aktivnostima i ima koristi od znanja i iskustava, koje su stekle zemlje članice s većim stručnim i znanstvenim potencijalima.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D11
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjerom se omogućuje ispunjenje cilja vezanog uz regionalnu suradnju i potrebe za premošćivanjem praznina u znanju (Ciljevi DSO: 36, 37).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala provoditi subregionalno (Jadran), uz suradnju svih jadranskih zemalja. Jačanje znanja i dijeljenje iskustava trebalo bi se provoditi sa svim ZČ EU pa i šire.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13) - Strategija gospodarenja mineralnim sirovinama Republike Hrvatske (SGMSRH, ožujak 2008.)

VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 2.1.2., 3.7.1., 3.7.2.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: dogovor i suradnja jadranskih zemalja na višim političkim razinama; međunarodni sporazumi; nastavak i administrativna i financijska potpora članstvu u EU Tehničkoj grupi za podvodnu buku i druge oblike energije (Technical Group on Underwater Noise and other forms of energy (TG Noise), te ostalim povremenim stručnim i ekspertnim skupinama (npr. CBD, ACCOBAMS), kao mjestima na kojima se diskutiraju i pripremaju prijedlozi budućih političkih odluka i daju pomoć i smjernice u implementaciji sadašnji i budućih mjera. - <i>Rizici</i>: nedovoljni resursi (ljudski i materijalni) za kvalitetno praćenje suradnje.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva zadužena za: vanjske poslove, zaštitu okoliša, zaštitu prirode, ribarstvo, turizam, znanost - administrativna provedba; - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) - koordinacija i operativna provedba sustava praćenja i promatranja - Stručne institucije - stručna provedba
ZAKONODAVNI OKVIR	- Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere bit će definiran kroz plan provedbe mjere.
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Uspostava regionalne suradnje, stupanj usklađenosti registra impulsnih antropogenih izvora buke, mogućnost i relevantnost razmjene podataka iz registra, usklađenost rezultata mjerenja kontinuirane podvodne buke. Primjena novih spoznaja i mogućnosti u programu praćenja u cilju bržeg dostizanja DSO.

3.8. Mjere zaštite i očuvanja bioraznolikosti

3.8.1. Analizirati rizike slučajnog ulova kornjača, morskih sisavaca, morskih pasa, raža i morskih ptica u različitim ribolovnim alatima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Praćenjem broja i načina slučajno ulovljenih jedinki kornjača, morskih sisavaca, morskih pasa, raža i morskih ptica utvrditi koji ribarski alati predstavljaju najveću opasnost za pojedine organizme, te izraditi analizu rizika za pojedine grupe organizama.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none">- pratiti i procijeniti opseg slučajnog ulova korištenjem promatrača na ribarskim plovilima te ciljanim prikupljanjem podataka- dopuniti podatke evidentiranjem slučajnog ulova morskih kornjača, morskih sisavaca, morskih pasa, raža i morskih ptica dojavama raznih korisnika mora (ribari, pomorci) te uključivanjem javnosti (princip građanin znanstvenik)- pri evidentiranju potrebno bilježiti vrstu, mjesto i vrijeme ulova, vrstu i karakteristike ribarskog alata, da li je jedinka živa, ranjena ili uginula. Uginule jedinke potrebno je dostaviti/prijaviti ovlaštenim službama- temeljem rezultata praćenja napraviti analizu rizika stradavanja navedenih vrsta te utjecaj na populacije- jačanje svijesti svih sudionika u ribolovnim aktivnostima, kao i svih ostalih građana o važnosti morskih sisavaca, kornjača, morskih pasa, raža i morskih ptica u hranidbenom lancu u moru, odnosno u očuvanju morskog ekosustava- upoznavanje šire javnosti, posebice sudionika u raznim aktivnostima na moru s adresama na koje će se slati dojave o nalazima
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere će se utvrditi najčešći načini slučajnog ulova morskih kornjača, morskih sisavaca, morskih pasa, raža i morskih ptica, odnosno koji su ribolovni alati najčešći uzrok stradavanja ovih vrsta. Analiza rizika pružit će podatke za utvrđivanje mjera upravljanja i ublažavanja posljedica te poboljšanje selektivnosti pojedinih ribarskih alata.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U mrežama i na udicama, uz ciljani ulov često završava i veći broj slučajno ulovljenih vrsta poput dupina, pučinskih vrsta ptica i morskih kornjača, zbog čega se danas baš slučajni ulov smatra jednim od glavnih uzroka stradavanja ovih organizama (slučajni ulov glavate želve samo u sjevernom Jadranu od strane koče 2011. godine bio je procijenjen na otprilike 3500 jedinki; u periodu između 2008. godine i 2012. godine pronađeno je 15 dupina za koje se pretpostavlja da su nastradali u ribolovnim aktivnostima). Stvarni opseg slučajnog ulova, te utjecaja na mortalitet u populacijama nije utvrđen, zbog čega je trenutno nemoguće procijeniti stvarni utjecaj na populacije ovih zaštićenih vrsta. Procijenjene brojke za slučajni ulov morskih kornjača izuzetno su velike. Što se tiče dupina, za sada se prikupljeni podaci uglavnom odnose na obalne populacije dobrih dupina, a rezultati ukazuju na

	povećanje negativnog utjecaja ribarskih alata. Utjecaji na populacije u teritorijalnom moru i ZERP-u nisu poznati. Zbog svega navedenog, utjecaj na dugoročni opstanak, posebice manjih populacija, može biti značajan.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mortalitet morskih sisavaca, morskih kornjača, morskih pasa, raža i morskih ptica prouzročen ribarskim alatima je na razini koja ne ugrožava obnovu njihovih populacija (Ciljevi DSO: 1, 2, 3, 4).
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno, subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	Provoditi kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4., 2.3.5., 3.8.2., 3.8.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: dobra suradnja između znanstvenika koji prikupljaju podatke i ribara koji bi trebali prijaviti slučajni ulov; postojanje svijesti sudionika u ribolovnim aktivnostima, kao i svih ostalih građana o važnosti morskih sisavaca, kornjača, morskih pasa, raža i morskih ptica u hranidbenom lancu u moru, odnosno u očuvanju morskog ekosustava. - <i>Rizici</i>: neobaviještenost ribara, pomoraca i ostalih građana o potrebi, kao i mogućnosti dojave nalaza; neprovođenje mjera kontrole slučajnog ulova od strane ribarske inspekcije.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: ribarstvo i prirodu – administrativna provedba - Sudionici u ribarskim aktivnostima (prijava slučajnog ulova) - Ribarske inspeksijske službe (kontrola slučajnog ulova) - Pomorci, nautičari i ostali građani (dojava o nalazu uginulih ili ranjenih životinja) - Znanstvene institucije (analiza prikupljenih podataka).
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - U RH još uvijek ne postoji jasni zakonodavni okvir za uspostavu mjera vezanih uz problematiku slučajnog ulova morskih sisavaca, morskih pasa, raža, kornjača i ptica. Dijelom se problem može rješavati kroz Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) ili kroz Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17). - Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore - Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (Direktiva o zaštiti ptica) - Uredba Vijeća (EZ) br. 1185/2003 od 26. lipnja 2003. o uklanjanju peraja morskih pasa na plovilima

	- Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1343/2011 Europskog parlamenta i Vijeća
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere bi se mogao smatrati zanemarivim (ovisi o dojavama građana, praćenje stanja u okviru Programa praćenja)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE Program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi broja slučajno ulovljenih jedinki kornjača, morskih sisavaca, morskih pasa, raža i morskih ptica u Jadranu.

3.8.2. Izraditi plan za smanjenje slučajnog ulova zaštićenih vrsta kraljevnjaka (morski sisavci, morske ptice, morske kornjače, morski psi, raže) ribolovnim alatima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Temeljem analize rizika izraditi plan za smanjenje slučajnog ulova zaštićenih velikih morskih kraljevnjaka (morski sisavci, morske ptice, morske kornjače, morski psi i raže). Plan za smanjenje slučajnog ulova bi se najvećim dijelom trebao temeljiti na selektivnosti ribolovnih alata (stimuliranje korištenja ribarskih alata veće selektivnosti), modifikacijom pojedinih ribarskih alata, modifikacijom uobičajene ribarske prakse, razvojem mjera upravljanje u pojedinim područjima, te mogućim korištenjem (nakon utvrđivanja učinkovitosti!) različitih uređaja koji ove organizme odbijaju da se uopće približavaju ribarskim mrežama.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Analizirati učinkovitost mjera za smanjenje slučajnog ulova pojedinih vrsta zaštićenih morskih kraljevnjaka vezano uz pojedine alate i pojedine vrste; - Temeljem analize učinkovitosti odrediti kojim mjerama će se dati prednost u provedbi; - Na različite načine (dodjela uređaja, financijska podrška, porezne olakšice i sl.) stimulirati provedbu mjera za smanjenje slučajnog ulova; - Stimulirati istraživanja koja imaju za cilj utvrđivanje novih (učinkovitijih, jeftinijih, jednostavnijih) metoda, koje se mogu primijeniti u smanjenju slučajnog ulova zaštićenih velikih morskih kraljevnjaka.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere smanjit će se slučajni ulov te osigurati populacijska sposobnost za opstanak (viabilnost) pojedinih vrsta zaštićenih kraljevnjaka.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U mrežama i na udicama uz ciljani ulov često završava i veći broj slučajno ulovljenih vrsta poput dupina, pučinskih vrsta ptica i morskih kornjača, zbog čega se danas baš slučajni ulov smatra jednim od glavnih uzroka stradavanja ovih organizama (slučajni ulov glavate želve samo u sjevernom Jadranu od strane kočice 2011. godine bio je procijenjen na otprilike 3500 jedinki; u periodu između 2008. godine i 2012. godine pronađeno je 15 dupina, za koje se pretpostavlja da su

	nastradali u ribolovnim aktivnostima). Stvarni opseg slučajnog ulova, kao ni utjecaja na mortalitet u populacijama nije utvrđen, te je trenutno nemoguće procijeniti stvarni utjecaj na populacije ovih zaštićenih vrsta. Procijenjene brojke za slučajni ulov morskih kornjača izuzetno su velike. Što se tiče dupina, za sada se prikupljeni podaci uglavnom odnose na obalne populacije dobrih dupina, a rezultati ukazuju na povećanje utjecaja ribarskih alata. Utjecaji na populacije u teritorijalnom moru i ZERPu nisu poznati. Zbog svega navedenog utjecaj na dugoročni opstanak, posebice manjih populacija, može biti značajan.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mortalitet morskih sisavaca, morskih kornjača, morskih pasa, raža i morskih ptica prouzročen ribarskim alatima je na razini koja ne ugrožava obnovu njihovih populacija (Ciljevi DSO: 1, 2, 3, 4).
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno, subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	Provoditi kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4., 2.3.5., 3.8.1., 3.8.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: financijska mogućnost za stimuliranje provedbe ove mjere; izrada i provedba istraživačkih projekata vezanih uz osmišljavanje, testiranje i provedbu mjera za smanjenje slučajnog ulova. - <i>Rizici</i>: Nedostatak sredstava za stimulacije i provedbu istraživanja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: ribarstvo i prirodu – administrativna provedba - Znanstvene i stručne institucije i organizacije, kao i sudionici u ribarskim aktivnostima (analiza selektivnosti alata, istraživanja)
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere dogovoriti između ministarstva nadležnog za prirodu, ministarstva nadležnog za ribarstvo i istraživača
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi broja slučajno ulovljenih jedinki morskih kornjača, morskih sisavaca, morskih ptica, morskih pasa i velikih raža u Jadranu.

3.8.3. Donijeti ribolovne odredbe kojima bi se utjecalo na smanjenje slučajnog ulova

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U skladu s rezultatima analize rizika slučajnog ulova zaštićenih kralježnjaka (morski sisavci, morske ptice, morske kornjače, morski psi i raže), kao i s rezultatima raznih istraživačkih projekata vezanih uz kvantitativni i kvalitativni sastav slučajnog ulova u jadranskim vodama (ribe koje su se uhvatile u mrežu, a nisu ciljane vrste ili su manje od minimalno propisanih veličina potrebnih za očuvanje ribljeg fonda), propisati nove odredbe, koje bi se temeljile na većoj selektivnosti ribolovnih alata, na primjeni modifikacija ribolovnih alata i/ili uobičajene ribarske prakse, na primjeni metoda i tehnologija za smanjenje slučajnog ulova i slično.
AKTIVNOSTI	Temeljem aktivnosti provedenih u mjerama 3.8.1. i 3.8.2. donijeti zakonske odredbe, kojima bi se stimulirala provedba utvrđenih metoda, alata i tehnologija za smanjenje slučajnog ulova pojedinih vrsta.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere će se smanjiti slučajni ulov zaštićenih kralježnjaka, ali također i slučajni ulov u cjelini.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Uz ciljani ulov, u lovinama je uvijek većim ili manjim dijelom prisutan i dio slučajno ulovljenih vrsta (ribe koje su se uhvatile u mrežu, a nisu ciljane vrste ili su manje od minimalno propisanih veličina potrebnih za očuvanje ribljeg fonda), a veoma često u slučajnom su ulovu prisutni i strogo zaštićene vrste poput dupina, pučinskih vrsta ptica i morskih kornjača.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mortalitet morskih sisavaca, morskih kornjača i morskih ptica prouzročen ribarskim alatima je na razini koja ne ugrožava održavanje njihovih populacija. Bioraznolikost morskih zajednica je očuvana (Ciljevi DSO: 1, 2, 3, 4).
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno, subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	Provoditi kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4., 2.3.5., 3.8.2., 3.8.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavke:</i> financijska mogućnost za stimuliranje provedbe ove mjere; postojanje istraživačkih projekata vezanih uz osmišljavanje

	metoda, alata i tehnologija za smanjenje slučajnog ulova pojedinih vrsta. - <i>Rizici</i> : Nedostatak sredstava za stimulacije i provedbu istraživanja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	- Ministarstva nadležna za ribarstvo i prirodu – administrativna provedba - Znanstvene institucije i sudionici u ribarskim aktivnostima (analiza selektivnosti alata, istraživanja)
ZAKONODAVNI OKVIR	- Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere - u okviru poslova ministarstva nadležnog za prirodu i ministarstva nadležnog za ribarstvo
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi broja slučajno ulovljenih jedinki kornjača, morskih sisavaca, morskih ptica, morskih pasa i velikih raža u Jadranu.

3.9. Mjere osmišljavanja i provođenja metoda i tehnologija prilagodbe na promjene u morskom i obalnom ekosustavu pod utjecajem klimatskih promjena

3.9.1. Provoditi biološko-ribarstvena istraživanja vezana uz iskorištavanje nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Provedba istraživanja vezanih uz proučavanje životnih ciklusa nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih vrsta organizama (razdoblje mriješćenja, vrijeme dostizanje spolne zrelosti, stanište itd.), kako bi se temeljem prikupljenih podataka u skladu s održivim korištenjem živih resursa, iste moglo održivo iskorištavati.
AKTIVNOSTI	- Istraživanje sezone i područja mriješćenja alohtonih vrsta u Jadranu - Istraživanje brzine rasta i dostizanja spolne zrelosti alohtonih vrsta u Jadranu - Istraživanje ishrane alohtonih vrsta u Jadranu - Izrada ili nadopuna podzakonskih propisa vezanih uz ribolov novih vrsta.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje ublažavanje negativnih socio-ekonomskih posljedica utjecaja klimatskih promjena, kao i ublažavanje negativnih posljedica na bioraznolikost.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U zadnjih desetak godina u Jadranu je zabilježen veći broj alohtonih vrsta organizama koji bi mogli imati iznimno velik gospodarski značaj, budući da se radi o visoko kvalitetnim i cijenjenim vrstama (Dulčić & sur., 2012.), a njihovo izlovljavanje moglo bi ublažiti negativne socio-ekonomske posljedice, kao i negativne posljedice na bioraznolikost.

VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje gospodarskih šteta u ribarstvu izazvanih klimatskim promjenama, kao i uz smanjenje negativnog utjecaja novih vrsta na okoliš putem njihova izlova (Ciljevi DSO: 26, 29).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala primjenjivati lokalno i subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (Bijela knjiga, srpanj 2017.) - Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, broj 124/14) - Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015.) - Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.9.2., 3.9.3., 3.9.4.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija, koje provode istraživanja; uspješna markentiška prezentacija novih vrsta na tržištu. - <i>Rizici</i>: nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: ribarstvo, zaštitu okoliša, zaštitu prirode, znanost, poduzetništvo – administrativna provedba - Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, br. 107/03 i 144/12)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 250.000,00 HRK/po vrsti
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su rezultati vezani uz dobivanje novih spoznaja o mogućnostima iskorištavanja novih vrsta u gospodarskom ribolovu.

3.9.2. Provoditi prilagodbe vezane uz promjenu tehnologije ribolova radi izlova nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Budući da za lov pojedinih nezavičajnih (alohtonih) vrsta tradicionalni ribarski alati nisu dovoljno učinkoviti, u nekim slučajevima bilo bi potrebno konstruirati nove ribolovne alate. Istraživanja bi se trebala provoditi kroz ispitivanja učinkovitosti novih ribolovnih alata.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Odabir komercijalno najpovoljnijih vrsta alohtonih organizama - Konstruiranje novih ribolovnih alata ili prilagođavanje postojećih za lov ciljanih vrsta - Istraživanje učinkovitosti novih/prilagođenih ribolovnih alata.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje ublažavanje negativnih socio-ekonomskih posljedica utjecaja klimatskih promjena, a moguće su i pozitivne socio-ekonomske posljedice.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U zadnjih desetak godina u Jadranu je zabilježen veći broj alohtonih (nezavičajnih) vrsta, koje bi mogle imati iznimno velik gospodarski značaj, s obzirom da se radi o visoko kvalitetnim i cijenjenim vrstama. Budući da za lov pojedinih nezavičajnih vrsta tradicionalni ribarski alati nisu dovoljno učinkoviti, u cilju bolje učinkovitosti u nekim bi ih slučajevima bilo potrebno istraživati te u skladu s rezultatima konstruirati nove ribolovne alate.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje gospodarskih šteta u ribarstvu izazvanih klimatskim promjenama, kao i uz smanjenje negativnog utjecaja novih vrsta na okoliš putem njihova izlova (Ciljevi DSO: 26, 29).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala primjenjivati lokalno i subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017, – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (Bijela knjiga, srpanj 2017.) - Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, broj 124/14) - Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016 – 2018. (ožujak 2015.) - Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016 – 2018. (ožujak 2015.)

VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.9.1., 3.9.3., 3.9.4.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	- <i>Pretpostavke</i> : kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija, koje provode istraživanja. - <i>Rizici</i> : Nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	- Ministarstva nadležna za: ribarstvo, zaštitu okoliša, zaštitu prirode, znanost, poduzetništvo – administrativna provedba - Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja
ZAKONODAVNI OKVIR	- Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, br. 107/03 i 144/12)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 50.000,00 - 100.000,00 HRK/alatu (mali ribolovni alati) Troškovi istraživanja značajno viši za velike ribolovne alate (koće, plivarice i sl.)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su konstrukcije novih alata i njihova uporaba.

3.9.3. Provoditi prilagodbe vezane uz uvođenje novih autohtonih toploljubnih vrsta u marikulturu i povećanje proizvodnje (uzgoja) toploljubnih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Provedba istraživanja vezanih uz već postojeće, kao i moguće buduće promjene, koje se sve češće javljaju u uzgojnom ciklusu većine vrsta u uzgoju, a koje se najvećim dijelom pripisuju utjecaju klimatskih promjena. Slijedom tih istraživanja, potrebno je s gospodarskog aspekta procijeniti eventualno povećanje proizvodnje toploljubnih vrsta, koje su već i sada zastupljene u marikulturi RH (komarča, dagnja, tuna), kao i mogućnost uvođenja u marikulturu novih autohtonih toploljubnih vrsta organizama. Za one uzgajivače koji se uključe u zajednička istraživanja sa znanstvenicima na način da u svojim uzgajalištima ili dijelu uzgajališta provode eksperimentalni uzgoj vezan uz uvođenje novih vrsta u marikulturu, nastojat će se osigurati porezne olakšice, ili olakšice pri nabavci hrane za uzgoj i olakšice pri nabavci nove uzgojne tehnologije.
AKTIVNOSTI	- Istraživanja promjena u životnom ciklusu (brzina rasta, dostizanje spolne zrelosti, razdoblja mriještenja, potrošnje hrane i sl.) vrsta, koje se već koriste u uzgoju u RH - Istraživanja vezana uz uvođenje novih (autohtonih) vrsta u marikulturu - Odabir komercijalno najpovoljnijih vrsta za uzgoj - Nadopuna postojećih podzakonskih propisa vezanih uz marikulturu.

OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje ublažavanje negativnih socio-ekonomskih posljedica utjecaja klimatskih promjena.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Već dugo se i u RH raspravlja o uvođenju novih vrsta u marikulturu s ciljem proširenja ponude na tržištu, što bi donijelo novu vrijednost marikulturi RH. Što se tiče toploljubnih vrsta, koje se već i do sada koriste u marikulturi RH (komarča, dagnja, tuna), utjecaj klimatskih promjena za te bi vrste mogao biti pozitivan, jer bi povišena temperatura mora kod ovih vrsta mogla utjecati na skraćenje uzgojnih ciklusa i produženje sezone rasta.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje gospodarskih šteta u marikulturi izazvanih klimatskim promjenama.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala primjenjivati lokalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. - 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014. - 2020. (nacrt, 2014.) - Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (Bijela knjiga, srpanj 2017.) - Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, broj 124/14) - Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016 – 2018. (ožujak 2015.) - Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016 – 2018. (ožujak 2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.9.1., 3.9.2., 3.9.4.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija, koje provode istraživanja; financijske potpore uzgajivačima. - <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja; nedostatak financijskih sredstava za potpore.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: ribarstvo i marikulturu, zaštitu okoliša, zaštitu prirode, znanost, poduzetništvo – administrativna provedba - Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja - Uzgajivači
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014-2020. (nacrt, 2014.) - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13)

	- Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, br. 107/03 i 144/12)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 250.000,00 HRK/po vrsti.
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF, LIFE program
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su rezultati uvođenja novih autohtonih toploljubnih vrsta u marikulturu, kao i eventualno povećanje proizvodnje toploljubnih vrsta, koje su već i sada zastupljene u marikulturi RH.

3.9.4. Provoditi prilagodbe vezane uz promjenu tehnologije uzgoja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Nove će okolnosti iziskivati prilagodbu tehnologije uzgoja za hladnoljubne vrste, koje su do sada bile jako zastupljene u marikulturi RH (lubin, kamenica). Tehnologiju uzgoja navedenih vrsta organizama, bit će potrebno prilagoditi novim okolnostima kako bi se ublažile ili spriječile negativne posljedice (prebacivanje uzgoja u dublja – hladnija područja, što će zasigurno povećati troškove uzgoja). Ova bi se mjera mogla privremeno koristiti i u slučaju pojave HAB-a (opasne cvatnje), kada bi se uzgojna postrojenja (ribe i školjke), trebala privremeno spuštati na veće dubine. Za one uzgajivače koji se uključe u zajednička istraživanja sa znanstvenicima na način da u svojim uzgajalištima ili dijelu uzgajališta provode eksperimentalni uzgoj temeljen na novim tehnološkim rješenjima, nastojat će se osigurati ili porezne olakšice, ili olakšice pri nabavci hrane za uzgoj, ili olakšice pri nabavci nove uzgojne tehnologije i sl.
AKTIVNOSTI	- Istraživanja utjecaja klimatskih promjena na životni ciklus hladnoljubnih vrsta (brzina rasta, dostizanje spolne zrelosti, razdoblje mriještenja, potrošnja hrane i sl.), koje se koriste u uzgoju u RH - Istraživanja vezana uz promjene tehnologije uzgoja hladnoljubnih vrsta.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje ublažavanje negativnih socio-ekonomskih posljedica utjecaja klimatskih promjena.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Za razliku od toploljubnih vrsta, na koje bi utjecaj klimatskih promjena mogao biti pozitivan, sasvim je izvjesno da će na one vrste, koje preferiraju hladnije vode, utjecaj biti negativan (lubin, kamenica). Kako su istodobno ove dvije vrste jako zastupljene u marikulturi RH, te se i u Strategiji akvakulture predviđa povećanje njihove proizvodnje, bit će potrebno tehnologiju uzgoja prilagoditi novim okolnostima kako bi se ublažile negativne posljedice.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D10

VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje gospodarskih šteta u marikulturi izazvanih klimatskim promjenama.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala primjenjivati lokalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017. - 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014-2020. (nacrt, 2014.) - Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (Bijela knjiga, srpanj 2017.) - Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, broj 124/14) - Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015.) - Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.9.1., 3.9.2., 3.9.3.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija, koje provode istraživanja; financijske potpore uzgajivačima. - <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja; nedostatak financijskih sredstava za potpore.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva nadležna za: ribarstvo i marikulturu, zaštitu okoliša, zaštitu prirode, znanost, poduzetništvo – administrativna provedba; - Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja - Uzgajivači
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13) - Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014. - 2020. (nacrt, 2014.) - Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) - Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, br. 107/03 i 144/12)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 100.000,00 HRK/po vrsti
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su gospodarski pokazatelji u uzgoju hladnoljubnih vrsta.

3.9.5. Jačati otpornosti obalnih naselja na pojavu ekstremnih vremenskih i klimatskih hazarda

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Klimatski hazardi uključuju porast razine mora, bujične poplave, obalno poplavljanje, suše, valovi vrućine i sl. Kako bi se stvorili preduvjeti za poboljšanje otpornost ("<i>resilience</i>") obalnih naselja na učinke klimatskih promjena, prioritetno je potrebno prilagoditi nacionalne kapacitete za razumijevanje učinaka i procjenu sveukupnih utjecaja ovih hazarda kao i kapacitete sustava odgovora na krizne situacije. U okviru postojećih prostornih i razvojnih planova treba uključiti sveukupni utjecaj klimatskih i vremenskih hazarda. Prije svega riječ je o prilagodbi planova intervencija i kapacitiranje interventnih jedinica (vatrogasci, hitna zdravstvena pomoć, itd.), koji imaju zadatak djelovati kod pojave pojedinih situacija s visokom razinom rizika. Kroz razvojne planove treba predvidjeti rekonstrukciju obalne infrastrukture te sustava odvodnje oborinskih voda u urbaniziranim područjima ugroženim bujičnim poplavama i obalnim poplavljanjem, na način da se prilagode na povećana opterećenja, koje će morati podnijeti u budućnosti.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Izraditi preliminarnu analizu ranjivosti obalnih područja na pojavu ekstremnih vremenskih i klimatskih hazarda radi definiranja najugroženijih naselja te napraviti listu prioriteta. U procjenu uključiti nova obilježja koja karakteriziraju elementarne nepogode (razornost, nepredvidljivost, učestalost...) - Za najugroženija obalna naselja izraditi detaljnu analizu ranjivosti; - Prilagoditi normativni okvir, posebno pravilnik o sadržaju prostornih planova - Prilagoditi prostorne planove zahtjevima revidiranog pravilnika o sadržaju prostornih planova - Izraditi plan prioriternih investicija za zaštitu od ekstremnih vremenskih i drugih događaja u najugroženijim obalnim naseljima - Poticati stalnu edukaciju i osposobljavanje operativnih snaga i sustava kao i lokalnih dužnosnika o odgovorima na krizne situacije - Obavješćivanje javnosti i razvoj sustava praćenja i upozorenja vezan uz opasne vremenske pojave (pojava jakih vjetrova i obilnih kiša, bujične vode, ekstremne temperature...) (veza s mjerom 1.2.2.).
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Ojačani kapaciteti za procjene utjecaja klimatskih hazarda - Ojačani kapaciteti interventnih jedinica (vatrogasci, hitna zdravstvena pomoć, itd.), koji imaju zadatak djelovati kod pojave pojedinih situacija s visokom razinom rizika - Uključivanje ranjivosti obalnih naselja u prostorne i razvojne planove primjerice predviđanjem rekonstrukcija obalne infrastrukture te sustava odvodnje oborinskih voda u urbaniziranim područjima ugroženim bujičnim poplavama i obalnim poplavljanjem, na način da se prilagode na povećana opterećenja, koja će morati podnijeti u budućnosti - Povećana otpornost obalnih naselja na učinke ekstremnih i klimatskih hazarda.

OPRAVDANJE ZA MJERU	Šteta koju mogu prouzročiti ekstremni vremenski i klimatski hazardi može biti vrlo velika i kroz duže vremensko razdoblje. Primjerice, nedostatak pitke vode za vrijeme kolovoškog maksimuma u većini obalnih turističkih naselja imao bi zaposljedicu nagli pad turističkih aktivnosti, kao i dugoročno izbjegavanje područja od strane turista zbog mogućeg ponavljanja istog scenarija. Učestaliji problem sa zdravljem, pa čak i gubitak života zbog toplotnih udara, također bi imala direktan utjecaj na turizam. Navedenome treba dodati i štete, koje mogu nastati na obalnim građevinama i nekretninama. Stoga je ulaganje u prilagodbu na navedene hazarde višestruko isplativa investicija.
PODRUČJE OBUHVATA	Subregionalno (obalne administrativne jedinice koje graniče s morem).
PERIOD USPOSTAVE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<p>Detaljna razrada i provedba mjere treba biti koordinirana s provedbom mjera Strategije prilagodbe klimatskim promjenama koja je u izradi. Predlaže se da se, u mjeri u kojoj je to moguće, pojedini elementi ove mjere detaljnije razlože kao samostalne mjere ili grupe mjera u navedenoj Strategiji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.) - Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09) - Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13) - Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća, od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja - Strategija EU adaptacije na klimatske promjene (<i>The EU Strategy on Adaptation to climate change</i>) - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine –Međunarodni ugovori, broj 8/2012)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.4., 3.9.6.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pretpostavke</i>: postojanje dobre analitičke osnove za izradu analize ranjivosti; osiguranje proračunskih i drugih sredstava za provedbu aktivnosti. - <i>Rizici</i>: nespremnost lokalnih zajednica; nepostojanje potrebnih lokalnih planova i projekata; nespremnost na uključivanje rezultata procjena u postojeće prostorne i razvojne, odnosno planove intervencija; nekipiranost službi za realizaciju planova.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje i ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, u suradnji s drugim nadležnim institucijama, prije svega Državne uprave za zaštitu i spašavanje (DUZS).
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15) - Zakon o vodama (Narodne novine, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14) - Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17)

	<ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o sadržaju mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (Narodne novine, br. 106/98, 39/04, 45/04, 163/04 i 9/11)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Preliminarna analiza obalne ranjivosti za cijelo područje Jadrana: 400.000,00 HRK - Analiza ranjivosti za 5 najugroženijih obalnih naselja (100.000 HRK po naselju): 500.000,00 HRK - Plan prioriternih ulaganja: 100.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 1.000.000,00 HRK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prilagodba normativnog okvira i prostornih planova nije dodatni trošak za provedbu ove aktivnosti - Sustav upozorenja predviđen kroz mjeru 2.2.1. (multi-hazard platforma)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađene i provedene izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju - Izrađene analize ranjivosti - Dopunjeni prostorni planovi - Izrađen plan investicija

3.9.6. Razvijati prilagodbu obalnog područja na porast razine mora

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Učestalost poplavlivanja zbog porasta razine mora bit će višestruko izraženija u budućnosti, pri čemu se prije svega misli na uključivanje predviđenog porasta razine mora kod izgradnje i adaptacije obalnih objekata dugog vijeka trajanja, kao što su rive, obale, lukobrani, luke, marine, kanalizacijski sustavi i sl. Osobito na otocima, značajno je osigurati sprječavanje prodora mora u slatkovodne resurse vode, kao rezultat podizanja razine mora. Jednako bitno je uključivanje porasta razine mora kod planiranja izgradnje obalnih naselja, infrastrukturnih objekata i turističkih kompleksa, koje je potrebno izmjestiti na dovoljnu udaljenost i visinu, odnosno na područje koje nije ranjivo na predviđeni porast razine mora. Nadalje, donošenje i implementacija mjera za zaštitu kulturnih dobara i lokaliteta koji se nalaze uz samu obalu i na malo nadmorskoj visini (nužna je da bi se očuvalo povijesno naslijeđe, koje ima bitan utjecaj na turizam u području županija).</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavno na do sada napravljene procjene učinaka podizanja razine mora te izrađene karte rizika od poplave, izraditi detaljniju analizu (uključujući kartografski prikaz) ugroženosti i ranjivosti obalnih područja posebno ugroženih obalnih naselja, od učinaka podizanja razine mora do 2100. godine - Prilagoditi normativni okvir, posebno Pravilnik o sadržaju prostornih planova kojim se treba propisati obveza označavanja zona ugroženosti uslijed klimatskih promjena te propisivanje mjera i uvjeta prilagodbe; - Prilagoditi prostorne planove zahtjevima revidiranog pravilnika o

	<p>sadržaju prostornih planova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izraditi plan prioriternih investicija za zaštitu od učinaka podizanja razine mora u najugroženijim obalnim naseljima, koji se može koristiti i kao stručna podloga za povlačenje sredstava iz EU fondova
OČEKIVANI REZULTAT	Prilagodba obalnog područja na očekivani porast razine mora u svrhu upravljanja i povećanje otpornosti obalne infrastrukture i ukupnog obalnog prostora, kao i zaštite kulturnih dobara i povijesnih jezgri gradova i naselja.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Izostanak prilagodbe obalnih područja na porast razine mora dovest će do mnogostruko jačegu tjecaja mora na obalne objekte te multiplikaciju šteta (urušavanje obala, riva, šetnica, i sl.). Izgradnja obalnih kapaciteta i stambenih objekata u neposrednoj blizini obale će, s porastom razine mora, dovesti do nestajanja plaža i obalnog krajobraza te smanjiti turističku privlačnost i kvalitetu turističkih sadržaja.
PODRUČJE OBUHVATA	Subregionalno (obalna naselja koja graniče s morem).
PERIOD USPOSTAVE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<p>Detaljna razrada i provedba mjere treba biti koordinirana s provedbom mjera Strategije prilagodbe klimatskim promjenama koja je u izradi. Predlaže se da se, u mjeri u kojoj je to moguće, pojedini elementi ove mjere detaljnije razlože kao samostalne mjere ili grupe mjera u navedenoj Strategiji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.) - Strategija EU adaptacije na klimatske promjene (<i>The EU Strategy on Adaptation to climate change</i>) - Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/12)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.4., 3.9.5.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Rizik</i>: neprepoznavanje ovog klimatskog hazarda i neuključivanje u prostorne i razvojne planove županije i obalnih gradova/naselja može dovesti do višestrukog povećanja ranjivosti obalnog područja na klimatske promjene.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje i ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, u suradnji s drugim nadležnim institucijama.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17) - Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (Narodne novine, br. 106/98., 39/04., 45/04., 163/04., 148/10. – prestao važiti i 9/11.) - Zakon o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Narodne novine, broj 56/13)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza ranjivosti od podizanja razine mora: 300.000,00 HRK - Plan prioriternih ulaganja: 80.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 380.000,00 HRK</p>

IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Kohezijski fond putem Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađene i provedene izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju - Izrađene analiza ugroženosti - Dopunjeni prostorni planovi - Izrađen plan investicija

PRILOZI

Prilog 1: Postojeće mjere za unaprjeđenje operativnog okvira za koordinirano upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem

Postojeće mjere za uspostavu sustava za koordinirano, participativno i transparentno dogovaranje i odlučivanje o korištenju obalnih i morskih resursa

Uspostaviti tijela nadležna za provedbu Uredbe (Narodne novine, broj 112/14)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Uredbom o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, broj 112/14) člankom 10. definira tijela nadležna za provedbu Uredbe, uključujući provedbu Strategije:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša – koordinator;- Povjerenstvo za koordinaciju izrade i provedbe dokumenata Strategije (Povjerenstvo za koordinaciju);- Stručni nacionalni odbor za izvršenje zadaća uređenih Uredbom o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Nacionalni odbor). <p>Mjera se provodi. http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_09_112_2141.html</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1.

Usuglasiti planove razvojnih programa jedinica lokalne i regionalne samouprave sa županijskim razvojnim strategijama

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske propisana je obveza usuglašavanja planova razvojnih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa županijskim razvojnim strategijama.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.3.

Unaprijediti proces stvaranja javnih politika i strateškog planiranja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija reforme javne uprave: M 1.1 Unaprijediti proces stvaranja javnih politika i strateškog planiranja u javnoj upravi Aktivnosti 1.1.1-1.1.3; 1.1.8 Mjerom se predviđa unaprjeđivanje metodologije za izradu strategija i drugih akata javnih politika za koordinaciju izrade i praćenja provedbe javnih politika i strateških dokumenata.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.2.

Uspostaviti učinkovit sustav koordinacije za integralno upravljanje obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Prijedlog strategije prostornog razvoja RH: Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja Između ostalog, strateškim prioritetom se ističe nužnost - Uspostavljanja učinkovitog sustava suradnje i koordinacije za integralno upravljanje obalnim područjem (na upravljačkoj i stručno-administrativnoj razini) - Uspostavljanje sustava upravljanja obalnim područjem na nacionalnoj i regionalnoj razini
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1., 1.1.2., 1.1.3.

Unaprijediti sudjelovanje javnosti u donošenju odluka koje su direktno ili indirektno vezane za zaštitu prirode (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija i akcijski plan zaštite prirode (SAPZP) Republike Hrvatske za razdoblje 2017.- 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17): Posebni cilj 5.4 Unaprijediti sudjelovanje javnosti u donošenju odluka koje su direktno ili indirektno vezane za zaštitu prirode Predložene mjere na razini su aktivnosti unutar posebnog cilja 5.4: 5.4.1 Poticati i omogućiti višu razinu sudjelovanja javnosti i pojedinih skupina dionika u planiranju i provedbi zaštite te donošenju planskih i zakonodavnih dokumenata

	<p>5.4.2 Ojačati komunikaciju i suradnju s lokalnim stanovništvom u zaštićenim područjima sa svrhom provođenja mjera koje poboljšavaju stanje prirode te njihovog aktivnog uključivanja u zaštitu prirode</p> <p>5.4.3 Ojačati suradnju s dionicima u svrhu učinkovitije zaštite kroz edukacije</p> <p>Mjere doprinose postizanju strateškog cilja SAPZP podizanja razine znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.4.

Postojeće mjere za unaprjeđenje regulatornog okvira i usklađivanje pojmova koji se tiču upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

Povećati učinkovitost mehanizama zaštite i smanjenja pritiska na prirodu te poticanja održivog korištenja prirodnih dobara (*grupa mjera*)

OPIS MJERE	<p>Strategija i akcijski plan zaštite prirode (SAPZP) Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2025. godine (Narodne novine, broj 72/17)</p> <p>Predložene mjere na razini su aktivnosti unutar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posebnog cilja 1.1 - Osigurati jasan, usklađen i provediv zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizama očuvanja prirode: <ul style="list-style-type: none"> 1.1.4 Identificirati provoditelje osnovnih mjera očuvanja u području ekološke mreže te planske dokumente kojima se te mjere provode ili mogu provesti - Posebnog cilja 1.3 – Standardizirati upravljanje u zaštiti prirode te uspostaviti sustav praćenja učinkovitosti <ul style="list-style-type: none"> 1.3.7 Prema definiranom okviru upravljanja ekološkom mrežom osigurati adekvatno ugrađivanje osnovnih i dodatnih mjera očuvanja u planove upravljanja ekološkom mrežom, sektorske planove gospodarenja prirodnim dobrima i ostale sektorske planove - Posebnog cilja 1.4 Razvijati suradničke oblike upravljanja te ojačati komunikaciju <ul style="list-style-type: none"> 1.4.1 Omogućiti skrb o zaštićenom području, dijelu zaštićenog područja ili području ekološke mreže, izuzev šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, od strane drugih subjekata koji nisu vlasnici ili nositelji prava - Posebnog cilja 2.1 Osigurati održivo korištenje prirodnih dobara kroz sektorske planske dokumente <ul style="list-style-type: none"> 2.1.1 Poboljšati učinkovitost postupka vezanih uz zaštitu prirode kroz suradnju i komunikaciju sa sektorima pri izradi/donošenju sektorskih planova i prostornih planova <p>Navedene mjere doprinose postizanju strateških ciljeva (SC):</p> <p>SC1: Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode;</p>
------------	---

	SC2: 2. Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara.
OČEKIVANI REZULTAT	Broj identificiranih provoditelja osnovnih mjera očuvanja u području ekološke mreže te vezanih planskih dokumenata (1.1.4.) Površina ekološke mreže za koju su u planske dokumente i prostorne planove ugrađene mjere očuvanja (1.3.7.) Broj područja o kojima skrbe drugi subjekti (1.4.1.) Broj ugrađenih mjera očuvanja u sve relevantne dokumente upravljanja i/ili gospodarenja (2.1.1.)
PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Do 2020. godine utvrditi broj provoditelja osnovnih mjera očuvanja u području ekološke mreže te vezanih planskih dokumenata Do 2023. godine identificirati površinu ekološke mreže za koju su u planske dokumente ugrađene mjere očuvanja Do 2025. godine utvrditi broj područja o kojima skrbe drugi subjekti te utvrditi broj ugrađenih mjera zaštite prirode u sve relevantne dokumente za upravljanje i/ili gospodarenje
VEZA S MJERAMAM OVE STRATEGIJE	1.2.5.

Grupa mjera zaštite prirode u **Planu upravljanja vodnim područjima (PUVP)** prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)</p> <p><u>Mjera 5.3.4. B 4 1 KTM21</u>, <u>Mjera 5.3.4. B 4 1 KTM 991</u>, <u>Mjera 5.3.4. B 4 1 KTM 992</u>: Sadržajno i terminološki uskladiti Odluku o određivanju osjetljivih područja (Narodne novine, broj 81/10).</p> <p><u>Mjera 5.3.6. B 6 1 KTM992</u>: Definirati mehanizme upravljanja područjima Natura 2000.</p> <p><u>Mjera 5.3.6. B 6 2 KTM992</u>: Razmotriti potrebu za izradom planova upravljanja područjima Natura 2000 i gdje je to opravdano preporučiti izradu takvih planova, kako bi se uspostavio dijalog između svih zainteresiranih strana i dogovorila pragmatična upravljačka rješenja.</p>

	<p><u>Mjera 5.3.6. B 6 3 KTM992:</u> Pravilnikom definirati ciljeve očuvanja i osnovne mjere za očuvanje ciljanih vrsta, izuzev ptica te stanišnih tipova u području ekološke mreže temeljem članka 55. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13).</p> <p><u>Mjera 5.3.6. B 6 4 KTM992:</u> Pripremiti i usvojiti planove upravljanja za zaštićena područja prirode za koja je to propisano, a dosad nije učinjeno.</p> <p><u>Mjera 5.3.6. B 6 S1 KTM992:</u> Prilikom rane faze izrade planova upravljanja područja (zaštićena područja i područja ekološke mreže) namijenjenih zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite, potrebno je uključiti Hrvatske vode, kroz konzultacije s izrađivačima planova upravljanja i pritom osigurati kontinuiranu međusektorsku razmjenu podataka od interesa. (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode).</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5.

Donijeti Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14)</p> <p>U sklopu cilja 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem predložena je</p> <p>Mjera 4.4.2. Donijeti Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom.</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1.

Uspostaviti osnovu za prostorno planiranje mora

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Prijedlog strategije prostornog razvoja RH : Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja - Potrebno je posvetiti veću pažnju te uspostaviti osnovu za prostorno planiranje namjene i načina korištenja mora
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.2.

Planirati uvjete gradnje u prostoru uskog obalnog pojasa

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Prijedlog strategije prostornog razvoja RH : Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja - Iznalaženje učinkovitih mjera za sprečavanje dužobalnog spajanja GP-a naselja i zabranu ili ograničavanje gradnje u uskom obalnom pojasu, ograničavanje prekomjerne potrošnje prostora (kontrola izgrađenosti, maksimalno korištenje postojećih izgrađenih zona) - Određivanje detaljnijih uvjeta za gradnju u užem obalnom pojasu u ovisnosti o posebnostima pojedinih područja
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.4.

Prilog 2: Postojeće mjere za jačanje kapaciteta za provedbu integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

Postojeće mjere za uspostavu usklađenog sustava praćenja stanja obalnih i morskih ekosustava i procesa

Sustavno ispitivati kakvoću prijelaznih i priobalnih voda RH u skladu s ODV

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Program se provodi se u svrhu određivanja ekološke kakvoće vodnih tijela u području prijelaznih i priobalnih voda jadranskog sliva. Programom se kroz nadzorni monitoring određuje ekološka kakvoća bioloških elemenata kakvoće, uključujući prateće fizikalno kemijske pokazatelje, te se donosi ocjena ukupnog ekološkog stanja vodnih tijela.</p> <p>U dijelu vodnih tijela prijelaznih i priobalnih voda u kojima je tijekom prethodnog monitoringa ustanovljeno nezadovoljavajuće ekološko stanje, ovim programom je razina monitoringa podignuta s osnovne (nadzorni) na višu razinu (operativni) što uključuje veću frekvenciju monitoringa i veći broj dodatnih pokazatelja.</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D5, D6, D7, D8
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava, smanjenje eutrofikacije, kao i smanjenje rizika od unosa onečišćujućih tvari i učinaka onečišćenja i eutrofikacije.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1.

Prikupljati podatke u ribarstvu (DCF)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U okviru projekta višegodišnjeg plana prikupljanja podataka o ribarstvu RH, odvija se prikupljanje bioloških podataka za najvažnije metiere u komercijalnom ribolovu RH, a sve u skladu sa DCF (<i>Data Collection</i>)

	<i>Framework</i> ; EU regulativama) (EC 199/2008, EC 665/2008, EC 949/2008).
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava, održivo korištenje i očuvanje živih resursa Jadrana.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 3.4.1.

Provoditi program praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U okviru programa praćenja kakvoće mora i školjkaša na uzgajalištima RH prate se koncentracije biotoksina, metala i organohalogenih spojeva u školjkašima, kao i sanitarna ispravnost školjkaša. Također se uz salinitet i temperaturu, prati i sanitarna kvaliteta morske vode, te prisutnost i brojnost toksičnog fitoplanktona u morskoj vodi.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava, kontrola eutrofikacije i kontrola toksičnosti.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1., 3.5.1.

Smanjiti unos hranjivih tvari preko točkastih i raspršenih izvora (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
<p>OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERA</p>	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)</p> <p>Mjere se odnose na kontrolu i smanjenje unosa hranjivih tvari, u prvom redu spojeva dušika i/ili fosfora koji uvjetuju proces eutrofikacije. Mjere su u PUVP definirane i razvrstane prema aktivnostima i sektorima opterećenja:</p> <p>a) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od stanovništva Osnovne mjere: 5.2.05. A52 KTM15, 5.2.05. A52 KTM21, 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.05. A514 KTM01, 5.2.05. A514 KTM21, 5.2.05. A514 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A112 KTM21, 5.2.11. A112 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991, 5.2.11. A115 KTM21, 5.2.11. A115 KTM991, 5.3.3. B32 KTM21, 5.3.3. B32 KTM991 Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B667 KTM992, 5.3.6. B668 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24</p> <p>b) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od poljoprivrede Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.06. A63 KTM02, 5.2.06. A63 KTM14, 5.2.06. A63 KTM991, 5.2.07. A78 KTM05, 5.2.07. A78 KTM06, 5.2.07. A78 KTM07, 5.2.07. A7S2 KTM05, 5.2.07. A7S2 KTM06, 5.2.07. A7S2 KTM07, 5.2.07. A7S2 KTM14, 5.2.07. A7S2 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991</p>

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991,
5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991,
5.4.2. C21 KTM15,
5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.4.2. C24 KTM02, 5.4.2. C24 KTM03, 5.4.2. C24 KTM12, 5.4.2. C24 KTM16, 5.4.2. C24 KTM991,
5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991,
5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.3.6. B662 KTM02, 5.3.6. B662 KTM03, 5.3.6. B662 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24, 5.2.07. A75 KTM05, 5.2.07. A75 KTM06, 5.2.07. A75 KTM07, 5.2.07. A75 KTM14

c) Grupa mjera za smanjenje opterećenja iz atmosfere (plinovi, aerosol, čestice)

Osnovne mjere:

5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991,

5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24

d) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od proizvodnje energije

Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24

e) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od ribarstva i marikulture

Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24,

f) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od industrije

Osnovne mjere: 5.2.05. A53 KTM15, 5.2.05. A53 KTM16, 5.2.05. A53 KTM21, 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A57 KTM991, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c

KTM991, 5.2.05. A515 KTM16, 5.2.05. A515 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A112 KTM21, 5.2.11. A112 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991, 5.2.11. A115 KTM21, 5.2.11. A115 KTM991, 5.3.3. B32 KTM21, 5.3.3. B32 KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991,

5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15,

5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.4.2. C23 KTM15, 5.4.2. C23

KTM16, 5.4.2. C23 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512

KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23

KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6.

B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B667

KTM992, 5.3.6. B668 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92

KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24

g) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od turizma i rekreacije

Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05.

A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.10. A103

KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991,

5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15,

5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05.

A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21

KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07,

5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66

KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678

KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93

KTM24

h) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od prometa

	<p>Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21,5.2.05. A59c KTM991, 5.2.07. A78 KTM05, 5.2.07. A78 KTM06, 5.2.07. A78 KTM07, 5.2.07. A7S2 KTM05, 5.2.07. A7S2 KTM06, 5.2.07. A7S2 KTM07, 5.2.07. A7S2 KTM14,5.2.07. A7S2 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21,5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991</p> <p>Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15,5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991,5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991,5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17,5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24, 5.2.07. A75 KTM05, 5.2.07. A75 KTM06, 5.2.07. A75 KTM07, 5.2.07. A75 KTM14</p> <p>i) Grupa mjera smanjenja opterećenja iz objedinjenih izvora Osnovne mjere: 5.4.1. C11 KTM14, 5.4.1. C1S3 KTM14</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	Bioraznolikost (D1), Hranidbene mreže (D4), Cjelovitost morskog dna (D6), Eutrofikacija (D5)
VEZA S CILJEVIMA DSO	<ul style="list-style-type: none"> - Sprječavanje promjena prozirnosti i boje mora, sadržaja otopljenog kisika, pH vrijednosti te koncentracija otopljenog dušika i fosfora kao i N/P omjera u odnosu na uobičajene raspone. - Sprječavanje prekomjernog razvoja biomase fitoplanktona kao i značajnijih promjena sastava fitoplanktonske zajednice. - Sprječavanje prekomjernog razvoja biomase makroalgi kao i značajnijih promjena sastava makroalgi. - Očuvanje uobičajenih odnosa na i između trofičkih razina uz sprječavanje prekomjernog razvoja heterotrofnih bakterija, želetoaznih nakupina, pomora riba i školjkaša te promjena sastava bentoskih beskralješnjaka.

Eliminirati i smanjiti onečišćenja prioritetnim tvarima preko točkastih i raspršenih izvora (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERA	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)</p> <p>Mjere se odnose na eliminaciju i smanjenje onečišćenja prioritetnim tvarima čiji se utjecaj na morski okoliš razmatra kroz povećanje koncentracija onečišćujućih tvari u morskoj vodi, povećanje masenih udjela onečišćujućih tvari u sedimentu, povećanje masenih udjela onečišćujućih tvari u bioti, te kroz pojave bioakumulacije i biomagnifikacije onečišćujućih tvari i pojave toksičnog i genotoksičnog djelovanja onečišćujućih tvari na organizme. Mjere su u PUVP definirane i razvrstane prema aktivnostima i sektorima opterećenja:</p> <p>a) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od stanovništva Osnovne mjere: 5.2.05.A52KTM15, 5.2.05.A52KTM21, 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991, 5.2.05.A514KTM01, 5.2.05.A514KTM21, 5.2.05.A514KTM991, 5.2.05.A5S7KTM01, 5.2.05.A5S7,KTM992, 5.2.05.A5S8KTM01, 5.2.05.A5S8,KTM992, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991 Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21, 5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21, 5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21, 5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B667KTM992, 5.3.6.B668KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14, 5.2.09.A93KTM24</p> <p>b) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od poljoprivrede Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991, 5.2.10.A101KTM15, 5.2.10.A101KTM991, 5.2.10.A10S1KTM03, 5.2.10.A10S1KTM12, 5.2.10.A10S1KTM15, 5.2.10.A10S1KTM991, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991 Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21,</p>

5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21,
5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21,
5.4.2.C22KTM991, 5.4.2.C24KTM02, 5.4.2.C24KTM03,
5.4.2.C24KTM12, 5.4.2.C24KTM16, 5.4.2.C24KTM991,
5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21,
5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A
5.3.2.B21KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2.B21KTM991,
5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07,
5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05,
5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17,
5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B662KTM02, 5.3.6.B662KTM03,
5.3.6.B662KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B677KTM991,
5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992,
5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24,
5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14,
5.2.09.A93KTM24, 5.2.07.A75KTM05, 5.2.07.A75KTM06,
5.2.07.A75KTM07, 5.2.07.A75KTM14

c) Grupa mjera za smanjenje opterećenja iz atmosfere (plinovi, aerosol, čestice)

Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21,
5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991,
5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991,
5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991

Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21,
5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21,
5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21,
5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21,
5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15,
5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14,
5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21,
5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06,
5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992,
5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07,
5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992,
5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991,
5.3.6.B678KTM992

d) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od proizvodnje energije

Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21,
5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991,
5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991, 5.2.05.A59cKTM15,
5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991

Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21,
5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21,
5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21,
5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21,
5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15,
5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14,
5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21,

5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06,
5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992,
5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07,
5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992,
5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991,
5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21,
5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14,
5.2.09.A93KTM24

e) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od ribarstva i marikulture

Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21,
5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991,
5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991,
5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991

Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21,
5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21,
5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21,
5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21,
5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15,
5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14,
5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21,
5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06,
5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992,
5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07,
5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992,
5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991,
5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21,
5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14,
5.2.09.A93KTM24,

f) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od industrije

Osnovne mjere: 5.2.05.A53KTM15, 5.2.05.A53KTM16,
5.2.05.A53KTM21, 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21,
5.2.05.A57KTM991, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21,
5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21,
5.2.05.A59cKTM991, 5.2.05.A515KTM16, 5.2.05.A515KTM991,
5.2.10.A101,KTM15, 5.2.10.A101,KTM991, 5.2.10.A10S2KTM15,
5.2.10.A10S2KTM991

Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21,
5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21,
5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21,
5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21,
5.4.2.C22KTM991, 5.4.2.C23KTM15, 5.4.2.C23KTM16,
5.4.2.C23KTM991,
5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21,
5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM991,
5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991,
5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07,
5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05,

5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17,
5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B667KTM992,
5.3.6.B668KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992,
5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15,
5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991,
5.2.09.A93KTM14, 5.2.09.A93KTM24

g) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od turizma i rekreacije

Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21,
5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991,
5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991,
5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991

Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21,
5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21,
5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21,
5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21,
5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15,
5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14,
5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21,
5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06,
5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992,
5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07,
5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992,
5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991,
5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21,
5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14,
5.2.09.A93KTM24

h) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od prometa

Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21,
5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991,
5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991,
5.2.10.A101,KTM15, 5.2.10.A101,KTM991, 5.2.10.A10S2KTM15,
5.2.10.A10S2KTM991

Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21,
5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21,
5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21,
5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21,
5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15,
5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14,
5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21,
5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06,
5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992,
5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07,
5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992,
5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991,
5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21,
5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14,
5.2.09.A93KTM24, 5.2.07.A75KTM05, 5.2.07.A75KTM06,
5.2.07.A75KTM07, 5.2.07.A75KTM14

	i) Grupa mjera smanjenja opterećenja iz objedinjenih izvora Osnovnemjere: 5.4.1.C11KTM14, 5.4.1.C1S3KTM14
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D6, D8 i D9
VEZA S CILJEVIMA DSO	<ul style="list-style-type: none"> - Sprječavanje povećanja koncentracija onečišćujućih tvari u morskoj vodi u odnosu na njihove prirodne razine - Sprječavanje povećanja masenih udjela onečišćujućih tvari u sedimentu u odnosu na njihove prirodne razine - Sprječavanje: <ul style="list-style-type: none"> - povećanja masenih udjela onečišćujućih u bioti u odnosu na njihove prirodne razine <ul style="list-style-type: none"> - pojave bioakumulacije i magnifikacije u trofičkom lancu u odnosu na uobičajeno stanje - pojava toksičnog i genotoksičnog djelovanja - Sprječavanje povećanja masenih udjela onečišćujućih tvari u organizmima namijenjenim za ljudsku ishranu iznad zakonom utvrđene razine

Smanjiti mogućnost pojave iznenadnog onečišćenja preko točkastih i raspršenih izvora (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERA	<p>Mjere se odnose na smanjenja mogućnosti iznenadnog onečišćenja čiji se utjecaj na morski okoliš razmatra kroz promjene fizikalno-kemijskih osobina i sastava morske vode, taloženja na morsko dno, fizičkog i toksičnog djelovanje na sesilne, vagilne, planktonske i nektonske organizme te kroz smanjenje gospodarske i rekreacijske uporabe mora i degradacije krajobrazne vrijednosti.</p> <p>1. Grupa mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od prometa</p> <p>1.1. Mjere razrađene u okviru Strategije pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Skraćenica PS)</p> <p>1.1.a. Održivi rast i konkurentnost pomorskog gospodarstva PM2.1.3.1, PM2.2.2.1., PM2.4.1.1., PM2.4.1.2., PM2.4.2.6., PM2.4.2.8., PM2.5.1.3., PM2.5.1.4., PM2.5.1.5.</p> <p>1.1.b. Siguran i ekološki održiv pomorski promet, pomorska infrastruktura i pomorski prostor republike hrvatske PM3.1.1.1., PM3.1.1.2., PM3.1.1.3., PM3.1.2.1., PM3.1.2.2., PM3.1.2.3., PM3.1.4.1., PM3.1.4.2., PM3.1.4.3., PM3.1.4.4., PM3.1.4.5., PM3.1.4.6., PM3.1.4.7., PM3.1.5.4., PM3.2.1.1.,</p>

	<p>PM3.2.1.2., PM3.2.1.3., PM3.2.1.6., PM3.2.3.1., PM3.2.3.2., PM3.2.3.3., PM3.2.4.1., PM3.2.4.2., PM3.2.7., PM3.2.8.</p> <p>1.1.c. Jačanje administrativne sposobnosti PM4.1.1., PM4.1.2., PM4.1.3</p> <p>1.2. Mjere razrađene prema ODV u PUVP:</p> <p>1.2.a. Osnovnemjere 5.2.10.A101,KTM15, 5.2.10.A101,KTM991, 5.2.11.A113KTM21, 5.2.11.A113KTM991, 5.2.11.A114KTM21, 5.2.11.A114KTM991</p> <p>1.2.b. Ostale mjere 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A56KTM14, 5.2.05.A56KTM991, 5.2.05.A5S1KTM14, 5.2.05.A5S1KTM991, 5.2.05.A5S1KTM992, 5.2.09.A91KTM15, 5.2.09.A91KTM21, 5.2.09.A91KTM24, 5.2.09.A91KTM991, 5.2.09.A9S1KTM21, 5.2.09.A9S1KTM24, 5.2.09.A9S1KTM991</p> <p>2. Skup mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od stanovništva i industrije (uključujući energetske sektor)</p> <p>2.1. Mjere razrađene prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) u Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (Narodne novine, broj 66/16) (Skraćena: PUVP):</p> <p>2.1.a. Osnovnemjere 5.2.01.A17, 5.2.05.A58KTM21, 5.2.05.A5S2KTM992, 5.2.05.A513KTM21, 5.2.06.A64KTM21, 5.2.06.A64KTM991, 5.2.10.A101KTM15, 5.2.10.A101KTM991, 5.2.11.A112KTM21, 5.2.11.A112KTM991, 5.2.11.A113KTM991, 5.2.11.A113KTM21, 5.2.11.A114KTM21, 5.2.11.A114KTM991, 5.2.11.A115KTM21, 5.2.11.A115KTM991</p> <p>2.1.b. Ostale mjere 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A56KTM14, 5.2.05.A56KTM991, 5.2.05.A5S1KTM14, 5.2.05.A5S1KTM991, 5.2.05.A5S1KTM992, 5.2.09.A91KTM15, 5.2.09.A91KTM21, 5.2.09.A91KTM24, 5.2.09.A91KTM991, 5.2.09.A94KTM21, 5.2.09.A94KTM24, 5.2.09.A94KTM991, 5.2.09.A9S1KTM21, 5.2.09.A9S1KTM24, 5.2.09.A9S1KTM991</p> <p>3. Skup mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od poljoprivrede, ribarstva i marikulture</p> <p>3.1. Mjere razrađene prema ODV u PUVP:</p> <p>3.1.a. Osnovnemjere 5.2.10.A101,KTM15, 5.2.10.A101,KTM991, 5.2.10.A10S1KTM03, 5.2.10.A10S1KTM12, 5.2.10.A10S1KTM15, 5.2.10.A10S1KTM991,</p>
--	--

5.2.11.A113KTM21, 5.2.11.A113KTM991, 5.2.11.A114KTM21,
5.2.11.A114KTM991

3.1.b. Ostale mjere

5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21,
5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A56KTM14, 5.2.05.A56KTM991,
5.2.05.A5S1KTM14, 5.2.05.A5S1KTM991, 5.2.05.A5S1KTM992,
5.2.09.A91KTM15, 5.2.09.A91KTM21, 5.2.09.A91KTM24,
5.2.09.A91KTM991, 5.2.09.A9S1KTM21, 5.2.09.A9S1KTM24,
5.2.09.A9S1KTM991,
5.3.6.B662KTM02, 5.3.6.B662KTM03, 5.3.6.B662KTM992

4. Skup mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od ostalih izvora

4.1. Mjere razrađene prema ODV u PUVP:

4.1.a. Osnovne mjere

5.2.11.A113KTM21, 5.2.11.A113KTM991, 5.2.11.A114KTM21,
5.2.11.A114KTM991

4.1.b. Ostale mjere

5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21,
5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A56KTM14, 5.2.05.A56KTM991,
5.2.05.A5S1KTM14, 5.2.05.A5S1KTM991, 5.2.05.A5S1KTM992,
5.2.09.A91KTM15, 5.2.09.A91KTM21, 5.2.09.A91KTM24,
5.2.09.A91KTM991, 5.2.09.A9S1KTM21, 5.2.09.A9S1KTM24,
5.2.09.A9S1KTM991

5. Skup mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od objedinjenih izvora (uključujući i saniranje posljedica iznenadnog onečišćenja)

5.1. Mjere razrađene prema ODV u PUVP:

5.1.a. Osnovne mjere

5.4.1.C1S3KTM14

5.2. Mjere razrađene prema Planu intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora (skraćena PI)

- PIM₁ Izrada državnog plana intervencija usklađenog s međunarodnim ugovorima iz područja zaštite morskog okoliša
- PIM₂ Izrada županijskih planova intervencija
- PIM₃ Uspostava stožera, nacionalnu središnjicu za usklađivanje traganja i spašavanja na moru i županijske operativne centre za provedbu plana intervencija
- PIM₄ Razrada i provedba postupaka za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćenja mora (uključujući praćenje stanja morskog

	<p>okoliša, proglašavanje i upravljanje područjima posebno osjetljivog mora, osiguranje sustava za nadzor pomorskog prometa, osiguranje tehničkih sredstava i službi za provedbu mjera sprječavanja i ograničavanja onečišćenja mora, procjenu rizika i osjetljivosti područja djelovanja Plana intervencija)</p> <ul style="list-style-type: none"> - PIM⁵ Razrada i provedba postupaka sprječavanja i ograničavanja opasnosti od onečišćenja mora (uključujući utvrđivanje, smanjivanje i uklanjanje opasnosti od onečišćenja mora) - PIM⁶ Razrada i provedba postupaka djelovanja za smanjenje šteta u morskom okolišu - PIM⁷ Razrada i provedba postupaka djelovanja po subregionalnom planu - PIM⁸ Razrada i provedba interventnih mjera u izvanrednim slučajevima onečišćenja mora - PIM⁹ Razrada i provedba plana izobrazbe i vježbe svih sudionika u Planu intervencija
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D6, D8 i D9
VEZA S CILJEVIMA DSO	<ul style="list-style-type: none"> - Sprječavanje promjena fizikalno-kemijskih osobina i sastava morske vode uz održanje uobičajene izmjene plinova i tvari na granicama faza atmosfera/morska voda i morska/voda sediment - Sprječavanje fizičkog i toksičnog djelovanja na organizme - Nesmetano održivo korištenje gospodarskih i rekreacijskih resursa morskog okoliša te sprječavanje degradacije prirodnih i krajobraznih vrijednosti

Izraditi programe praćenja stanja očuvanosti stanišnih tipova

OPIS MJERE	<p>Strategija i akcijski plan zaštite prirode RH za razdoblje od 2017. do 2025. godine</p> <p>Predložena mjera na razini je aktivnosti unutar Posebnog cilja 4.1 – Povećati znanja o stanju prirode:</p> <p style="padding-left: 40px;">4.1.9 Izraditi programe za praćenje stanja očuvanosti stanišnih tipova s Dodatka I, divljih vrsta s Dodatka II, IV, V Direktive o staništima, vrsta ptica u skladu s direktivom o pticama, zatim kao i vrsta koje se komercijalno koriste te ostalih ugroženih, endemskih i rijetkih divljih vrsta te provoditi praćenje stanja očuvanosti</p> <p>Zabilježen je značajan pomak u prikupljanju podataka vezanih uz vrste i stanišne tipove, no i dalje je potrebno nastaviti rad u smjeru standardizacije prikupljanja podataka te poboljšanja samog prikupljanja. To se prvenstveno odnosi na prikupljanje postojećih podataka za one skupine za koje to do sada nije učinjeno, a s ciljem omogućavanja</p>
------------	--

	<p>definiranja trendova i poželjnog stanja te referentnih vrijednosti potrebnih za ocjenu stanja očuvanosti. Usko je vezana i potreba nastavka rada na uspostavi monitoring sustava s obzirom na obvezu podnošenja izvješća svakih šest godina o provedbi poduzetih mjera očuvanja u okviru Direktive o staništima, koje mora sadržavati i rezultate praćenja očuvanosti vrsta i stanišnih tipova navedenih na Dodacima spomenute Direktive. Uz to, sukladno odredbama Direktive o pticama države članice dužne su izvještavati o stanju populacija svih vrsta ptica koje se prirodno pojavljuju na teritoriju pojedine države članice. RH, kao članica Europske unije ima obvezu svakih šest godina izvješćivati o stanju očuvanosti 506 vrsta i 74 stanišna tipa s dodatka navedenih direktiva, a prvo takvo izvješće će dostaviti 2019. godine.</p> <p>Navedena mjera doprinosi postizanju strateškog cilja 4 SAPZP povećanja znanja i dostupnosti podataka o prirodi.</p>
OČEKIVANI REZULTAT (<i>OUTCOME</i>)	<p>Broj vrsta i staništa za koje su izrađeni monitoring programi (4.1.9.)</p> <p>Udio vrsta i stanišnih tipova za koje je provedeno praćenje stanja prema postojećim programima praćenja stanja (4.1.9.)</p>
PRAĆENJE PROVEDBE MJERE (<i>OUTPUT,</i> <i>sa okvirnim</i> <i>datumima</i>)	Do 2025. godine utvrditi broj vrsta i staništa za koje su izrađeni monitoring programi, te odrediti udio vrsta i stanišnih tipova za koje je provedeno praćenje stanja prema postojećim programima praćenja stanja.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1.

Unaprijediti sustav praćenja stanja i procesa u obalnom području

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog strategije prostornog razvoja RH:</p> <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unaprjeđivanje sustava podataka i praćenja stanja i procesa u obalnom području - Utvrđivanje razvojnih smjernica vezanih za aktivno praćenje stanja u prostoru - Jačanje kapaciteta i osposobljavanje javne uprave

VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.3., 2.2.1.
--------------------------------------	----------------

Postojeće mjere za učinkovito upravljanje informacijama u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

Prijedlog sporazuma o razmjeni, pristupu i korištenju prostornih podataka za subjekte NIPP-a

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Radna skupina za zajedničko korištenje prostornih podataka NIPP-a je predložila Sporazum o razmjeni, pristupu i korištenju prostornih podataka za subjekte NIPP-a. http://www.nipp.hr/UserDocsImages/dokumenti/radni-dok/Sporazum-NIPP-v-1-9.pdf Sporazum nije na snazi.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.2.

Izrada baze prostornih podataka vezano uz morski okoliš i obalno područje i prostornih podataka (metadata) prema INSPIRE direktivi

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Uredba (Narodne novine, broj 112/14) definira sadržajne komponente Informacijskog sustava more (P 13), koje, između ostalog moraju najmanje sadržavati: <ul style="list-style-type: none"> - bazu podataka pokazatelja u vezi ciljeva i mjera zaštite morskog okoliša i obalnog područja; - baze podataka iz sustava praćenja i promatranja; - baze prostornih podataka vezano uz morski okoliš i obalno područje; - numeričke analize i modele u digitalnom zapisu i bazama podataka.
POKAZATELJI PRAĆENJA	<ul style="list-style-type: none"> - Usvojen prošireni popis pokazatelja praćenja stanja morskog okoliša tako da obuhvaća i obalno područje - Identificirani izvori podataka za izračun proširenog popisa pokazatelja - Prošireno idejno rješenje Integrirajuće programske platforme (IPP) za sustav praćenja i promatranja morskog okoliša tako da uključi odabrane pokazatelje za obalno područje
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1., 2.2.2.

Razvijati informacijsku infrastrukturu

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija e-Hrvatska 2020. (Narodne novine, broj 50/17)</p> <p>Ključne aktivnosti prema javnoj upravi do 2020. (A2A):</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalje razvijati Metaregistar, registar s popisom svih registara, njihovog sadržaja i mogućnostima povezivanja s drugim sustavima. Sustav interoperabilnosti će se smjestiti u Centar dijeljenih usluga; - dalje razvijati Javni registar za koordinaciju projekata izgradnje državne informacijske infrastrukture (Registar ProDII). Registar ProDII će se smjestiti u Centar dijeljenih usluga
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1., 2.2.2.

Unaprijediti sustav praćenja stanja i procesa u obalnom području

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Konačni prijedlog strategije prostornog razvoja RH:</p> <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unaprjeđivanje sustava podataka i praćenja stanja i procesa u obalnom području - Utvrđivanje razvojnih smjernica vezanih za aktivno praćenje stanja u prostoru <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 5.2.1. Razvoj Informacijskog sustava prostornog uređenja</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.3., 2.2.1.

Razvijati informacijske instrumente za upravljanje obalnim područjem (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine:</p> <p>Cilj 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem</p> <p>Mjera 4.4.1. Razviti alate za sustavno upravljanje obalnim područjem i posebno pomorskim dobrom uz uspostavu katastra pomorskog dobra</p>

	<p>Mjera 4.4.4. Razviti infrastrukturu prostornih podataka za obalno područje i pripadajući akvatorij (MSDI) u okviru nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP), te osigurati povezanost s nacionalnim, regionalnim i globalnim inicijativama i podatkovnim infrastrukturama kako bi se osigurala dostupnost i interoperabilnost podataka u skladu s relevantnim propisima</p> <p>CILJ 3.1.5. Kontinuirano podizati razinu djelovanja kod ugroze ljudskih života i imovine na moru</p> <p>Mjera 3.1.5.4. Razviti koncept integralne reakcije na izvanredne događaje na moru i AdriaGIS sustava kao osnovnog tehnološkog rješenja</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1., 2.2.1., 2.2.2., 2.5.2., 3.2.1.

Postojeće mjere za identificiranje i valoriziranje prioriternih područja za očuvanje bioraznolikosti morskog okoliša i obalnog područja

Očuvati povoljne građe i strukture morskoga dna, obale, priobalnih područja i riječnih ušća (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)</p> <p>Mjere 5.3.06.B 6 14 KTM05, KTM06, KTM07, KTM991 (prema ODV u PUVP)</p> <p>Očuvati povoljnu građu i strukturu morskoga dna, obale, priobalnih područja i riječnih ušća.</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	<p>Očuvati ili vratiti povoljan status očuvanosti stanišnih tipova i određenih vrsta u njihovom prirodnom arealu u svrhu sprječavanja smanjenja bioraznolikosti.</p> <p>Posebni cilj: Zaštita stanišnih tipova</p>
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1., 2.3.2., 2.3.3.

Očuvati cjelovitost morskog dna na razini koja osigurava da su struktura i funkcije ekosustava zaštićene kao i da bentoski ekosustavi nisu posebno zahvaćeni štetnim učincima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.06.B 6 19 KTM992 Ograničiti sidrenje gdje je to potrebno radi očuvanja ili obnove degradiranih naselja posidonije s vrstom <i>Posidonia oceanica</i>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Praćenje rasprostranjenosti i zahvaćene površine naselja posidonije u sklopu Direktive o staništima.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1., 2.3.2., 2.3.3.

Očuvati muljevite, pjeskovite i šljunčane plaže u područjima Natura 2000 (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.06.B 6 20 KTM06, KTM992 Očuvanje muljevite, pjeskovite i šljunčane plaže u područjima Natura 2000 gdje su ciljni stanišni tipovi 1210, 1310, 1410, 1420 i 2110 ne uređivati za turističko korištenje, a na pojedinim lokalitetima omogućiti obnovu degradiranih staništa, uključujući zabranu uklanjanja biljaka radi obnove vegetacije.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvanje posebno zaštićenih područja

VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1., 2.3.2., 2.3.3.
-------------------------------------	------------------------

Zabraniti iskorištavanje sedimenta (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.06.B6 37 KTM06, KTM992 Ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova ni sprudova u priobalju.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvati cjelovitost morskog dna na razini koja osigurava da su struktura i funkcije ekosustava zaštićene kao i da bentoski ekosustavi nisu posebno zahvaćeni štetnim učincima
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1., 2.3.2., 2.3.3.

Očuvati povoljni režim voda (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM05, Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM06, K Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM07, Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM17, Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM992 Očuvati povoljni režim voda i povoljne stanišne uvjete vodenih i močvarnih staništa s obzirom na ekološke zahtjeve ciljnih vrsta/stanišnih tipova područja ekološke mreže
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6

VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvati cjelovitost morskog dna na razini koja osigurava da su struktura i funkcije ekosustava zaštićene kao i da bentoski ekosustavi nisu posebno zahvaćeni štetnim učincima
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1., 2.3.2., 2.3.3.

Povećati učinkovitost zaštite morskih staništa

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija i akcijski plan zaštite prirode (SAPZP) Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2025. godine (Narodne novine, broj 72/17)</p> <p>Predložene mjere na razini su aktivnosti unutar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posebnog cilja 1.2 Oblikovati i uspostaviti reprezentativnu i funkcionalnu mrežu područja značajnih za očuvanje prirode <ul style="list-style-type: none"> 1.2.4 Analizirati reprezentativnost zaštićenih područja na nacionalnoj razini, razviti kriterije za proglašenje novih zaštićenih područja te u skladu s njima predložiti prioritete za zaštitu - Posebnog cilja 4.1 – Povećati znanja o stanju prirode: <ul style="list-style-type: none"> 4.1.10 Prikupiti detaljne podatke o rasprostranjenosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova na području EM u svrhu upravljanja 4.1.12. Revidirati kartu staništa, uključujući detaljnije kartiranje kopnenih i morskih staništa te izraditi kartu morskih staništa na područjima mora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske, s naglaskom na ugrožene i rijetke stanišne tipove te stanišne tipove na Dodatku i Direktive o staništima
OČEKIVANI REZULTAT (<i>OUTCOME</i>)	<p>Provedena analiza reprezentativnosti zaštićenih područja i utvrđena lista kriterija za proglašenje novih. (1.2.4)</p> <p>Broj i površina područja ekološke mreže na kojima je utvrđena detaljna rasprostranjenost ciljnih vrsta i stanišnih tipova (4.1.10)</p> <p>Udio površine morskih staništa koja su kartirana. (4.1.12.)</p>
PRAĆENJE PROVEDBE MJERE (<i>OUTPUT</i> ,	<p>Do 2018. provedena analiza reprezentativnosti zaštićenih područja i utvrđena lista kriterija za proglašenje novih.</p> <p>Do 2022. utvrđeni broj i površina područja EM na kojima je utvrđena detaljna rasprostranjenost ciljnih vrsta i stanišnih tipova</p>

sa okvirnim datumima)	Do 2023. Definiran udio površine morskih staništa koja su kartirana
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.4., 2.3.5.

Postojeće mjere za unaprjeđenje kvalitete prostornog i razvojnog planiranja i procjena utjecaja na okoliš i prirodu u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

Hidrološki procesi – pregled utjecaja na okoliš, ciljeva zaštite okoliša i mjera za zaštitu okoliša (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.2.07.A 7 7 KTM06, KTM07, KTM08 Prilikom izrade novih ili rekonstrukcije postojećih vodnih građevina (građevina vodnih putova, hidroenergetske građevine, građevine obrane od poplava) primjenjivati najbolje raspoložive tehnike kojima se umanjuje ekološko opterećenje na staništa i vrste. (Sukladno priručnicima i preporukama Europske komisije (npr. Guidance Document on Inland Waterway Transport and Natura 2000, 2012)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrže prirodne osobine morske vode, postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.1., 2.4.3.

Detaljnije razraditi stručne podloge u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (osigurati da promjene hidrografskih osobina nemaju nepovoljan utjecaj na morski ekosustav) (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.2.07.A 7 3 KTM06, 5.2.07.A 7 3 KTM07, 5.2.07.A 7 3 KTM08 Na vodnim tijelima za koje je ocijenjeno da su dobrom hidromorfološkom stanju pri izdavanju novih vodopravnih akata za zahvate koji mogu imati negativne uticaje na hidromorfološko stanje: (-) u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš procjenu utjecaja zahvata na vode dokumentirati detaljno razrađenom stručnom podlogom.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrže prirodne osobine morske vode, postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridonenom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena u bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.3.

Smanjiti hidromorfološka opterećenja u svrhu zaštite bioraznolikosti i ekološke mreže (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.2.07.A 7 S4 KTM05, 5.2.07.A 7 S4 KTM06, 5.2.07.A 7 S4 KTM07 Na osnovu provedenog praćenja hidromorfoloških opterećenja, a uz konzultacije s odgovarajućim stručnjacima u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatskom agencijom za okoliš i prirodu, u Program redovitog gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka,

	vodnog dobra i vodnih građevina uključiti mjere revitalizacije i odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja hidromorfoloških opterećenja (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrže prirodne osobine morske vode, postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.3.

Uskladiti dodatne mjere smanjenja hidromorfoloških opterećenja s programom dodatnih mjera za Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.3.2.B2 S2 KTM991, 5.3.2.B2 S2 KTM992 Prilikom izrade dodatnih mjera smanjenja hidromorfoloških opterećenja neophodno je uključivanje odgovarajućih stručnjaka u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u ranoj fazi izrade istih te njihovo usklađivanje s programom dodatnih mjera za Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite utvrđenih važećim PUVP. (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrže prirodne osobine morske vode, postojeće valovanje i režim morskih struja.

	Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.3.

Uključivati odgovarajuće stručne kapacitete i provoditi odgovarajuća istraživanja u ranoj fazi projektiranja zahvata u prostoru koji mogu promijeniti vodni režim

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)</p> <p>Mjere 5.2.07.A 7 S2 KTM05, 5.2.07.A 7 S2 KTM06, 5.2.07.A 7 S2 KTM07, 5.2.07.A 7 S2 KTM992</p> <p>Kako bi se u fazi projektiranja definirali ekološki ciljevi revitalizacije, tj. kako bi se revitalizacija provela ponajprije u cilju poboljšanja uvjeta za vrste i staništa, neophodno je u ranoj fazi projektiranja uključiti odgovarajuće stručnjake u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu, odnosno provesti odgovarajuća istraživanja. (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode)</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D6, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrži postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.3.

Izadavati vodopravne akte za zaštitu voda zaštićenih područja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
<p>OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE</p>	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.3.6. B 6 5 KTM05, 5.3.6. B 6 5 KTM06, K Mjera 5.3.6. B 6 5 KTM07, TM17 KTM992</p> <p>Za nove zahvate u prostoru izdavati vodopravne akte koji reguliraju provedbu dodatnih mjera zaštite voda zaštićenih područja na vodnim tijelima za koja se kroz postupak utjecaja zahvata na vodno tijelo utvrdi da provedbom osnovnih mjera neće biti ispunjeni ciljevi zaštite voda zaštićenih područja.</p>
<p>VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA</p>	<p>D1, D6, D7</p>
<p>VEZA S CILJEVIMA DSO</p>	<p>Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrži postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.</p>
<p>VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE</p>	<p>2.4.3.</p>

Nastaviti s praksom provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš

ELEMENT MJERE	RAZRADA
<p>OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE</p>	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM05, Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM06, K Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM07, Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM17, Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM992</p> <p>Nastaviti s praksom provedbe strateške procjene utjecaja plana ili programa na okoliš (naročito u slučajevima dugoročnih planiranja ulaganja) kojima se na planskoj/programskoj razini utvrđuju mjere praćenja, mjere zaštite okoliša i ekološke mreže, prekogranični utjecaj i prikaz utjecaja na okoliš i ekološku mrežu</p>

VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D6, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrži postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena u bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.2.

Unaprjeđenje metodološkog okvira za planiranje u obalnom području

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog strategije prostornog razvoja RH:</p> <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja</p> <ul style="list-style-type: none"> - u cilju kontrole zauzimanja novih prostora za izgradnju na kopnu i pomorskog dobra (kopneni dio i akvatorij) potrebno je, osim zakonom propisanih ograničenja, utvrditi dopustivo opterećenje prostora - optimizacija namjene površina: <ul style="list-style-type: none"> o smanjenje pritiska na prostor predimenzioniranjem građevinskih područja o preispitivanje planiranih površina za razvoj o usklađivanje planiranog korištenja prostora s realnim potrebama i mogućnostima realizacije u planskom razdoblju o usmjeravanje razvoja u područja manje ranjivosti - svođenje na najmanju moguću mjeru konflikata korištenja prostora u odnosu na ranjivost, prirodne i kulturne vrijednosti te krajobraz - određivanje detaljnijih uvjeta za gradnju u užem obalnom pojasu u ovisnosti o posebnostima pojedinih područja - konzistentnost prostorno-planskih mjera u rješavanju rastućeg pritiska na područja visokovrijednih prirodnih i krajobraznih vrijednosti, poljoprivredna i šumska zemljišta za izgradnju turističkih objekata te pretjerano korištenje obalnih resursa - sustavno nadziranje i usmjeravanje procesa urbanizacije <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.6. Smanjivanje regionalnih razlika i održivo planiranje razvojno specifičnih područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suradnja u vrednovanju i afirmaciji krajobraza

	Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.2.4. Afirmacija obilježja i vrijednosti krajobraza
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.1., 2.4.2.

Postojeće mjere za podizanje učinkovitosti kapaciteta za upravljanje obalnim područjem i morskim okolišem

Jačati kapacitete relevantnih aktera javnih politika

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. 1.1.Unaprijediti proces stvaranja javnih politika i strateškog planiranja u javnoj upravi 7.2 Jačati kapacitete za dobro upravljanje Mjere obuhvaćaju obrazovne aktivnosti rukovodećih službenika i čelnika za pripremu strategija i drugih relevantnih akata javnih politika
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.5.1.

Jačati kapacitete za upis pomorskog dobra

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine: Cilj 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem Mjera 4.4.3. Ojačati administrativne kapacitete kako bi se cjelokupni posao upisa pomorskog dobra završio do 2020. godine
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.5.2.

Prilog 3: Postojeće mjere za poboljšanje provedbe instrumenata za postizanje dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja

Postojeće mjere za usavršavanje postojećih i uvođenje novih instrumenata provedbe prostorno-planskih dokumenata u obalnom području

Osigurati sveobuhvatan pristup urbanoj sanaciji

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog strategije prostornog razvoja RH:</p> <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sustavno rješavanje narušene kvalitete izgrađenog područja (povrede urbanog okoliša) nastale zbog nezakonite gradnje (kako pojedinačno, tako i cijelih naselja sa substandardnom infrastrukturom) - Sustavno nadziranje i usmjeravanje procesa urbanizacije <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.8. Odmjereno korištenje prostora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urbana sanacija <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.2.3. Unapređivanje vrsnoće građenja i oblikovanja prostora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj modela za urbanu sanaciju područja nezakonite gradnje
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.1.2.

Postojeće mjere za unaprjeđenje upravljanja pomorskim dobrom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine:</p> <p>Cilj 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem</p> <p>Cilj 4.5. Povećati prihode s osnova koncesija na pomorskom dobru</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.5.1. Pojednostaviti postupke koncesioniranja pomorskog dobra; 4.5.2. Analizirati model utvrđivanja koncesijske naknade kako bi se kreirao novi sustav koji će generirati veće prihode;

	4.5.3. Pojačati aktivnosti nadzora i mehanizme naplate koncesijskih naknada na pomorskom dobru
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.2.2.

Postojeće mjere za unaprjeđenje sustava upravljanja morskim otpadom

Osigurati uvjete za održivu i dostupnu uslugu prihvata i zbrinjavanja broskog otpada i ostataka tereta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Cilj 3.2.1. Spriječiti onečišćenja okoliša i štetan utjecaja pomorskih objekata na Jadransko more: Mjera 3.2.1.5 Osigurati uvjete za održivu i dostupnu uslugu prihvata i zbrinjavanja broskog otpada i ostataka tereta
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvanje staništa, očuvanje bioraznolikosti i očuvanje jadranskih resursa.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.3.1., 3.3.2., 3.3.3.

Ratificirati i primjenjivati pomorske konvencije

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Mjera 3.2.7 Ratificirati i primjeniti Konvencije Međunarodne pomorske organizacije u području zaštite okoliša (Međunarodna konvencija o

	uklanjanju podrtina - International Convention on the Removal of Wrecks), Međunarodne konvencije o odgovornosti i naknadi štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem (HNS Convention), Konvencija o recikliranju brodova (Ship's Recycling Convention) Mjera je identificirana kao zajednička mjera koju je potrebno provoditi kroz sve ciljeve pomorske strategije.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvanje staništa, očuvanje bioraznolikosti i očuvanje jadranskih resursa.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.3.1., 3.3.2., 3.3.3.

Postojeće mjere za smanjivanje utjecaja ribarstva na morski okoliš

Ograničavati utjecaj ribolova

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Članak 38. EZ 3013/1302 Ograničavanje utjecaja ribolova na morski okoliš i prilagođavanje ribolova zaštiti vrsta (+članak 44. stavak 1.točka (c) Ribolov na unutarnjim vodama)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1.

Zaštiti i obnoviti morsku bioraznolikost

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Zaštita i obnova morske bioraznolikosti i ekosustava i režima kompenzacija u okviru održivih ribolovnih aktivnosti (+ čl. 44.stavak 6. <i>Ribolov na unutarnjim vodama</i>)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1.

Trajno obustaviti ribolovne aktivnosti

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Smanjenju ukupnog ribolovnog napora moguće je doprinijeti i smanjenjem ukupnog kapaciteta flote kroz primjenu mjera trajne obustave ribolovnih aktivnosti, uz financijsku naknadu ribarima za uništeni brod (scraping)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1.

Privremeno obustaviti ribolovne aktivnosti

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020.</p> <p>Kada rezultati programa praćenja ukažu da je stanje živih resursa ugroženo, potrebno je pristupiti provođenju dodatnih mjera usmjerenih na smanjenje ribolovnog napora. Smanjenju ukupnog ribolovnog napora moguće je doprinijeti kroz privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti.</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1.

Osigurati kontrolu i provedbu

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020.</p> <p>Kontrolu i provedbu je potrebno učinkovito provoditi i unaprjeđivati poboljšanjem aktivnosti praćenja, kontrole i nadzora nadležnih tijela.</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1.

Postojeće mjere za promicanje marikulture koja pruža visoku razinu zaštite morskog okoliša

Produktivno ulagati u marikulturu

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Energetski i resursno učinkovitija marikultura kako bi se minimalizirala potrošnja vode i smanjila upotreba kemikalija. Nadalje poticanje ekološkog uzgoja će doprinijeti zaštiti bioraznolikosti i jedinstvenosti ekosustava u RH.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje eutrofikacije, kao i smanjenje rizika od unosa onečišćujućih tvari i učinaka onečišćenja i eutrofikacije
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.5.1., 3.5.2., 3.5.3.

Prelaziti na sustave za okolišno upravljanje

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Ograničavanje utjecaja akvakulture na okoliš (upravljanje okolišem, programi revizije, usluge zaštite okoliša i poticanje ekološkog uzgoja će doprinijeti zaštiti bioraznolikosti).
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava povezanih s marikulturom, smanjenje eutrofikacije, kao i smanjenje rizika od unosa onečišćujućih tvari i učinaka onečišćenja i eutrofikacije.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.5.1., 3.5.2., 3.5.3.

Razvijati akvakulturu koja osigurava usluge zaštite okoliša

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Ograničavanje utjecaja akvakulture na okoliš (upravljanje okolišem, programi revizije, usluge zaštite okoliša i poticanje ekološkog uzgoja) će doprinijeti zaštiti bioraznolikosti.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava povezanih s marikulturom, smanjenje eutrofikacije, kao i smanjenje rizika od unosa onečišćujućih tvari i učinaka onečišćenja i eutrofikacije.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.5.1., 3.5.2., 3.5.3.

Postojeće mjere za smanjivanje rizika unosa stranih i invazivnih stranih vrsta putem balastnih voda

Razvijati energetske učinkovito eko-brodarstvo

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Cilj 2.1.3. Podići razinu kvalitete brodarstva i osigurati dugoročnu konkurentnost istog Mjera 2.1.3.1. Razvijati energetske učinkovito eko-brodarstvo poticanjem nabavke/gradnje novih ekobrodova i prilagodbom postojećih brodova najvišim ekološkim standardima ugrađivanjem tehnologija za pročišćavanje balastnih voda, ispušnih plinova i sl
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6

VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će doprinijeti smanjenju rizika unosa stranih/invazivnih stranih vrsta i patogena putem međunarodnog brodskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda i brodskog obraštaja (zaštita bioraznolikosti, marikulutre, ribolova)
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.1.

Proglasiti Jadransko more Posebno osjetljivim morskim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Cilj 3.2.1. Spriječiti onečišćenja okoliša i štetan utjecaj pomorskih objekata na Jadransko more Mjera 3.2.1.1. Proglasiti Jadransko more Posebno osjetljivim morskim područjem u suradnji s obalnim državama Jadrana sukladno smjernicama Međunarodne pomorske organizacije (IMO-a)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će doprinijeti smanjenju rizika unosa stranih/invazivnih stranih vrsta i patogena, te kemijskog onečišćenja putem međunarodnog brodskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda i brodskog obraštaja, te putem ispuštanja zauljenih voda
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.1., 3.6.2., 3.6.3.

Uspostaviti sustav „ranog dojavljivanja“ u prevenciji prijenosa štetnih vodenih organizama putem balastnih voda

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Cilj 3.2.2. Smanjiti štetni utjecaj prijenosa živih vodenih organizama i patogena putem pomorske plovidbe (balastnih voda i obraštaja)

	Mjera 3.2.2.1. U suradnji s drugim Jadranskim državama uspostaviti sustav „ranog dojavljivanja“ u prevenciji prijenosa štetnih vodenih organizama putem balastnih voda;
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6,
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će doprinijeti smanjenju rizika unosa stranih/invazivnih stranih vrsta i patogena putem međunarodnog broskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda i broskog obraštaja.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.3.

Ojačati nadzor upravljanja balastnim vodama

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Cilj 3.2.2. Smanjiti štetni utjecaj prijenosa živih vodenih organizama i patogena putem pomorske plovidbe (balastnih voda i obraštaja) Mjera 3.2.2.2. Ojačati nadzor upravljanja balastnim vodama temeljem procjene rizika i sukladno međunarodno usuglašenim smjernicama
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6,
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će doprinijeti smanjenju rizika unosa stranih/invazivnih stranih vrsta i patogena putem međunarodnog broskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda i broskog obraštaja.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.1., 3.6.2., 3.6.3.

Prilog 4: Zakonska regulativa i reference

Popis relevantnih strategija i planova

- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 30/09)
- Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine, broj 70/15)
- Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Narodne novine, broj 93/14)
- Strategija upravljanja vodama (Narodne novine, broj 91/08)
- Strategija zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011. – 2015.
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 130/05)
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, broj 124/14)
- Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, broj 55/13)
- Strategija razvoja nautičkog turizma za razdoblje 2009. – 2019.
- Strategija gospodarenja mineralnim sirovinama Republike Hrvatske (SGMSRH, ožujak 2008.)
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (Narodne novine, broj 72/17)
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (konačni prijedlog, 2017.)
- Strategija e-Hrvatska 2020 i Akcijski plan za provedbu Strategije e-Hrvatska 2020. (Narodne novine, broj 50/17)
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (Bijela knjiga, srpanj 2017)
- Strategija upravljanja balastnim vodama u Republici Hrvatskoj (nacrt, 2017)
- Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine (Narodne novine, broj 139/13)
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (Narodne novine, 3/17)
- Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (Narodne novine, broj 66/16)
- Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, broj 123/13)
- Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak, 2015.)
- Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015.)
- Strateški plan Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj za razdoblje 2015. - 2017.
- Strateški plan Ministarstva kulture 2016. - 2018.
- Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture za razdoblje 2014.-2020. (nacrt, 2014.)
- Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2016. – 2020. (listopad, 2015.)
- Operativni program Konkurenost i kohezija 2014.-2020.

Zakoni i provedbeni propisi

Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14)

Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15)

Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 153/13 i 65/17)

Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13)

Zakon o vodama (Narodne novine, br. 53/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14)

Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, broj 62/17)

Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, br. 158/03, 100/04, 141/06, 38/09 i 123/11)

Pomorski zakonik (Narodne novine, br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15)

Zakon o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, broj 44/17)

Zakon o koncesijama (Narodne novine, broj 69/17)

Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, br. 25/13 i 85/15)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13)

Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine, br. 16/07, 152/08, 124/10, 56/13, 121/16 i 9/17)

Zakon o službenoj statistici (Narodne novine, br. 103/03, 75/09, 59/12. i 12/13.)

Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014. - 2020. (Narodne novine, broj 92/14)

Zakon o sustavu državne uprave (Narodne novine, br. 150/11, 12/13, 93/16 i 104/16)

Zakon o državnim službenicima (Narodne novine, br. 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15 i 61/17)

Zakon o hidrografskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 68/98, 110/98, 163/03 i 71/14)

Zakon o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Narodne novine, broj 56/13)

Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, br. 112/14 i 39/17)

Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08)

Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, br. 61/14 i 3/17)

Uredba o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 3/17)

Uredba o provedbi postupka procjene učinaka propisa (Narodne novine, broj 52/17)

Uredba o informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine, broj 115/15)

Uredba o informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine, broj 68/08)

Uredba o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (Narodne novine, broj 72/15)

Uredba o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole za provedbu programa kojima se podržava cilj „Europska teritorijalna suradnja“ u financijskom razdoblju 2014. – 2020. (Narodne novine, broj 120/14)

Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu (Narodne novine, broj 146/14)

Pravilnik o sadržaju mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (Narodne novine, br. 106/98, 39/04, 45/04, 163/04 i 9/11)

Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (Narodne novine, br. 48/14 i 19/15)

Pravilnik o državnom planu prostornog razvoja (Narodne novine, broj 122/15)

Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (Narodne novine, broj 88/14)

Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, br. 144/13 i 73/16)

Pravilnik o upravljanju i nadzoru balastnih voda (Narodne novine, broj 128/12)

Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine, broj 140/09)

Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2017.

Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. - 2017. (Narodne novine, broj 69/2013)

Odluka o donošenju akcijskog programa strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, broj 153/14)

Međunarodni propisi

Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Službeni list Europske unije, br. L 164/19)

Direktiva Komisije (EU) 2017/845 od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu okvirnog popisa elemenata koje treba uzeti u obzir pri pripremi pomorskih strategija (Službeni list Europske unije, br. L 125/27)

Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica (Službeni list Europske unije, br. L 020/7)

Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Službeni list Europske unije, br. L 327/1)

Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (Službeni list Europske unije, br. L 257/135)

Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Službeni list Europske unije, br. L 206/7)

Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (Službeni list Europske unije, br. L 041/26)

Direktiva 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš i o izmjeni direktiva Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ s obzirom na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu (Službeni list Europske unije, br. L 156/17)

Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (Službeni list Europske unije, br. L 197/30)

Zajednička ribarstvena politika EU

Uredba Komisije (EZ) br. 976/2009 od 19. listopada 2009. o provedbi Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s mrežnim uslugama (Službeni list Europske unije, br. L 274/9)

Uredba Vijeća (EZ) br. 708/2007 od 11. lipnja 2007. o korištenju stranih i lokalno neprisutnih vrsta u akvakulturi (Službeni list Europske unije, br. L 168/1)

Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94 (Službeni list Europske unije, br. L 409/11)

Uredba Vijeća (EZ) br. 1185/2003 od 26. lipnja 2003. o uklanjanju peraja morskih pasa na plovilima (Službeni list Europske unije, br. L 167/1)

Odluka komisije 2010/477/EU od 1. rujna 2010. o kriterijima i metodološkim standardima za dobro stanje morskog okoliša (Službeni list Europske unije, br. 232/14)

Odluka Komisije (EU) 2017/848 od 17. svibnja 2017. o utvrđivanju kriterija i metodoloških standarda za dobro stanje okoliša morskih voda, kao i specifikacija i standardiziranih metoda za praćenje i procjenu to o stavljanju izvan snage Odluke 2010/477/EU (Službeni list Europske unije, br. 125/43)

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1343/2011 Europskog parlamenta i Vijeća

Konvencija o Europskim krajobrazima (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/02)

Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 01/07)

Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 17/98 i 11/04)

Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 8/12)

Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja kopnenim izvorima (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/93)

Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju

Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine

Strategija Europske unije o prilagodbi klimatskim promjenama

Regionalni plan o upravljanju morskim otpadom na Mediteranu (Izvješće s 18. redovnog sastanka ugovornih stranaka Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja i njenih protokola - Odluka IG.21/7 o donošenju Regionalnog plana o upravljanju morskim otpadom na Mediteranu)

Reference

Dulčić, J., Ž. Đođo, B. Dragičević, M. Čukteraš, B. Glamuzina(2012): Nove vrste u jadranskoj ihtiofauni i socio- ekonomske posljedice na hrvatsko morsko ribarstvo. *Ribarstvo : znanstveno-stručni časopis za ribarstvo*, 70 : 111-123.

Dulčić, J. i B. Dragičević (2011): Nove ribe Jadranskog i Sredozemnog mora . Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split; Državni zavod za zaštitu prirode, 2011. (monografija).

Glamuzina, B., M. Čukteraš, J. Dulčić (2012): Present changes and predictions for fishery and mariculture in the Eastern Adriatic (Croatia) in the light of climate change. *Anali za istarske in mediteranske studije. Series Historia Naturales*. 22 (1) : 43-52.

European Commission (2015): Reporting on Programmes of Measures (*Art. 13*) and on exceptions (*Art. 14*) for the Marine Strategy Framework Directive. DG Environment, Brussels. Pp34.

MSFD CIS (2015): State of play on the preparation of programs of measures in various MS and RSCs, in respect to economic and social analysis, on the basis of a questionnaire, 12. sastanak radne grupe WG ESA, dokument ESA_12-2015_03

MSFD CIS (2014): Programmes of measures under the Marine Strategy Framework Directive, Recommendations for implementation and reporting, konačna verzija, 25.11.2014.

Oinonen, S., Hyytiainen, K., Ahlvik, L., Laamanen, M., Lehtoranta, V., Salojarvi, J. i Virtanen, J. (2016a): Cost-Effective Marine Protection – A Pragmatic Approach, PLOS one, 11(1)

Oinonen, S. Borger, T. Hynes, S. i Buchs, A. K. (2016b): The Role of Economics in Ecosystem Based Management: The Case of the EU Marine Strategy Framework Directive: First Lessons Learnt and Way Forward, Journal of Ocean and Coastal Economics, 2(2)

UNEP/MAP (2015): Methodology on cost and benefit assessment for coordinated measures for the joint implementation of the Marine Strategy Framework Directive (MSFD) by the EU MED MS – Phase 2, UNEP(DEI)/MED WG.414/1

Prilog 5: Popis kratica

ACCOBAMS	Agreement on the Conservation of Cetaceans of the Black Sea, Mediterranean and Contiguous Atlantic Area (Sporazum o zaštiti morskih sisavaca Crnog mora, Mediterana i vanjskog područja Atlantika)
ADRION	Adriatic Ionian programme (Jadransko –jonski program)
ASCI	Areas of Special Conservation Interest (Područja od posebnog interesa zaštite)
AZO	Agencija za zaštitu okoliša
BWR	Ballast water report (Izvješćivanje o balstnim vodama)
CBD	Convention on Biological Diversity (Konvencija o bioraznolikosti)
CFP	Common Fisheries Policy (Zajednička ribarstvena politika)
CIS	Common Implementation Strategy
DCF	Data Collection Framework (Nacionalni program sakupljanja podataka)
DGU	Državna geodetska uprava
DHMZ	Državni hidrometeorološki zavod
DUZS	Državna uprava za zaštitu i spašavanje
DSO	Dobro stanje okoliša
DZS	Državni zavod za statistiku
EcAp	Ecosystem Approach (Ekosustavni pristup)
EK	Europska komisija
EM	Ekološka mreža
EMFF	European Maritime and Fisheries Fund (Europski fond za pomorstvo i ribarstvo)

EU	Europska unija
ERDF	European Regional Development Fund (Europski fond za regionalni razvoj)
EZZ	Europska ekonomska zajednica
EUSAIR	Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju
GFCM	General Fishery Council for Mediterranean (Generalni savjet za ribarstvo Mediterana)
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
HHI	Hrvatski hidrografski institut
HIS	Hidrografski informacijski sustav
HZPR	Hrvatski zavod za prostorni razvoj
IPA	Instrument for Pre-accession Assistance (Instrument predpristupne pomoći)
IMO	Međunarodna pomorska organizacija
IUOP	Integralno upravljanje obalnim područjem
ISZOP	Informacijski sustav zaštite okoliša i prirode
ISPU	Informacijski sustav prostornog uređenja
JLS	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
JPT	Javnopravna tijela
KORH	Krajobrazna osnova Republike Hrvatske
KTM	Key type of measures (Ključni tipovi mjera)
MP	Ministarstvo poljoprivrede
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MU	Međunarodni ugovori

MEDITS	Mediterranean International Bottom Trawl-Surveys (Međunarodno istraživanje koćarskih lovina na Mediteranu)
MSFD	Marine Strategy Framework Directive (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji)
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
NIPP	Nacionalna infrastruktura prostornih podataka
NO	Nacionalni odbor
ODMS	Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji
ODV	Okvirna direktiva o vodama
OPEM	Ocjena prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu
PI	Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora
PM	Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem
PK	Povjerenstvo za koordinaciju na razini ministara i/ili državnih dužnosnika
PPUO/G	Prostorni plan uređenja općina/gradova
ProDII	Projekt državne informacijske infrastrukture
PPŽ	Prostorni plan županije
SAPZP	Strategija i akcijski plan zaštite prirode
SPUO	Strateška procjena utjecaja na okoliš
SPRRH	Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske
PAP/RAC	Priority Actions Programme/Regional Activity Centre (Centar za regionalne aktivnosti programa prioritetnih akcija)
PPS	Programi, planovi i strategije
PS	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Pomorska strategija)
PUVP	Plan upravljanja vodnim područjima
RAC/SPA	The Regional Activity Centre for Specially Protected Areas (Centar regionalne aktivnosti za posebno zaštićena područja)

TOR	Term of reference (Opis zadatka)
UNEP/M AP	United Nations Environment Programme/Mediterranean Action Plan (Program Ujedinjenih nacija zaštite okoliša/Mediteranski akcijski plan)
UPU	Urbanistički planovi uređenja
ZERP RH	Zaštićeni ekološko-ribolovni pojas Republike Hrvatske
ZOP	Zaštićeno obalno područje mora
ZPU	Zakon o prostornom uređenju
ZPDML	Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama
ZPUG	Zakon o prostornom uređenju i gradnji
ZČ EU	Zemlje članice europske unije
ŽO	Županijski odbor